

Revolver

JUNIJ - AVGUST 96 št. 20
500 SIT

MIŠA MOLK ALKA VUICA IVAN MRAK AMAZONKE LEZBIČNA SPOLNOST ORGAZMI KOREODRAMA

galfon

TELEFON
ZA LEZBIJKE
IN GEJE

061-1324089

OD 19.00

DO 22.00

INFORMACIJE, NASVETI, PODPORA, POMOČ

AIDS NAŠ VSAKDANJI

HIV/AIDS situacija sredi leta 1996
(po WHO in UNAIDS)
Ocena na 1.7.1996

Ljudje, ki živijo s HIV/aids

odrasli	21 milijonov
moški	12,2 -
ženske	8,8 -
otroci	800.000
Skupaj:	21,8 milijonov

Skupno aids primerov

odrasli	6,1 milijonov
moški	3,5 -
ženske	2,6 -
otroci	1,6 -
Skupaj:	7,7 milijonov

Na HIV/aids vezane smrti v 1995

odrasli	1 milijon
moški	600.000
ženske	400.000
otroci	300.000
Skupaj:	1,3 milijona

Skupno HIV/aids smrti

odrasli	4,5 milijonov
moški	2,6 -
ženske	1,9 -
otroci	1,3 -
Skupaj:	5,8 milijonov

Skupno HIV infekcij

odrasli	25,5 milijonov
moški	14,9 -
ženske	10,5 -
otroci	2,4 -
Skupaj:	27,9 milijonov

Regionalna porazdelitev vseh HIV infekcij: podсахarska Afrika **19** milij., J in JV Azija **5** milij., J Amerika **1,6** milij., S Amerika **1,2** milij., Z Evropa **640 000**, Karibi **330 000**, S Afrika in Bližnji vzhod **220 000**, V Azija in Pacifik **36 000**, V Evropa in osrednja Azija **31 000**, Avstralija **23 000**.

Regionalna porazdelitev ljudi, ki živijo s HIV/aidsom v %:
podсахarska Afrika 63%
J & JV Azija 23%
J Amerika 6%
S Amerika 3,7%
Z Evropa 2,2%
Karibi 1,3%
S Afrika & Bližnj V 0,9%
V Azija & Pacifik 0,2%
V Evropa & osred. Azija 0,1%
Avstralija 0,1%

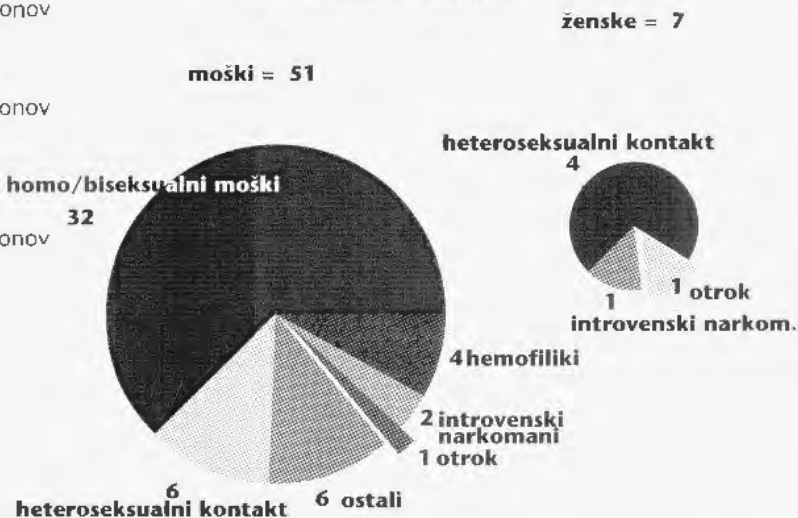
Samo prijavljeni primeri aidsa v nekaterih bližnjih državah (do 30.3.96):

Slovenija	54
Česka	74
Hrvaška	96
Francija	41058
Jugoslavija	550
Nemčija	14518
Avstrija	1532
Grčija	1350
Italija	33304
Španija	38393
Madžarska	215
Vel.Britanija	12565

Med moškimi primeri v Evropi je največ homoseksualcev 44%, takoj nato pa so intravenski narkomani 36,9%.

SLOVENIJA: Prijavljeni primeri aidsa glede spola in kategorije prenosa (skica)

PRIJAVLJENI PRIMERI AIDS GLEDE SPOLA IN KATEGORIJE PRENOSA

TAKO! Tole je bil aids v številkah. Pa prav v poletni številki. Zakaj pa ne? Ko se največ potuje in včasih kaj pozabi. Kje torej smo?

PANDEMIJA - Kot kažejo številke, so razmere v nekaterih delih sveta kar neverjetne. V Evropi številke ne naraščajo pospešeno, razen morda v Vzhodni Evropi in to zlasti med narkomani.

PREVENTIVA - Nič novega. Še vedno veljajo vsa pravila varnejšega seksa (kondom in lubrikant za analni seks), morda je potrebna tudi večja previdnost pri oralnem seksu. Sicer pa se vse bolj ugotavlja, da vzgojne, informativne in podobne akcije niso prinesle zaželenih rezultatov (da bi zajezili nove okužbe). TERAPIJA - Tu je največ novosti. Tudi zato, ker je bila preventiva premalo uspešna. Torej so se pospešeno vrgli v podaljševanje življenja okuženih in v iskanje cepiva. Potem ko so najprej ugotovili, da čudežni AZT ni tako zelo čudežen, so prišli do pravih odkritij: namreč do kombinacije različnih zdravil. Nekatere kombinacije so se

izkazale za zelo uspešne (na sliki so različne variante).

	AZT	DDI	DDC	D4T	3TC
AZT		+	+	-	++
DDI	+		-	?	-
DDC	+	-		-	-
D4T	-	?	-		+
3TC	++	-	-	+	

++ zelo dobra kombinacija, + dobra kombinacija, - slaba kombinacija, ? še ni jasno

Za terapijo se odločajo glede na splošno počutje okuženega pa tudi glede na število virusa v krvi (neka meja je 50.000 kopij virusa/ml) in število T4 celic (pod 500/mm³). S kombinirano terapijo se lahko doseže izboljšanje stanja, s tem pa tudi podaljševanje življenja. Seveda pa to velja predvsem za razviti svet, ki ima dovolj denarja. Vedeti je treba, da samo zdravlila (kombinacija treh vrst) za eno leto za enega pacienta stanejo 13.000 ameriških dolarjev. Vsak pacient pa jemlje zdravlila vrsto let (oziroma vse življenje).

NO, ŠE ENKRAT: tokratna prva stran ni taka zato, da bi vam pokvarili počitnice. Prej zato, da ne bi pozabili. Ali obupali. bm

foto: Margareta Longer

4 *DDM IN SVET
DISKO, TABOR, NOVICE*

14 *INTERVJU:
MISA MOLK*

16 *INTERVJU:
ALKA VUICA*

18 *PORTRET
IVAN MRAK*

21 *AMERIŠKE ZALOŽBE*

22 *GALFON*

23 *FOTO
JASNA KLANČIŠAR*

28 *DESET LET
KOREDDROME*

32 *AMAZONKE*

34 *FOTO PORTRET
JAN DAVID BAKER*

36 *LEZBIČNA SPOLNOST*

42 *GEJI IN ORGAZMI*

47 *SCENA*

foto na naslovnici: Gregor Bernard

foto: Franci Petrič

Roza klub je organizacija, ki skuša pokrivati široko področje homoseksualnosti - tako moške kot ženske. V juniju 1990 so jo ustanovili člani Škucove sekcije Magnus in članice Škucove sekcije LL. Naš naslov je: Roza klub, Kersnikova 4, Ljubljana (IV.nad., soba 404), tel. 061.1324.089 (ob torkih in četrtek med 12. in 13. uro), fax 061.329.185.

Roza disko, K4, Kersnikova 4, vsako nedeljo od 22. do 4. ure, po počitnicah ponovno odprt v septembru **Revolver**, revija s homoerotičnim nabojem **Metelkova** - v bivši vojašnici na Metelkovi (hisa Lovci), klubsko vzdušje, nastopi, razstave, pogovori... Predvidoma v prenovi do septembra

Kontakt - navodila in obrazec v Revolverju **ILGA** - X. konferenca gejevskih in lezbičnih organizacij vzhodne in jugovzhodne Evrope; 8.-11.8.96, Dijaški dom Tabor, Ljubljana

GALFON - vsak dan od 19.00 do 22.00; pogovori, informacije, nasveti, pomoč, vse o aidsu...

Projekti: zloženska varnejši seks; klubi po Sloveniji, pogovorna srečanja mladih

12. dnevi gay in lezbičnega filma, 1.-8.12. v Kinoteki

Magnus - gay sekcija pri ŠKUCu

LL - lezbična sekcija pri ŠKUCu: informator Pandora, pogovori, srečanja, izleti, rekreacija

SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja. 061.97.82, 061.441.993 - je prav tako odprt za težave, stiske lezbijk

AIDS FOND - za pomoč seropozitivnim (prispevke nakažite na ŽR ŠKUCa: 50101-678-52011, s pripisom Aids fond. Hvala.)

Projekt Plus - za pomoč okuženim, obolelim ter njihovim prijateljem...

REVOLVER, revija za kulturna in politična vprašanja (revija s homoerotičnim nabojem). ISSN 1318-2668. Izhaja četrtletno. Cena posamezne številke je 500 SIT. Založnik: ŠKUC, Kersnikova 4, Ljubljana. Odgovorni urednik: Brane Mozetič. Sourednica: Suzana Tratnik. Naslov uredništva: Revolver, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana, tel.+386 61.1324.089, fax: 329.185. Oblikovanje in postavitev: Boštjan Lisec. Tisk: Grafična delavnica ČUK, Postojna. © Revolver, 1996. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov revije je dovoljen samo s pismenim privoljenjem založnika. Pridržujemo si pravico do objave pisem, fotografij ali člankov, prispelih na uredništvo. Mnenja avtorjev v reviji so njihova osebna in ne izražajo vselej stališč uredništva. Objava piscev, fotografov, modelov, reklamirjev ali drugih oseb in organizacij ne izpričuje njihove seksualne usmerjenosti. Prispevki v reviji niso honorirani. Po mnenju Urada za informiranje sodi revija med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

Ta številka je izšla ob pomoči OSi - Zavoda za odprto družbo.

IN THE NAME OF LOVE

Naj vas na začetku lepo pozdravim. Upam, da boste to pismo vsaj prebrali, če ga pač ne objavite.

Te besede morajo iz mene. V sebi zadrževati misli je slabo.

Sedim. Zunaj dežuje. Kje je tisto vroče, sončno poletje? Da sem gej, se zavedam nekako od šestnajstega leta. Sedaj jih štejem 21. Najboljša leta, pravijo. Seveda se na začetku nisem zavedal svoje orientiranosti. Sedaj sem se končno našel in točno vem, kaj hočem od življenja. Živi se samo enkrat. Ko si mlad in odrasčaš, si postavljen pred dejstva, odločitve, v kruti realni svet. Nezavedno in hitro stopaš na pot samostojnosti. Izoblikuješ si svojega duha, poglede na svet, mišljenja. Rad bi povedal vsem fantom, ki jih je sram, nimajo poguma, jajc, samozavesti, naj se prenehajo skrivati.

Zberite pogum in vse ostalo in pridite na sceno. Razkrijte se. Samo tako vas bomo ostali geji spoznali, navezovali stike, prijateljske in ljubezenske.

Poznam kar nekaj tipov, ki se skrivajo, zapirajo vase in so kar naprej doma. Naj povem, vsak začetek je težak. Kolikokrat prebiram razne članke po revijah, v katere pišejo o svojih težavah. Da bi dali vse, da se rešijo homoseksualnosti. Delajo pa si samo škodo, saj v sebi zatirajo željo po ljubezni, spolnosti, prijateljstvu do oseb istega spola. Že dolgo homoseksualnost ne velja za bolezen. Seveda v naši preljubi Sloveniji smo kar preveč v nekakšnih kalupih.

Tradicionalizem prve vrste. Ne, jaz nisem za to. Sem za rušenje družbenih norm, okvirov-kazanje novega, svojega načina življenja. Pokazati svetu, da obstajamo takšni in drugačni. V vseh aspektih, ne samo glede naše seksualnosti. Drugačni so tudi invalidi, slepi, narkomani, alkoholisti itd... Saj se tudi do teh skupin ljudi pojavlja odklonilen odnos. Zakaj? Tudi alkoholik, invalid je človek, mar ne? Sam imam izoblikovan izredno pozitiven odnos do vseh drugačnih. Seveda so med drugačnimi tudi barabe. A pustimo jih danes. No, mogoče sem malo zašel in začel preveč posploševati.

Se mi zdi, da so nekateri mediji kar dovzetni za drugačnost. Nekateri časopisi npr. Stop, Moški svet, Mladina večkrat objavijo, kaj se dogaja na naši sčeni, naredijo intervju, napišejo uvodnik. Mislim, da bi tega moralo biti še več. Le tako lahko približamo naše poglede, življenjski stil in svet malemu človeku. Jasno, le če bo dovolj odprt, da jih sprejme.

Že spomin na prečudovite noči v nedeljskem K4. Spominjati se, je živeti. Kje si zdaj in kod hodiš moj Mitja? Nikoli nisem ljubil ženske in mislim, da je tudi ne bom. Ne, nisem sovražnik žensk. So moje najboljše prijateljice. Rad jih imam. Vendar moja neustavljiva strast so moški. Cool tipl. Upam, Mitja, da me nisi pozabil. Bil si moja prva velika ljubezen. Jaz še vedno hodim po svetu odprtih oči, da te srečam, da te najdem. Bil si res dober. Tvoji črni lasje, modre oči pa tvoje polne ustnice. Ko se zbujam, ko hodim, ko plešem, stalno te imam pred očmi. Spomni se in me najdi. Prosim.

Ta naš Revolver je res enkratna revija. Škoda, da izhaja tako poredko. Komaj čakam poletno številko. Dobra poteza je tudi GALfon. Na koncu pisma bi se rad zahvalil še svojim prijateljicam, ki me podpirajo, me imajo rade takšnega kot sem, mi svetujejo, pomagajo. Hvala tudi DJ Nataši iz K4, ki je res enkratna in rola samo najboljše glasbo.

Celotni posadki Revolverja pa želim obilo uspehov pri ustvarjanju revije.

Jaka, 21 let

BITI HOMOSEKSUALEC (II.)

Najprej en lep pozdrav vsem tistim izbrancem v tej naši državi, ki imate to srečo, da ste natančno in z namenom kupili pričujočo številko Revolverja.

Pravim srečo, kajti srečen sem, da sem gej in kljub vsemu peklu skozi katerega grem, si ne želim biti karkoli drugega. Običajno ne pišem po revijah in časopisih, toda tokrat sem naredil izjemo, ker mislim, da enostavno moram dodati svojih nekaj vrstic, se morda izpovedati in nazadnje posredno pomagati mnogim istomislečim, ki so v stiski, misleč da so edini.

Sem 19 - leten gej in naključje je hotelo, da živim v majhnem podeželskem kraju, prepedenem z malomeščansko primitivnostjo in nestrpnostjo ter gnusom do vsega, kar "ni normalno". Če k temu dodam še homofobične starše, predvsem očeta, ki (saj) mu glede na njegovo vzgojo v mladosti niti ni za zameriti) homoseksualce dobesedno sovraži, je situacija, v kateri se nahajam, več kot razumljiva. Domači in prijatelji ne vedo nič, vse življenje se skrivam za debelo fasado laži in igranja. Za igranje svojih "vlog" sem imel dovolj časa in priložnosti. Vse so skrbno naštudirane in počasi imam občutek, da postajam pravi profesionalc v igranju igre, ki ima naslov Moje življenje.

Ne bom našteval, kolikim puncam sem že dal košarico in jih spravil v obup, ker se mi ne ljubi preštevati vseh tistih imen. Tudi ne vem, kolikokrat sem bil pijan in zadet zaradi obupne stiske, v katero me je potisnilo okolje. Zaradi tega, ker sem že osem let zaljubljen v fanta, ki je eden mojih najboljših prijateljev, vendar straight. Zaradi neskončnega niza ponižujočih opazk na račun pedrov s strani prijateljev, sošolcev, staršev in celo mojega najboljšega prijatelja. Zaradi očetovega stavka, da "se mu pedri gnusijo, da to nikoli ne bo in ne more biti enakovredno normalni ljubezni in da bi bilo potrebno vse te ljudi osamiti". Obenem pa sem od staršev finančno odvisen in tako mi preostane edino držanje jezika za zobmi.

Popolnoma se strinjam z Damjanovim pismom, objavljenim v Revolverju št.17. Homoseksualnosti se ne da zdraviti in zakaj za vruga bi jo sploh zdravili, saj to vendar ni bolezen! Je popolnoma normalno, enakovredno spolno nagnjenje, ki si človek ne izbere sam. Vse tiste ozkomišleče, zarukane homofobike in skeptike, ki z vsemi mogočimi in nemogočimi metodami poskušajo temu oporekati pa naj potolažim, da so tudi v živalskem svetu dokazani primeri homoseksualnih odnosov. Naj si torej nihče več ne drzne uporabiti neokusnih komentarjev, kot na primer opazke, da "celo živali ne počno kaj tako svinjskega".

Vsi goreči nasprotniki istospolnih razmerij so pravzaprav usmiljenja vredni reveži, saj jih je strah (ali pa morda celo kanček ugodja, ki jih spreleti ob pogledu na vročega tipa v neki diskoteki neko soboto zvečer) pred odkritjem svojega LASTNEGA homoseksualnega dela (ki ga ima nedvomno vsak človek), žene v brezkompromisno zaničevanje nas gejev. Takšni trdni osebk, kot se za moškega spodobii, vzgojeni po načelu "fantje ne jočejo", si pravzaprav niso sposobni predstavljati dveh zaljubljenih fantov. Omejenost njihove fantazije (in inteligence) jim omogoča le stereotipno podobo drugačne, za geje značilne uporabe ritne luknje.

Mlad fant, katerega pismo sem pred kratkim prebral na MTV - teletekstu, je napisal:

"Change your fucking minds!" K temu nimam kaj dodati; spremenite vaše mišljenje o nas gejih, če pa tega niste sposobni, nas vsaj pustite pri miru.

Na koncu naj povem še samo to, da imam upanje v lepšo prihodnost, v ljubezen poštenega neavanturista, v spremembo položaja naše socialne skupnosti, ne nazadnje pa neke globoko v srcu gojim utopično upanje v spame-tovanje celotnega slovenskega naroda, ki se na vse kriptlje trudi postati evropski, vendar je v svojem najglobljem bistvu brezupno zakoreninjen v mišljenju naših babic in dedkov. A nič za to. Lahko živim tudi brez uradne emancipacije gejev in bolj ko me bodo zatirali, bolj bom ljubil lepo moško telo, tudi če mi okoliščine zaenkrat onemogočajo uresničitev mojih čustev!

Miha, 19 let

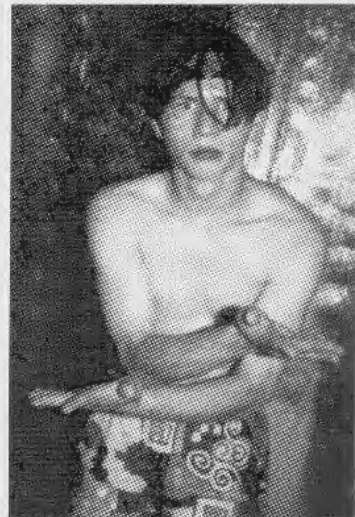

Foto: Fren Fidler

GET READY FOR PAPA

zplačne frizerske usluge in astroliške napovedi. Internet Relay
Confession, 12.5.)

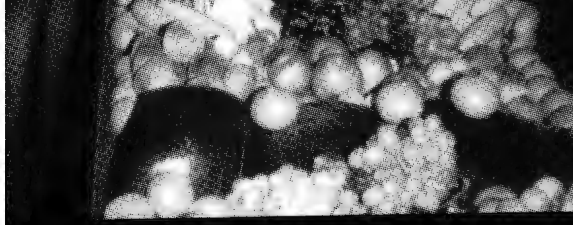
torta za rojstni dan

Miša Mošk:
'Dejstvo je, da
geji ste, da
geji smo!'

Alka Vuica

ROZAVIZIJA 96

7 LET K4

26. 5. 96

Dolly Parton

D.J. Nataša

THE INDEPENDANCE

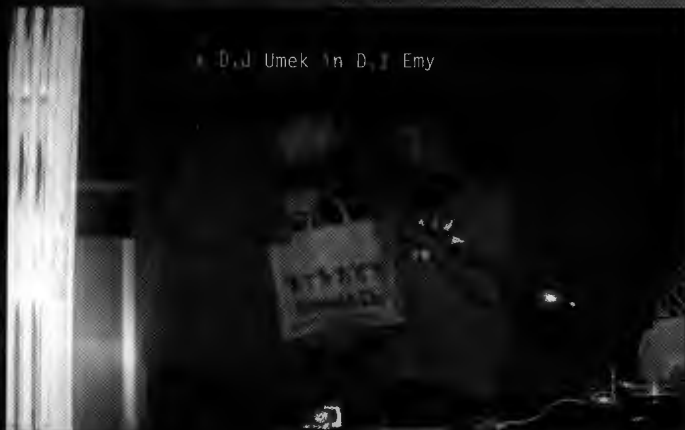
23. 6. 96

a space ship landing

D.J. Valentino

At
LIVE club

D.J. Umek in D.J. Emy

KAOS

Hej!

**ŽELIŠ POSTATI MISTER GEJ SLOVENIJE?
SI ŽELIŠ LEPIH NAGRAD?
BI ZASTOPAL SLOVENIJO NA IZBORU ZA
MISTRA GEJA SVETA?**

**ČE TI OB TEH VPRAŠANJH ZATREPETA SRCE,
SE TAKOJ PRIJAVI ZA IZBOR MISTRA GEJA
SLOVENIJE. KI BO JESEN 96 V K4.**

IZPOLNJEVATI MORAŠ NASLEDNJE POGOJE:

1. BITI MORAŠ GEJ, SE RAZUME!
2. BITI MORAŠ DRŽAVLJAN REPUBLIKE SLOVENIJE ALI IMETI STALNO PREBIVALIŠČE NA OZEMLJU REPUBLIKE SLOVENIJE.
3. STAR MORAŠ BITI NAJMANJ 16 LET.

**PRIJAVIŠ SE PISNO NA ŠKUC MAGNUS,
KERSNIKOVA 4, LJUBLJANA 1000. NA KUVERTO
OBVEZNO PRIPIŠI ZA MR. GEJ SLOVENIJE.
V PRIJAVI POŠLJI KRATEK ŽIVLJENJEPIS IN
PO MOŽNOSTI FOTOGRAFIJO. ROK PRIJAVE JE
30. SEPTEMBER 1996.**

**PODROBNEJŠE INFORMACIJE LAHKO DOBIŠ V
PISARNI ROZA KLUBA V ČETRTEM NADSTROPJU
KERSNIKOVE 4 (SOBA 404) ALI PO TELEFONU
(061) 1324-089.**

VELIKO SREČE!

Natečaj

1 **REVILJA REVOLVER RAZPISUJE NATEČAJ ZA
SERIJO NAJBOLJŠIH EROTIČNIH
FOTOGRAFIJ. SVOJA DELA POŠLJITE NA
UREDNIŠTVO. NAJKASNEJE DO 15.
SEPTEMBRA. NAJBOLJŠIM TREM SERIJAM
BODO RAZDELJENE NAGRADE V SKUPNI
VREDNOSTI 50.000 SIT.**

**PRAV TAKO RAZPISUJEMO TUDI NATEČAJ
ZA NAJBOLJŠO GEJEVSKO ALI LEZBIČNO
ZGODBICO.**

**ROK ZA PRISPEVKE JE 15. SEPTEMBER,
ZATO KAR HITRO NA DELO, SAJ VAS
ČAKAJO BOGATE NAGRADE.**

Terenci na delu

Kdo smo?

Konec aprila je imela skupina terenskih prostovoljcev usposabljanje na terenu. Smo prostovoljci, ki delijo simpatične modre zloženske, ki jih mnogi bralci že poznate, in v katerih so napisane koristne informacije o varnejšem seksu, zraven je priložen kondom in lubrikant oziroma drsljivec. Zloženske delimo na mestih kjer se zbirajo moški, ki seksajo z moškimi, kot so parki, parkirišča in lokali - to je naš teren. Seveda se ob tem s prisotnimi spustimo tudi v pogovor in damo kakšen uporaben nasvet ali informacijo. Kadar opravljamo svoje prostovoljno delo, s svojimi klienti ne seksamo, zato, kadar nas srečate, nas ne zavajajte. Želimo, da bi pri nevarnejših oblikah seksa vsi uporabljali močne kondome skupaj z lubrikantom, zato vam zloženske nudimo zastonj. Kadar pa nas v parku ni, si nabavite dobre kondome in tudi lubrikant v boljše založenih lekarnah in sex shopih. Na primer lekarna na Tromostovju v Ljubljani prodaja malo tubo lubrikanta K-Y firme Johnson & Johnson za nekaj več kot 200 SIT, enaka tuba pa vas bo v Venera shopu stala čez 1500 SIT.

Konec aprila smo se čez vikend odpravili v Ptujске toplice, kjer smo se pripravljali na naše terensko delo. Najbližji park, kjer se zbirajo moški, ki seksajo z moškimi, je v Mariboru, zato smo se odpeljali tja in v lokalu Stop razdelili prve zloženske za varnejši seks - fantje so jih bili zelo veseli. Kasneje smo odšli še v drug lokal, ki pa zdaj ni več zbirališče gejev, zato ga ne bom imenoval. V mariborskem parku so nas bili tipi prav tako veseli in so nam postavljali veliko vprašanj v zvezi z akcijo. "A iz Ljubljane ste? A je to zastonj? Zakaj pa je ta lubrikant?" Razdelili smo polno škatlo zloženk, pojasnili nekaj vprašanj in obljubili, da še pridemo. Tako se je naša prva misija v Mariboru končala. Drugače pa smo prisotni tudi v parku za črpalko in na parkirišču v Tivoliju ter na zbirališču za Savo v Ljubljani, v celjskem mestnem parku, prišli pa bomo tudi na vse gej nudistične plaže v Sloveniji, za katere vemo, da obstajajo. Na teh zbirališčih bomo v naslednjem letu dni razdelili več tisoč modrih zloženk za varnejši seks, z namenom, da bi jih začeli dosledno uporabljati in to skupaj z drsljivcem.

Potrebujemo še nekaj novih prostovoljcev brez predsodkov. Če se nam želiš pridružiti v prijetnem timskem vzdušju in narediti nekaj dobrega in koristnega za gej skupnost, stopi v kontakt z nami preko GALfona ali po pošti. Lep pozdrav in pazi nase - imej ga varno!
vodja terencev

Akcija vzorčenja

V mesecu aprilu je bila izvedena akcija vzorčenja, ko smo s posebnim testom prisotnosti protiteles na virus HIV v slini zbirali vzorce. Pri meni osebno je trajalo celo večnost, predno se je pivnik na palčki namočil s slino, prav tako je bilo z nekaterimi drugimi fanti, ki so čakali na modro barvo na palčki, kar je pomenilo, da je pivnik namočen; eni, ki imajo očitno dovolj slino, pa so to opravili zelo hitro. Akcija je bila dobro sprejeta in je potekala brez težav. Odziv med geji je bil presenetljivo dober.

Uspelo nam je zbrati 85 anonimnih vzorcev med geji, od katerih je bilo 20 tujcev (nekaj Hrvatov, Italijanov, Avstrijcev in dva Angleža). Nekaj posameznikov pa je sodelovanje odklonilo. Starostni razpon med darovalci je bil od 20 do 30 let. Vzorci s slino so bili kasneje testirani v laboratoriju in rezultati so pokazali 83 negativnih in dva pozitivna izvida. Rezultatov nimam namena razlagati in pojasnjevati, kar bi lahko bil predmet raznih špekulacij, zato je najbolje, da premislite in presodite sami. Če pa ste zaskrbljeni in želite vedeti, kako je z vami, imate možnost testiranja na testirnih mestih - informacije na GALfону.

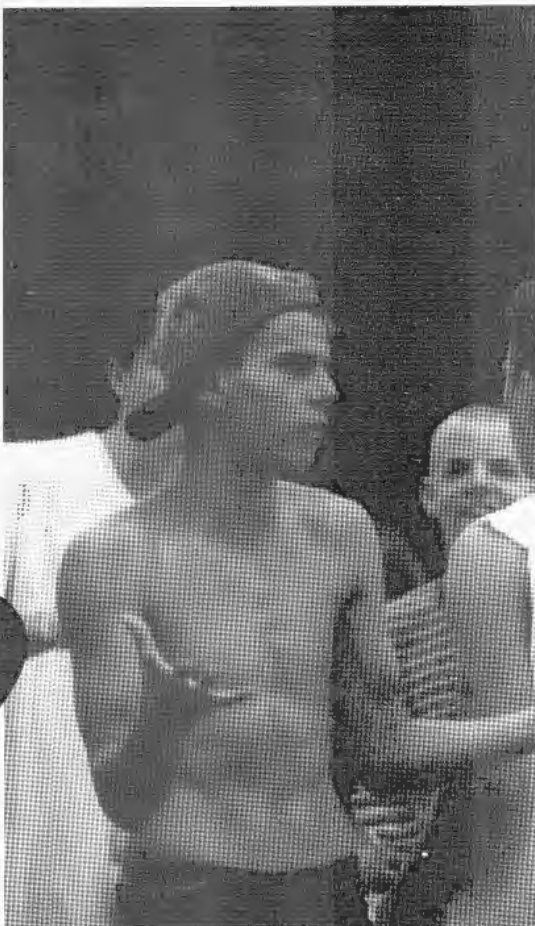

foto: Franci Petric

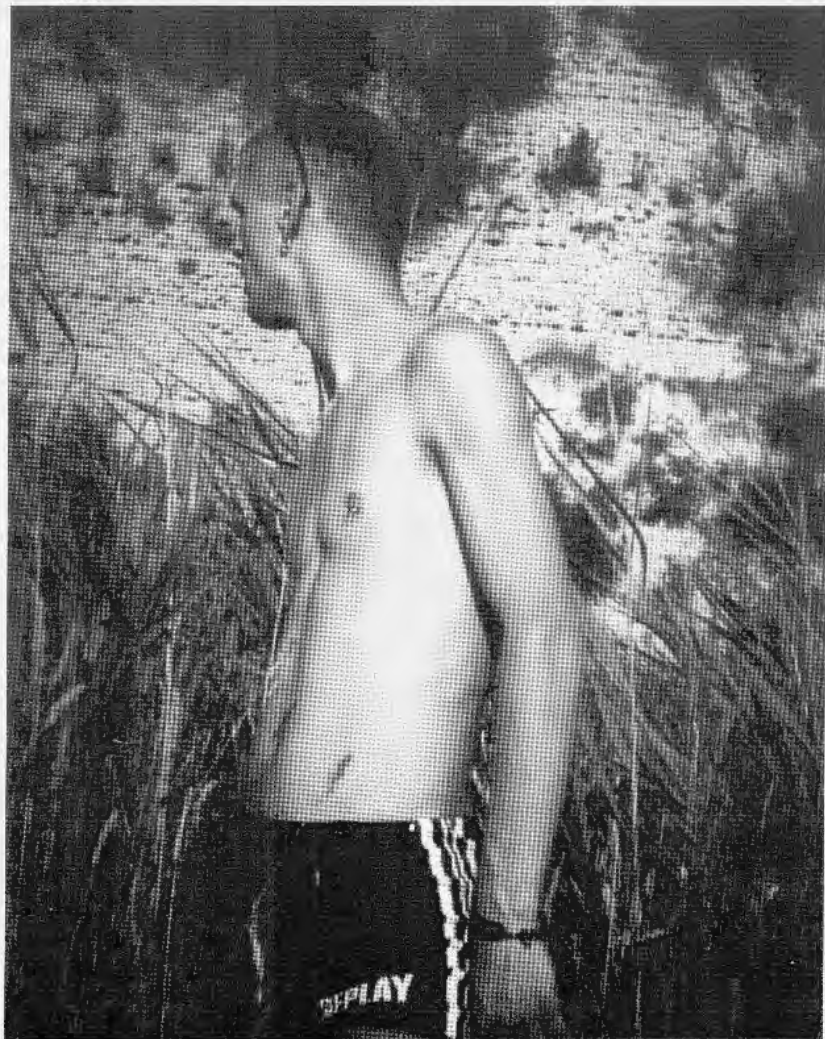
Papež "nas nima rad"

Nedavno tega je Slovenijo obiskal papež Janez Pavel II. Znano je, da je uradno stališče papeža Janeza Pavla II do nekaterih ključnih vprašanj izrazito diskriminatorno. Umetno prekinitev nosečnosti tudi v primeru posilstva razume kot smrtni greh, ostro nasprotuje kontracepciji in uporabi kondomov, kar danes, ko je v svetu več kot 20 milijonov okuženih z virusom HIV, dobesedno pomeni "sejati smrt". Neznanka ostaja, kako lahko slovenska država sprejema obisk nekoga, ki diskriminira cele kategorije državljanov in državljanek (v prvi vrsti so to ženske in homoseksualci/ke), hkrati pa se deklarira kot demokratična in liberalna. Kako to dejstvo komentira **Vika Potočnik**, poslanka slovenskega DZ?

V.P: "Dikcije izjav iz 11. enciklike Evangelium Vitae, predvsem tiste, ki prihajajo iz medijev, so si dokaj različne. Papež namreč v nadaljevanju govori, da obsoja tudi dežele, ki imajo takšno zakonodajo. To pomeni, da v bistvu ne samo diskriminira del populacije, temveč diskriminira tudi države oz. je negativno in izločujoče nastrojen do tistih držav, ki imajo takšno zakonodajo. Sama bi oceno tega prepustila vernikom. Končno prihaja papež kot predstavnik najvišje oblasti rimokatoliške cerkve. Sodim, da bo morala cerkev sama po sebi doživeti transformacijo takšnih pogledov, kar dokazujejo tudi naprednejša gibanja znotraj cerkve - npr. v Avstriji, Nemčiji, Franciji tečejo polemike o vprašanju homoseksualnosti znotraj cerkvenih vrst ter velikem zapuščanju duhovniške službe, zaradi diskriminacije.

Pri nas se premalo govori o teh vprašanjih. Zadnja diskusija s cerkvijo je pokazala, da so zgroženi nad pobudo civilnih ženskih skupin, ki so organizirale protestni shod. Mislim, da ni potrebno niti nujno, da ob papeževem prihodu vsi pademo na kolena. Ta vprašanja še vedno jemljemo kot neko tabu temo, nedotakljivo. Nič slabega ni, če kakšna ženska skupina javno izrazi svoje mnenje o tem, tako kot sem ga zdaj sama. Papežev obisk jemljem kot vsak obisk. To pa nikakor ne pomeni, da bi negirala svoje stališče in svoje mnenje do uradnih stališč cerkve. Moram pa reči, da gre za kontradiktornost med tem, kar imamo zapisano v ustavi in tistim, kar deklarira cerkvena hierarhija in kar so njena uradna stališča."

T. G.

Dejavnost LL

Naj začnem tako, da opišem vse dogodivščine in dejavnosti, ki so se zgodile od 18.1.1996 ? Hm... Oglejmo si stvari tokrat malo drugače.

Najprej smo si organizirale športno dejavnost in to je bila košarka ter odbojka. Naša telesa smo razgibavale celih šest mesecev. Zaključile smo konec maja in se odločile nadaljevati na odprtih igriščih, saj sonce vabi..... Trenutno še nimamo odrejenega časa in prostora.

Četrtri so bili tisti dnevi, ko smo se lezbijke zbrale in sestankovale. Iz vsega tega se je zopet rodila Pandora, ki je izšla konec julija. Brez skrbi, vse boste pravočasno obveščene. Mislim, da smo dale vse od sebe in da je kar obsežna. Kaj več boste prebrale same.

Na sestankih pa seveda nismo bile vedno same. Považilo se je odzval Aleš Pečnik - urednik biltena SPEAK OUT (IGLYO zadeva), s katerim smo debatirale o konferenci in seminarjih; Blaž Štrukelj (lepoteč, ki nam organizira vse te koncerte in prireditve v Roza disku) in skupina žensk z imenom MODRA.

Predstavile so svojo organizacijo in skupaj smo izrazile željo po sodelovanju. Bilo je prav prijetno.

Glede izletov in žuriranja se je zgodilo kar par prijetnih zadev. Bile smo v Gradzu in Udinah; smučale pa smo na Rogli. Zgodil naj bi se tudi kolesarski izlet na Zbilje, vendar je preložen.

Seveda pa nismo samo žurirale in potovale, temveč smo imele tudi "resne" debate; mi in otroci (materinstvo), poroke istospolnih partnerjev, coming out, ogroženost v družbi, pritiski staršev.... Beseda je tekla tudi o Monoklu na Metelkovi (za katero še nič ne vemo). Tu smo si zadale nekaj ciljev; imenovali smo ga projekt POLETJA (ureditev prostorov in organiziranje dejavnosti) na primer: tečaj TAI CHI, tečaj avtogena treninga, foto rastave, video predstave... Če imate čas, se nam pridružite. Seveda, če se bo Metelkova odprla še poleti.

Na sestankih se zopet srečamo neke septembra. V K4 bodo izobešeni plakati in vse potrebne informacije dobite na GAL-fonu (061/ 1324 089). Septembra pa zopet veselo na delo. Dobrodošle!

Vse se prav lepo zahvaljujemo tovarišicam iz ozadja, ker so nam pomagale in svetovale, ko je bilo potrebno. Hvala!

MAVRA

Ptičja kletka (The Bird Cage)

MGM/UA, 1996,
slovenska distribucija Karantanija Film
Igrajo: Robin Williams, Nathan Lane,
Gene Hackman
režija: Mike Nichols

Goldmanov vskoči kot Valova mama, potem pa se pojavi še cel kup novinarjev in Valova prava mama, tako da je zmeda popolna.

Film je pravzaprav remake francoske komedije *La Cage aux Folles* (Kletka norcev), ki jo je v sedemdesetih posnel francoski režiser Edouard Molinaro. Če smo že nekako brez težav sprejeli Brigitte Fonda, ki je v *Point of No Return* kradla dialoge *La Femme Nikiti*, pa se bojim, da so Američani tokrat brcnili v temo. *La Cage aux Folles* je komedija stereotipov. Vsak lik je dovršen, nespremenljiv in nezmožen naučiti se česa. V tem je

Z velikim pompom je po desetmestnem dolarskem uspehu v ZDA tudi k nam priletela *Ptičja kletka* in to kar naravnost v kino Union, ne pa v odmaknjen Vič. Zgodba se začne v transvestitskem klubu *The Bird Cage* (*Ptičja kletka*), ki ga upravlja židovski gej par, režiser Armand Goldman in transvestitska zvezda Albert z umetniškim imenom Stareena (Gospodična Daisy in njen šofer?). Ne vem sicer, čemu prevod Zvezdica, saj Starina (v slovenščini) prav lepo označuje njeno največjo travmo. Med tem, ko Albert prepeva v klubu, Goldmanu njegov sin Val naznani svojo poroko z Barbaro, hčerko konzervativnega politika senatorja Keeleyja. Ta se ravno ubada s škandalom prve vrste, šefa njegove stranke Reda za moralo senatorja Jacksona so našli mrtvega v postelji mladoletne črne prostitutke (zelo očitna šala na račun Michaela Jacksona?). Barbara doma seveda ne more priznati, da je njen izvoljenec sin lastnika razvpitega nočnega lokala in posinovljenec transvestitske zvezde, zato se zlaže, da sta dotična kulturni ataše in gospodinja. Poroka z diplomatom bi rešila Keeleyjev ugled, zato se konzervativna družina odpelje na obisk h Goldmanovima, ki skupaj z Albertom živita tik nad klubom. Goldmanovima teče voda v grlo; stanovanje, polno erotičnega kiča, je potrebno v nekaj urah preurediti v dostojno družinsko počitniško hišo, priskrbeti uniformo za gvatemalskega strežnika ter poiskati Valovo pravo mamo, ki sina ni videla že od rojstva. Albert se mora naučiti obnašati po moško, se pravi hoditi kot John Wayne, se zanimati za šport in pljuvati po tleh, saj naj bi na večerji predstavljal Valovega strica. Družini se končno srečata, Albert na veliko grozo

prava tragikomičnost. Zgodba ne napreduje v likih, pač pa v rekvizitih. Falične kipe zamenja mučenik na križu, pisane zofo asketsko pohištvo. Pika na i seveda ne bo poroka, ampak mučenik, ki bo v vlogi župnika "sestopil s križa" in s feminizirano gesto odprl vrata kletke norcev.

The Bird Cage, oziroma režiser Mike Nichols, skuša preverjeno "evropsko" dramsko formo postaviti v hollywoodsko formulo vzgojnega filma; South Beach nam skuša prikazati kot nekakšno mesto, ki mu vladajo geji, transvestite, ki cvili na cesti, pa kot nekaj popolnoma vsakdanjega. Višek cinizma je heteroseksualni par, ki svojo (štirideseto) obletnico poroke proslavlja v gej baru. V svoji vzgojnosti, da ne rečem politični korektnosti, Nichols naredi usodno napako; Barbara, ki skupaj z Valom predstavlja edino svetlo točko, se po razkritju transvestitske zarote, ki jo je pravzaprav sama zakuhala, na mamino zahtevo postavi na očetovo stran in je pripravljena zapustiti Vala. Da na koncu do poroke vendarle pride, torej ni kriva ljubezen, ampak novinarji, ki očeta prisilijo, da se, preoblečen v žensko, izmuzne iz lokala.

Osrednja lika, Goldman in Albert, ostajata dovolj ostra, da se "drama" lahko nemoteno razvija, konzervativni politik Keeley, ki naj bi mu bila beseda seks tabu, pa se degradira že v svojem drugem stavku, ko Barbaro vpraša, če se je vsaj testirala (za HIV op. avt.) Tako je prepad med družinama že na samem začetku zasut, možnosti za razvoj drame pa majhne. V *Ptičji kletki* zato ni dramatičnih padcev in vzponov, smejemo se lahko le ob prizorih, ki so dosledno prekopirani iz francoskega originala.

Ptičja kletka je kulisa na odru *Kletke norcev*, plastičen prostor, kjer smo vsi ena velika družina, ki veselo prepeva *We are Family*.

B.Š.

Gejevske in lezbične študije

27. 6. je bila v Poročni dvorani na Ljubljanskem gradu tiskovna konferenca ob izidu posebne številke Časopisa za kritiko znanosti - ČKZ, ki se v celoti posveča gejevskim in lezbičnim vprašanjem (naprodaj v knjigarnah). Žal je bila udeležba medijev slaba, tako da ni bilo pravega dogodka.

foto: Frenk Fidler

Tabor 1996

Od 1. do 14. julija je potekal letni tabor mladinskega delovnega tabora. Vse dni so bili polni aktivnosti, ki so vključevale tudi športne in kulturne dejavnosti. Mednarodni gostje so bili tudi v letu 1996. Tabor je bil organiziran v sodelovanju s številnimi organizacijami in posamezniki. Vse dejavnosti so bile namenjene izobraževanju in razvijanju mladih ljudi. Tabor je bil zelo uspešen in je prinesel veliko koristi. Vse dejavnosti so bile zelo zanimive in poučne. Tabor je bil organiziran v sodelovanju s številnimi organizacijami in posamezniki. Vse dejavnosti so bile namenjene izobraževanju in razvijanju mladih ljudi. Tabor je bil zelo uspešen in je prinesel veliko koristi.

USLUŽNA MAMA

Brazilske gej aktivisti Tony Reis in Anglež David Harrad živita skupaj že šest let v Curitiba v Braziliji. Vendar je Harradova turistična viza potekla, tako da mora sedaj vsake nekaj mesecev odleteti v Argentino po novo.

Komplicacije bo rešila 65-letna Reisova mama, ki se bo poročila s Harradom in s tem pomirila imigracijski urad.

"Naredila bi vse, da bi bila srečna," pravi mama. "Ni pravično, da ne moreta živeti skupaj."

JUŽNA AFRIKA

Nova južnoafriška ustava, ki je začela veljati 8. maja 1996, izrecno prepoveduje diskriminacijo na osnovi spolne usmerjenosti. Južna Afrika je edina država na svetu (z eksplicitno) ustavno zaščito gejev in lezbijk.

Trenutno je edina država, ki razmišlja o vključitvi prepovedi diskriminacije na osnovi spolne usmerjenosti v ustavo, Poljska.

PRAVICA DO POSVOJITVE

V Britanski Kolumbiji, kanadski provinci, bodo od 4. novembra naprej lahko istospolni pari posvojili otroke pod enakimi pogoji kot raznospolni.

VIRUSI, NE CELICE

Merjenje količine virusa HIV v krvi je najboljša metoda za prognoziiranje tveganja za razvoj AIDSa pri HIV pozitivnih. Količina HIV RNA (genetski material virusa) v človeški plazmi daje več informacij o napredovanju bolezni kot število T celic.

SRBSKI GEJI PROTI UČBENIKOM

Srbski geji so začeli s kampanjo proti uradnim učbenikom medicine, ki uvrščajo homoseksualnost med spolne deviacije. V učbeniku so se v istem poglavju kot homoseksualnost znašale še bestialnost, pedofilija, transvestizem, ekshibicionizem, transsek-sualnost, frigidnost, impotenca, sadizem, mazohizem in fetišizem.

V izjavo za javnost so napisali: "Ni težko uganiti, kakšen je odnos srbskih psihiatrov do homoseksualnosti, če so se izo-braževali na ta način."

S podobnim problemom se ukvarjajo tudi finski geji, čeprav je Finska homoseksualnost črtala s seznama bolezni že leta 1981.

USPEH ACT-UPA

Francija je zaradi protestov organizacije ACT-UP opustila izgon ilegalne imigrantke iz Zaira. Imigrantko, ki je HIV pozitivna, bi tako ločili od njene prav tako HIV pozitivne dveletne hčerke, ker je bila le-ta rojena v Franciji.

KOLORADO

Ameriško vrhovno sodišče je razveljavilo 2. amandma k ustavi zvezne države Kolorado. Amandma je prepovedal sprejem zakonov, ki bi prepovedovali diskriminacijo na osnovi spolne usmerjenosti. Vrhovno sodišče je amandma razveljavilo, ker je geje in lezbijke "postavljalo v neenak položaj glede na ostale ljudi". Sodišče je zavrglo argument Kolorada, da protidiskriminacijski zakoni dajejo lezbijkam in gejem posebne pravice, in ocenilo, da jim dajejo "zaščito, ki je za druge ljudi samoumevna, ali zato, ker jo že imajo, ali pa zato, ker je ne potrebujejo".

To je prva večja odločitev ameriškega vrhovnega sodišča v zvezi s pravicami lezbijk in gejev po odločitvi leta 1986, ko je sodišče razsodilo, da je zakon države Georgie, ki je kriminaliziral spora-zumne spolne odnose med moškimi, v skladu z ustavo.

Pobude za sprejem amandmajev, podobnih koloraškemu, so se pojavile tudi v drugih državah. Kakšna bo njihova usoda po odločitvi sodišča, še ni znano.

Amandma ni bil nikoli v veljavi, ker ga je takoj blokiralo državno sodišče.

ZAROTA

"Aids so v Zimbabve prinesli belci, so hoteli izbrisati črno populacijo in prevzeti deželo in njeno bogastvo," je rekel podpredsednik Zimbabveja Joshua Nkomo na pogrebu svojega sina, ki je umrl zaradi aidsa.

NEMORALNO DRŽANJE ZA ROKE

Dverna kalifornijskima lezbijkama so prepovedali vstop na letalo, ker sta se držali za roke. Šest varnostnikov jima je na vmesni postaji prepovedalo vstop v letalo, ker ju je pilot obtožil "nemoralnega vedenja".

Zaradi tega bosta tožili družbo Mexicana Airlines, poleg tega pa pozivata lezbijke in geje, naj to družbo bojkotirajo.

SATELIT

Če imate satelitsko anteno, lahko odslej preko satelita poslušate BBC-jev program za lezbijke in geje "Out This Week". Radio oddaja na 7,92 MHz, satelit Astra, transponder 23.

ROMUNIJA

Romunski parlament očitno ne namerava upoštevati zahtev Sveta Evrope, naj dekriminalizira sporazumne spolne odnose med moškimi. V proceduro je namreč prišel predlog zakona, ki je glede kriminalizacije moške homoseksualnosti enak staremu, poleg tega pa - za razliko od starega zakona - prepoveduje združevanje lezbijk in gejev. Poleg lezbičnih in gej organizacij je proti predlogu protestirala tudi Amnesty International.

FRANCIJA PREPOVEDUJE ŠVEDSKE POROKE

Francosko zunanje ministrstvo je švedske državne organe obvestilo, da v švedski ambasadi v Parizu ne smejo poročati istospolnih parov, čeprav je ambasada pravno gledano na švedskem ozemlju.

Francija je svojo odločitev utemeljila s 5. členom Dunajske konvencije, ki državam dovoljuje, da prepovedo določene konzularne dejavnosti na ambasadah.

Veliko Švedov je spomladi odpotovalo v Pariz, da so se poročili na ambasadi.

Švedska bo odločitev Francozov spoštovala, poleg tega pa namerava ukiniti tudi "navadne" poroke na ambasadah. Žal ne iz solidarnosti, ampak ker so poroke na ambasadah za državo predrage.

PRI DEVICI MARIJI

Katoliški meščani Melbourne (Avstralija) so protestirali zaradi novega lezbičnega bara v mestu, ki se imenuje "Pri devici Mariji". Pravijo, da je nesramno, da so bar poimenovali po Jezusovi materi.

CERKEV RAZKURILA PEDRE

Italijanske lezbijke in geji so besni, ker je vatikanski časopis od katoliških volilcev zahteval, da bojkotirajo politične kandidate, ki podpirajo enake pravice za lezbijke in geje.

Časopis se je za ta poziv odločil potem, ko je župan San Franciscas organiziral simbolično poroko okrog 200 lezbičnih in gej parov.

UMRL REŽISER FILMA JAGODE IN ČOKOLADA

Režiser kubanskega filma "Jagode in čokolada", Tomas Gutierrez Alea, je 16. aprila umrl zaradi pljučnega raka. Gutierrez je bil najbolj slaven kubanski režiser in pomembna figura latinsko-ameriškega filma.

Film "Jagode in čokolada" je pobral kup nagrad na Havanskem filmskem festivalu leta 1993 in bil nominiran za Oskarja za najboljši tuji film.

GEJ PAR NE MORE POSVOJITI OTROKA

Dva geja sta želela posvojiti otroka, za katerega sta skrbela 18 mesecev. Sodišče posvojitve ni odobrilo, čeprav je bilo mnenje socialnih delavcev in otrokovega odvetnika pozitivno.

Center za socialno delo namerava vložiti pritožbo: "Otrok je živel s parom precej dolgo, s pristankom biološke mame. V tem času je izredno napredoval. Zadovoljni smo, da je otrok v srečnem, ljubečem in varnem okolju, in se bomo, ker je otrokov interes naše glavno vodilo, pritožili na odločitev sodišča."

TUTU PROTI CERKVAM

Južnoafriški anglikanski nadškof Desmond Tutu v spremni besedi h knjigi "Tudi mi smo bili kršteni: zahtevamo božjo milost za lezbijke in geje" pravi: "Zavračamo jih, z njimi delamo kot z izmečki, porivamo jih iz cerkvenih skupnosti in s tem negiramo posledice našega in njihovega krsta. Zaradi nas dvomijo, da so res božji otroci, in zaradi tega smo mi strašni bogokletniki. Krivimo jih za nekaj, na kar nimajo vpliva."

Gay, pride parada Dunaj

Zgodilo se je, bilo je neverjetno, in vsem vam, mladim, je lahko prekleto žal, če si niste vzeli časa in šli v eno najbližjih mest v Evropi - Dunaj. Bistvo parade je bila zahteva po enakopravnosti z ostalo straight populacijo, predvsem, da nam dovolijo - uzakonijo poroko med istim spolom, s tem pa tudi možnost do posvojitve otrok. Kar je povsem normalno za demokratične družbe tega sveta.

Tam bi lahko spoznali, da nas je zelo veliko in da se nam ni treba skrivati pred očmi javnosti, temveč da lahko zakorakamo brez predsodkov na ulice še tako velikega ali pa majhnega mesta. Uvideli bi, da nas bo javnost začela spoštovati šele tedaj, ko se ji bomo razkrili in se ji pokazali v pravi luči, ne pa skozi nepodpisane članke in zakrivanje svoje identitete. Saj moramo vedeti, da nas veliko ljudi obsoja prav zato, ker nas ne pozna, ker ne pozna naših navad, ker imajo v svoji glavi precej nenormalno sliko o nas, teh čudnih pedrih, ki ne marajo žensk. Za nekatere smo ljudje, ki jih je treba iztrebiti, zapliniti.... Le s tem, ko vidijo, da smo jim v bistvu blizu, da smo njihovi bratje, sestre, znanci, morda prijatelji, le tako lahko uvidijo, da smo dobri, povsem normalni ljudje. V marsikaterih primerih celo boljši od straight populacije. Tako bodo ljudje začeli verjeti, da smo sposobni živeti enakopravno v družinski skupnosti, in dosegli bomo pravico do poroke in v naslednji fazi tudi pravico do posvajanja otrok in skrbi za njih.

Mogoče je ravno takšna parada pravi čas in prostor, da razčistite sami s seboj in si rečete: sem pač GEJ oz. LEZBIJKA, pa kaj me briga, povedal bom svoji mami, prijateljem... in verjemite, če vas imajo res radi, vas bodo imeli prav tako radi, kot so vas imeli pred vašim "razodetjem", če pa vas nimajo radi, vam pa verjetno že sedaj ni prav dosti mar za njihovo mnenje.

Pred prireditvijo mi je uspelo zastaviti nekaj vprašanj naključnim mimoidočim. Vsi so vedeli, da je danes v centru Dunaja GAY PRIDE PARADA in da se zavzemamo za svoje pravice, kot so: poroka med istospolnimi pari, posvojitev otrok....

Začelo se je približno ob 15.00 uri 29.06.1996. Najprej je kazalo, da nas bo le peščica, a ob uri se nas je okoli Operne natrlo okoli 5000 gejev, lezbijk in transvestitov. Ljudje so se oblikovali v karavano, ki se je odvijala na kamionih, na njih se je vrtela predvsem glasba kot je rave in techno, na vsakem kamionu seveda druga "muzka", z dobrim ozvočenjem pa je to izgledalo prav pompozno. Večina nas je plesala na kamionih, oblečeni pa smo bili v različne kostume. Tam ni manjkalo policajev, vojakov, celo papeža in Hitlerja smo lahko opazili. Parada se je odvijala od Operne mimo Parlamenta do Mestne hiše, kjer je bil zaključek. Ob poti se je procesija večkrat ustavila, priključevali so se mladi in stari gledalci, nekateri so poskakali na kamione, drugi pa so plesali ob njih. Vse skupaj se je odvijalo približno štiri ure, za vse ljudi, ki so se zbrali ob povorki, pa je bil to enkratni dogodek. Vzpodbujali so nas s ploskanjem in plesom, drugi pa so nas z odobravanjem in zadovoljstvom spremljali s pogledi. Naši prijatelji Avstrijci so za nas prav dobro poskrbeli, delili so letake, svoj časopis, karto mesta s "pomembnimi lokacijami", celo energijske pijače in kavo smo lahko dobili "free".

Pa še nekaj nasvetov pri obisku Dunaja.

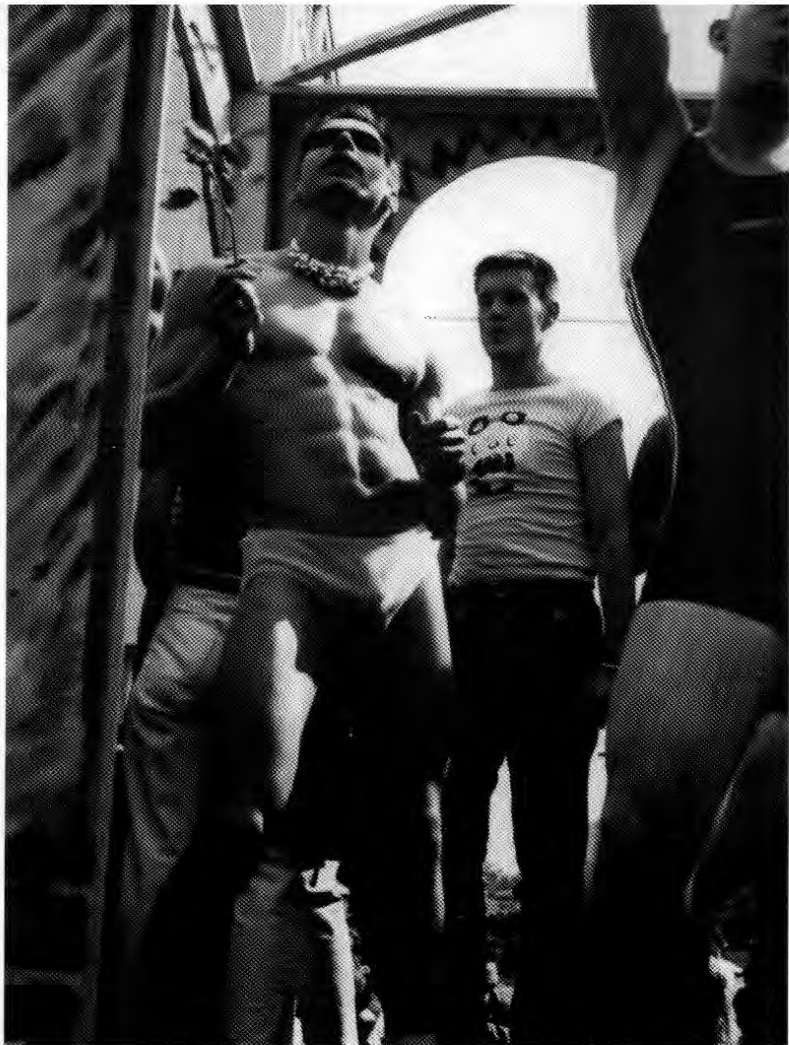
Sveže meso boste lahko našli v *WHY NOT*, *Tiefer Graben 22*, ki je odprt od petka do sobote od 23 do 4h, v nedeljo pa od 21 do 2h. To je manjši disko, kjer se zbirajo mlajši geji.

Na Dunaju pa lahko najdete še precej barov, savn, hotelov ipd.

Za informacije se lahko obrnete na *GALfor* ali na *Rosa - lila - tip*, *Linke Wienzeile 102*, *Dunaj*, tel. 586-81-50, tam lahko tudi prespite za 180 ats na noč.

Srečno pot.

tekst in foto: Franci Petrič

POROKE

Švicarska komisija za pravne zadeve obravnava peticijo za sprejem zakona o registriranih partnerstvih. Osnutek zakona bo verjetno pripravljen še letos.

Na Novi Zelandiji se začenja sodna obravnava za legalizacijo istospolnih porok. Sprožili so jo trije lezbični pari. Novozelandski zakon o zakonski zvezi eksplicitno ne zahteva, da sta partnerja različnih spolov.

Nizozemski parlament je zavezal vlado, da pripravi predlog sprememb zakona o zakonski skupnosti, tako da bo veljal tudi za istospolne pare. Parlament je izglasoval tudi predlog, da bi bile istospolne zveze povsem enakovredne z raznospolnimi, vključno s pravico do posvojitve. Čeprav je parlament navdušen nad idejo, vlada ni.

Na Finskem so dobili svojo idejo: partnerja (ne glede na spol) bosta lahko sklenila "partnersko pogodbo". Pravne posledice takšne pogodbe bodo enake kot so pri "registriranih partnerstvih".

Islandija je šla korak dlje - sprejeli so zakon o partnerstvih, ki je v bistvu enak ostalim zakonom o registriranih partnerstvih, omogoča pa skupno skrbništvo nad otroci.

Ameriški republikanci pa gredo korak nazaj - zakon o zakonskih razmerjih želijo spremeniti tako, da bi v njem pisalo, da je zakonska zveza "zveza med enim moškim in eno žensko". Na ta način bi radi onemogočili havajsko sodišče, ki bo verjetno razsodilo, da se geji in lezbijke lahko poročijo.

Madžarsko ustavno sodišče je pred letom nepričakovano zahtevalo od vlade, da legalizira izvenzakonsko skupnost za gej in lezbične pare. Parlament je zakon sprejel maja. Geji in lezbijke, ki se bodo "izvenzakonsko zvezali", bodo imeli enake pravice kot "zares" poročeni heteroseksualci, razen pravice do posvojitve otrok.

Luksemburški zeleni so v parlamentarno proceduro poslali predlog sprememb zakona o zakonski zvezi, tako da bi bila leta možna tudi za istospolne pare.

PRAVICA DO STANOVANJA

Angleški geji in lezbijke, ki živijo v družbenih stanovanjih s partnerjem ali partnerko, bodo lahko obdržali stanovanje, če partner-ka umre.

POLICIJSKO NASILJE

Policija je v čilskih diskotekah aretirala okrog 50 gejev. Aretiranim so odprli dosjeje in jih poniževali. Med racijo so nosili kirurške rokavice, racijo pa je prenašala televizija. Po posredovanju domačih in mednarodnih lezbičnih in gej organizacij se je policija opravičila. Z detektivom Nelsonom Mery, ki se je v imenu policije opravičil, so se gej aktivisti rokovali v kirurških rokavicah.

V Nemčiji pa se je zgodilo še hujše policijsko nasilje. Preko 150 maskiranih in oboroženih policajev je naredilo racijo v baru Zoom v mestu Halle. V času racije je bilo v baru okrog 70 gostov. Vse so vklebili, nekaj so jih poleg tega pretepli in jim šele po dveh urah povedali, da je razlog za racijo "iskanje preprodajalcev drog". Vse skupaj so posneli z videokamero. Dogodek so mediji označili za največjo akcijo proti gejem in lezbijkam v zgodovini Zvezne republike Nemčije.

Pa še to: v baru so našli eno samo tabletko ecstasyja.

SPORAZUMNA STAROST

Komisija za človekove pravice je sprejela tožbo Euana Sutherlanda, 19-letnega angleškega geja, ki toži Veliko Britanijo zaradi neenakih sporazumnih starosti za geje (18 let) in za heteroseksualce in lezbijke (16 let). Spor bo reševalo Evropsko sodišče za človekove pravice.

Za angleške geje, ki imajo spolne odnose pred 18. letom starosti, je zagrožena zaporna kazen do dveh let. Veliko Britanijo pa bodo na Evropskem sodišču za človekove pravice tožili tudi štirje bivši uslužbenci vojske, ker jih je le-ta odpustila zaradi "napačne" spolne usmerjenosti.

ZMAGA TRGOVINE

Kanadsko sodišče je razsodilo, da je carina kršila načelo enakopravnosti, ko je zasegla "obsцен" material gej knjigarni "Little Sister's". Carina bo morala plačati odškodnino v višino 380.000 dolarjev. Sodišče je prav tako izdalo prepoved, ki carini prepoveduje, da posebno pozornost posveča materialu, ki je namenjen v knjigarno.

Knjigarna ima pred sodiščem še eno tožbo - menijo namreč, da carina pod nobenim pogojem ne sme zaseči materiala, za katerega meni, da je "obsцен".

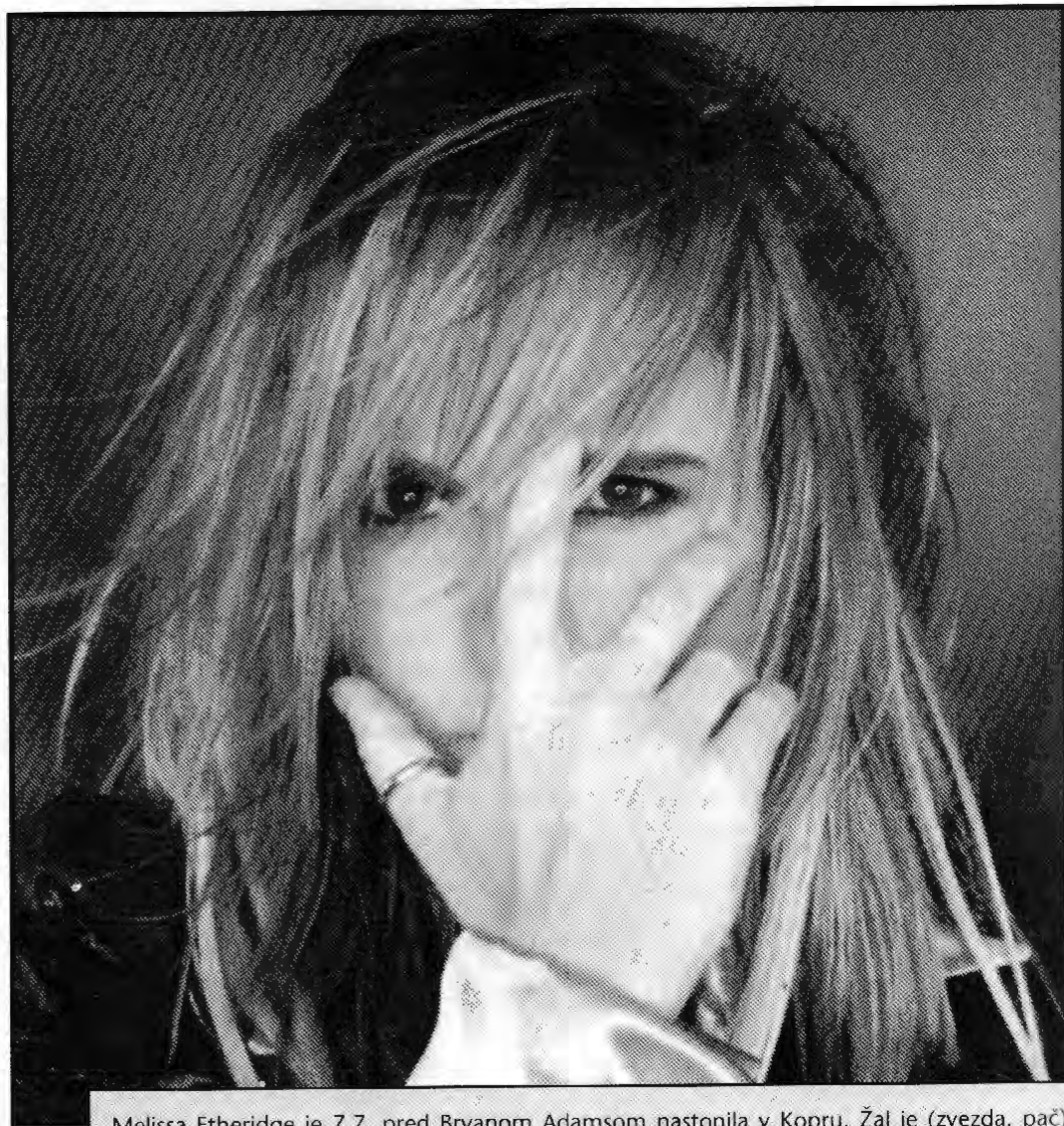

foto: Stephanie Pfriender

Melissa Etheridge je 7.7. pred Bryanom Adamsom nastopila v Kopru. Žal je (zvezda, pač) odklonila vse intervjuje, tudi za Revolver. Lahko pa si njen intervju preberete v marčevski številki Gay Timesa.

Münchenskim gejem in lezbijkam je uspelo priti v mestni parlament! Njihova **Roza- lista** je na volitvah dobila 1,8% glasov in Thomas Niederbuehl (34) je tako edini (odkriti) gej, ki sedi v münchenskem mestnem svetu. Tako se je nadvse uspešno končal prvi primer volilne iniciative gejev in lezbijk v Nemčiji. Pohiteti bo treba, saj se tudi naše jesenske volitve nezadržno bližajo!

Življenje slavnega ameriškega gejevskega fotografa **Roberta Mapplethorpa** bo 'spravil na filmski trak' režiser **Alek Keshishian** (In Bed with Madonna).

Ljudje z aidsom je naslov razstave, ki jo je organiziralo Ministrstvo za socialo nemške zvezne pokrajine Dolnje Saške. Razstava, ki je svojo pot začela v Hildesheimu, bo potovala po ostalih nemških mestih. Dela fotografa **Heinricha Hechta** kažejo 'obraz bolezni', apelirajo na pogum, vztrajnost in solidarnost. Slovenska ministrstva bi si utegnili pri nemških poiskati vzor...

Ženske v lezbičnih zvezah doživijo globljo medčloveško bližino kot tiste, ki živijo v heteroseksualnih zvezah. To je ugotovitev newyorške psihologinje **Susan Rosenbluth**, razloge za to pa išče v dejstvu, da ženske medsebojno lažje premagajo strah pred bližino in lažje spregovorijo o čustvih, kakor moški. Poleg tega meni, da so lezbična partnerstva, kar se tiče medsebojnih odnosov, bolj enakovredna.

Britanski 'OutRage' aktivist **Peter Tatchell** je na Dan reformacije (31.oktober) na vrata westminsterske katedrale v Londonu razobesil 'Štiri teze proti cerkveni homofobiji', v katerih zahteva 'Queer' reformacijo. S tem je organizacija 'OutRage' simbolično opozorila javnost na diskriminacijsko politiko in homofobijo anglikanske cerkve.

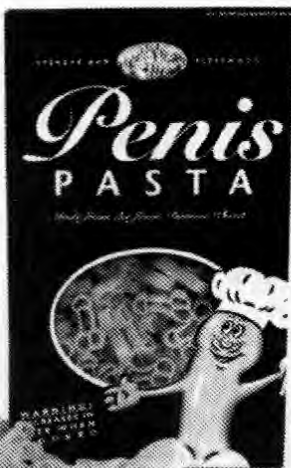
Filmska zvezda **Drew Barrymore** je lezbijka, vendar si močno želi otroka. Tudi očeta je že izbrala. Pa ne kogarkoli, temveč točno določenega geja - to je **Michael Stipe**, pevec seattleške skupine R.E.M.

Londonška zdravnica **Marie-Louise Newell** je s pomočjo sistematskega opazovanja 264 otrok, ki so se rodili HIV pozitivni, ugotovila, da je 9 izmed teh otrok sčasoma premagalo virus. Testiranja so pokazala, da so otroci postali HIVnegativni. Trenutno še ni pojasnila za ta pojav, razrešitev pa bo gotovo prinesla spremembe v bodoči zdravstveni terapiji.

Moder trak, podoben tistemu proti aidsu, je postal simbol boja proti cenzuri na internetu. 8. februarja 1996 je bil namreč črn dan v zgodovini interneta. Ameriški predsednik **Bill Clinton** je na ta dan podpisal 'Communication Decency Act' - zakon, ki prepoveduje razširjanje nespodobnih sporočil po internetu, predvideva pa visoke denarne in celo zaporne kazni. Vzporedno so se začele močne protestne akcije - med drugim tudi gejev - ki se sklicujejo na svobodo izražanja mnenja in pravico do zasebnosti.

Nemški časopis 'Bunte' je teniško dvojico **Conchito Martinez** in **Gigi Fernandez** razglasil za klasični par. Zakaj klasični? Zelo preprosto, Conchita igra moško, Gigi pa žensko vlogo. Stereotipnih predsodkov o delitvi vlog na ženske in moške se torej niti pri lezbijkah ni mogoče izogniti.

Na evropskem tržišču so se pojavile - mamma mia! - testenine v obliki lulčkov. 'Penis Pasta', kot se testenine imenujejo, reklamirajo kot 'ravno pravo prilogo za vaše mesne kroglice'. Testenine iz najbolj kvalitetne moke komaj čakajo, da se jih lotite 'al dente'. Cena je 15,90 dem za zavitek lulčkov.

Že s tem, da se razkriješ kot gej ali lezbijka, narediš svoje. S tem je tako kot z recikliranjem: če recikliraš, prispevaš k varstvu okolja; če se razkriješ, prispevaš h gejev gibanju.

- **Martina Navratilova**

Lezbijke imajo vedno žensko v invalidskem vozičku v svoji sredini. Če je nimajo, si bo ena od bolj altruističnih sama polomila nogo.

- **kolumnistka Miss Behavior**

V Španiji se ni potrebno deklarirati za geja. Vsi so strpní. Ljudje se ne razvrščajo po spolni usmerjenosti in tudi sam zavračam takšno razvrščanje. Na živce mi gre, ko kdo reče: "Vi ste odkrit gej režiser." Nehajte. Sem režiser.

- **Pedro Almodovar**

Za božjo voljo, če ne moreš seksati s prijatelji, s kom pa potem sploh lahko? Verjamem v svet, kjer si moški, namesto da se rokujejo, pofafajo kurce. Morda res zveni malce noro, ampak seks bi moral biti nekaj vsakdanjega, izraz dobre volje, bratstva in seveda prijateljstva.

- **Scott O'Hara**, založnik revije za kruzinge Steam

Čudno pa je, da ne maram žensk. Kar me zares spravlja ob razsodnost, so moški.

- **Madonna**, v odgovoru na vprašanje o njenih "lezbičnih razmerjih"

Velik del naše družbe smatra geje za spolne odpadnike. Bog ne daj, da bi heteroseksualec priznal, da so užiti povezani z njegovim anusom. To so velika, velika vrata, ki jih ljudje nočejo odpreti.

- **Igralec Phil Hartman**

Včasih so homoseksualnost pojasnjevali tako: ljudje so zapejani ali prisiljeni v homoseksualnost. Tudi sedajšnji homoseksualci so bili nekoč zapejani ali prisiljeni v homoseksualnost. Sedaj hodijo ponóci ven in prežijo na nedolžne, potem pa jih odpeljejo na kakšen mračen prostor. "Hočem fafati tvojega kurca! Hočem ti urediti pričesko! Hočem ti kupiti svetle nogavice s prikritim, vendar razločnim vzorcem." Homoseksualnost je bila razložena kot nekakšen vampirizem. Grozljivo, kaj?

- **Kolumnist Dan Savage**

Škoda nam delajo predvsem propagandne tetke. O nas lažejo, da smo popolnoma enaki kot heteroseksualci, da smo v bistvu straight ljudje, ki fukajo svoje. To enostavno ni res!

- **Igralec Scott Thompson** (Kids in the Hall)

Osnovni pederski problem je preobilje svobode. Fuk je običajno le tako daleč, kot je daleč telefon ali najbližji bar, zato enostavnost seksualne zasedenosti prevlada nad žrtvami, ki so potrebne za vsako medčloveško razmerje. Namesto da bi se ukvarjali z enim ljubimcem in razvili čustveno in fizično vez, veliko gejev lastna promiskuiteta zapelje v prepričanje, da lahko najdejo Popolnega Ljubimca dokler traja iskanje.

- **Kolumnist Mike Spitz**

Za Billa Clintona je aids le tema, katero lahko izkorišča na svojih kampanjah, in jo potem ignorira. Njegovo izkoriščanje aidsa je politična oportunistična infekcija.

- **Založnik revije POZ Sean Strub**

Nocoj si bila v K4, končno si nastopila v Roza disku, kako se ti je zdelo?

No, jaz sem hodila sem že pred leti, ko Rozavizije še ni bilo, pravzaprav tudi nisem vedela točno, kaj to je. Danes recimo še tudi ne vem, kaj je, ampak skušam uleteti še v en lajf, in se mi zdi zelo fino, ker sem ugotovila, da obstaja, poleg tega legitimnega, nekega splošnega, ki nam pravzaprav ne vnaša ne vem kakšnih nemirov, dvomov, veselja. Bom pa verjetno morala ponoviti tole "vajo", da bom ugotovila, kaj je. Ko pa bom ugotovila, kaj to je, bom verjetno že iskala naslednje prizorišče.

MISA MOLK

Kakšno se ti zdi vzdušje in vse ostalo, kar si v tem kratkem času pač lahko dojela?

Zelo dolgo sem že na sceni, tudi na različnih odrih, in moram reči, morda se sliši butasto ali preveč krščansko rečeno, da sem zelo hvaležna, ker sem lahko doživela en preliv energije in to tisti zares prvobitni, ki se mi je zgodil prav tu. S tem sem neke preskušala sebe, svojo energijo, ki je našla valove, ki je na marsikateri sceni, pa naj gre za Cankarjev dom in podelitev Prešernovih nagrad, nisem uspela doživeti.

Vendar pa ti verjetno nisi imela kakšnih posebnih strahov pred Roza diskom, tako kot v bistvu večina nastopajočih? Vse je bilo po malem strah, kaj bo, da je tukaj nekaj drugače.

Seveda sem se zanašala na svojo profesionalnost, ker se mi zdi, da to zmorem. Da zmorem ujeti tisto valovanje in energijo, da začutim, za kaj gre. Nisem pa bila prepričana, da bom uspela, ker pravzaprav res nisem vedela, kam prihajam. Imela sem zelo različne inpute, kaj to je, kaj se tukaj dogaja. Ker pa imam v svoji glavi razčiščene stvari, sem takoj, ko sem stopila na oder, ugotovila, da tukaj pač ne gre za sprenevedanje in da lahko zaživim brez svoje vloge. Skratka, da nisem v vlogi nekoga, ampak da sem tukaj jaz sama. In očitno je bilo to zgolj potrditev tega in sem zato še bolj vesela, da imata moje razmišljanje in moja energija pot do ljudi, ki lahko sicer živijo na popolnoma drugačen način kot jaz sama, kajti valovanje ni opredeljeno s tem. Je zelo nedefinirano, je tista volja do življenja in živeti v prvi osebi ednine.

Bedasto vprašanje, pa vendar: kakšen je tvoj odnos do homoseksualnosti, do lezbijk in gejev?

Glede homoseksualcev imam tukaj najprej svojo zasebno zgodbo, ki je taka, da sem prvenstveno in najprej, ko sem vstopila v ta svet seksualnosti, najprej zaživela s homoseksualci kot z ljudmi, s katerimi sem se lahko ogromno o teh stvareh pogovarjala in so mi bili prvi moji najbližji prijatelji v narekovaju, ker nikoli ne preverjaš tega prijateljstva, in s katerimi sem se lahko pogovarjala o ljudeh in stvareh brez bariere.

Druga pa je, če govoriva obče, s strani neke ideologije, kaj to je. To sem, upam, tudi uspela povedati tukaj na odru, da to ni stvar neke emocionalne reakcije, da bomo nekaj tolerirali, ampak neke zavestne opredelitve, da to toleriramo. Kar pomeni ozavestiti in živeti, da to živi z nami. In v življenju me to ni motilo, celo mislim, da so vsi predsodki tembolj povečevanje težav posameznikov, ki se s tem srečujejo in so vendarle vpeti v neke stereotipne norme, prvenstveno najprej družine in kasneje ostalega najožjega socialnega okolja in lastne socializacije. Enkrat sem že zapisala, če to začuti človek pri sedemnajstih, naj takoj pove, kajti šestdeset ali sedemdeset let se ne da sprenevedati. To je dolga doba življenja, v kateri ne moremo fingirati, da smo nekaj drugega, kar smo.

Misliš, da imajo ljudje na splošno, po tvojem občutku, res tako negativen in netoleranten odnos do homoseksualcev?

Slovenci smo pripeti na predsodke, stereotipe, pomisleke in neprenehoma, pa ne samo okrog homoseksualnosti, ponujamo svoj zveličavni vzorec življenja, čeprav lahko znotraj njega zelo trpimo. Zelo radi smo pedagoški in izjemno neradi vidimo, da nekdo odstopa od nekih norm, ki so se na bog vedi kakšen način vsadile v nas. Mislim, da gremo tukaj zelo počasi naprej in posamezniki pre-

bijajo te meje s svojim zglednim načinom življenja. Namenoma pravim zglednim, kajti Slovenci želimo imeti nek zgled, in potem ko homoseksualec ne ogroža okolice in ko se potrjuje še z nečim drugim, mu je odpuščeno tudi to, da je homoseksualen. Mislim, da smo konzervativen narod, nismo liberalen narod. Ali pa, bom rekla, liberalen narod, pa izjemno netoleranten v določenih posamičnostih, kot je tudi homoseksualnost. In ne maram in ni prav, da se ljudje srečujejo skrivoma, tako kot šestnajstletniki po parkih, kot tudi homoseksualci. To je popolnoma normalno življenje, ki mene osebno ne moti, bom pa veliko bolj srečna, če bo srečen še nekdo, ki je uspel zaživeti po svojih željah, po percepcijah svojega lastnega videnja.

Se ti mogoče zdi, vsaj kolikor poznaš homoseksualce, da imajo premalo poguma ali da nimajo jajc, kar se njihove usmerjenosti tiče?

Morda še vedno iščejo neko tretjo pot namesto prve, kako bi izkazali to homoseksualnost. Ne poznam teh poti, ker se z njimi ne srečujem, verjetno pa je njihov stik z ljudmi, v katerih iščejo neko svojo percepcijo, svojo projekcijo, tako kot tudi jaz kot ženska, ki pač nisem lezbijka, iščem v moškem, ki mi je všeč, vendarle projiciranje samega sebe v nekoga drugega. Mislim, da imajo ti ljudje večje težave in da se prevečkrat poslužujejo neke tretje plati, v kateri bi zablesteli, namesto da bi naravnost povedali: všeč si mi, ali pa, moje življenje je tako, da si želim biti s tabo. Zdi se mi, da iščejo drugotne poti, ne pa tiste prvenstvene, prvobitne, ki jih iščemo mi, ki nismo homoseksualni. Slišala sem že davno, mogoče deset let nazaj, da obstajajo celo neki znaki, signali, kam kdo sodi, zavezane rutke na kavbojkah. To se mi zdi grozno, da morajo biti opozorilni znaki, kam kdo sodi. Sem veliko bolj za to primarno komunikacijo, ki nima vnaprejšnjih strahov. Slovenci se obnašamo bojazljivo, tudi do teh stvari.

Kaj pa ti osebno, z geji se lahko pogovarjaš, kaj pa z lezbijkami, se recimo čutiš kdaj ogroženo, če se kdaj srečaš z njimi?

Čutim poglede, namige. Kot najstnica sem si želela tudi te izkušnje in sem si jo na nek način privoščila iz nelezbičnega čutenja, ne iz lezbične želje, ampak morda iz neke primarne radovednosti, ko se nisem znala umestiti, pa sem na koncu ugotovila, da gre res le za radovednost, ne pa za mojo spolno opredelitev. Nikoli nisem čutila nobene ogroženosti, niti ne vem, kako lahko človek to začuti, če ni del tega življenja. Ogrožal me ni nikoli nihče, oziroma tukaj moram reči nobena.

Morda še kaj na kratko?

Edina stvar, ki se je zdaj sprožila, je zakonsko življenje, ki se mi zdi popolnoma upravičeno. Naj to tako bo, da ne bomo mi pomišljali, ki ne čutimo tako, in da ne bodo onemogočeni tisti, ki mislijo in čutijo drugače.

Okrog posvojitve otrok pa moram reči, da še nisem razmišljala. Mislim, da opredelitev ne izhaja iz socializacije, takrat, ko otrok odrasča. Bolj jo genetsko vežem, bolj je genetska inklinacija kot kasneje socializacijska ali vzgojna. Morda sem tukaj še malce distancirana, ne vem, če bi bila kar iz prve roke za homoseksualne posvojitve otrok, o tem še nisem znala razsodno razmisliti. Razumem, da si dva, ki živita skupaj, želita posvojiti otroka, razumem tudi, da je ogromno otrok, ki živi v pokvečenih zakonih, kjer ni nobene ljubezni. Pa saj ne govorimo samo o ljubezni, govorimo o nekih napotkih, ki jih jemljejo otroci iz okolja, kjer odrasčajo. Najpomembnejša se mi zdi beseda, beseda daje zavetje, tista ko govorimo otroku, da je lahko samozavesten, da lahko hodi po poti življenja z neko varnostjo in prepričanostjo vase. In to zagotovo lahko nudita tudi dve lezbijki ali dva homoseksualca, v to sem prepričana. Ne vem pa, če bi striktno lahko rekla, da sem za posvojitev otrok pri homoseksualcih. Res ne vem, če sem že tako daleč razmislila stvari. Ker niti ne vem, če je posvojitev dobrodošla pri zakoncih, ki si silno želita otroka, pa sta to lahko normalna, mislim normalna... Naredila sem popolno napako, ne prenesem tega termina normalen in nenormalen. Lahko sta to mož in žena, ki posvojita otroka, pa ker je bil tako dolgo željen in ga nista dobila, je lahko ta vzgoja povsem napačna zaradi izjemne ljubezni, ki mu je dana in istočasno ne dopušča odrasčanja.

Ljubljana 26.5.1996

Brane Mozetič, foto: Frenk Fidler

neprenehoma, pa ne samo okrog homoseksualnosti, ponujamo svoj zveličavni vzorec življenja, čeprav lahko znotraj njega zelo trpimo. Zelo radi smo pedagoški in izjemno neradi vidimo, da nekdo odstopa od nekih norm, ki so se na bog vedi kakšen način vsadile v nas. Mislim, da gremo tukaj zelo počasi naprej in posamezniki pre-

ALKA VUICA

Najprej bi te vprašal, kakšne občutke imaš po nastopu v Roza disku? Ali te je bilo prej kaj strah pred neznanim?

Ne, sploh ne, celo od svojih prijateljev sem slišala, da je to zelo čudovit lokal, da sem prihaja določena vrsta ljudi, ki ni samo kanalizirana v to smer, ampak da je to tudi nekakšen umetniški lokal. Zato sem se celo veselila nastopa. Zame je to neka nova izkušnja, saj ponavadi nastopam v povsem drugačnih prostorih. Publika je tu čudovita, krasno sem se počutila, celo želela bi si, da bi bil moj nastop daljši, toda bila sem samo gostja na vaši obletnici. Lahko bi samo predlagala, da se dogovorimo za kak celovitejši nastop.

Kakšno pa je tvoje osebno stališče do homoseksualnosti?

Reči moram, da sem vzgojena po eni strani zelo tradicionalno in po drugi radikalno. Ko rečem tradicionalno, pomeni, da sem odrasla v katoliški družini, obenem pa sem odrasla v državi, ki se ji je reklo Jugoslavija, v kateri smo imeli povsem radikalno vzgojo, kar pomeni tudi osvobodeno vseh mogočih tabujev. Tudi med homoseksualci imam veliko prijateljev, sicer pa se v življenju trudim, da tega ne obsojam, da nimam o njih določenega mišljenja, da ne obsojam, ampak jih poskušam razumeti. Ne bi mogla trditi, da imam nek izdelan odnos do homoseksualnosti, da sem si prišla na čisto, zakaj je to tako. Načeloma lahko pesniško rečem: vsi ljudje so na nek način biseksualni, ker mislim, da duše nimajo spola, da naseljujejo naša telesa in da so nespolne. Ko razmišljam o sebi, se pravi kot o Alki, ne razmišljam o Alki, ki je ženska. Se pravi, ko razmišljam o sebi, ne mislim, kot da sem ženska, ampak kot da sem samo v ženskem telesu. Na nek način se celo nagibam k misli, da obstaja reinkarnacija, da sem nekoč bila moški, toda sem prepričana, da imamo vsi tako ene kot druge hormone, in potem je odvisno, kateri hormoni so močnejši. Morda pa obstajajo tudi kakšne napake narave, ali nekaj, kar je morda nedoločeno, kdo, ki se ni našel, ali pa se morda je našel, pojma nimam. Tako je že od začetka sveta. O tem ne bi mogla soditi, rada bi razumela, načeloma pa vendar mislim, da so vsi ljudje biseksualni.

Obstajajo govorice, da ima Alka tudi lezbične izkušnje? Kako bi to komentirala?

O meni obstajajo raznorazne govorice, od tega, da sem fatalna ženska, do tega, da sem onesrečila mnogo moških, do teh o lezbičnih izkušnjah. Pravzaprav ne vem, kaj bi rad od mene. Ne bi rada govorila o svojem intimnem življenju, lahko pa rečem, da je bilo v osemdesetih letih, ko sem odrasčala, v Zagrebu zelo moderno širiti take govorice o ljudeh in tudi imeti take izkušnje. Načeloma moram reči, da imam v resnici raje moški spol.

Toda v pesmih kažeš zelo kritičen odnos do moških?

Na moške sem zelo jezna. Z njimi nisem imela kakih srečnih izkušenj, pa vendar moram reči, da nisem bila nikoli zaljubljena v žensko, da sem v glavnem ljubila moške. Res pa je, da to ni vselej dobro izpadlo. Pa zaradi tega še vedno nisem pobegnila k ženskam.

Kako vidiš spremembe na Hrvaškem, ali se je kaj spremenilo za takomenovane marginalne skupine oziroma za ljudi, ki so na nek način drugačni?

Morda so ti ljudje zdaj celo v slabšem položaju, vsaj na Hrvaškem. Zelo močno je vračanje k tradiciji, k družini, k veri, tradicionalnim vrednotam. Ne morem govoriti v njihovem imenu, ampak mislim, da bomo potrebovali še dolgo časa, da sprejmemo nekatere stvari, da jih poskušamo razumeti in da bodo del našega vsakdana. Ne pa da to takoj obsodimo. Zaenkrat teženj v to smer sploh ne vidim. To je vprašanje družbenega razvoja in mislim, da se bomo morali pozabavati s temi vprašanji, gotovo že zaradi nekaterih stvari, ki zadevajo našo družbo, kot je recimo aids, ali pa nekateri drugi problemi. S tem se bomo morali znati soočiti.

Kakšen je tvoj odnos do feminizma?

Sebe nimam za feministko, čeprav mnogi trdijo, da imam nekakšno feministično obnašanje, s čimer bi se morda lahko strinjala, če bi to analizirala. V glavnem ne želim pripadati skupinam, grupam, partijam. Vsaka ženska se mora izboriti za lastno enakopravnost. Ta enakopravnost se gradi v odnosu z določenim moškim. V resnici seveda mislim, da so moški stoletja ogrožali ženske, da so jih naredili neumne, manjvredne. Tudi večina religij, da ne rečem celo vse, čeprav sem sama katoličanka, ima žensko za nižje bitje. Že sama zgodba o nastanku ženske iz trinajstega Adamovega rebra mi, razumeš, nekako ne gre skozi. Že zato, ker mislim, da so ženske celo popolnejša bitja od moških, ženske se lahko razmnožujejo s katerimkoli moškim, ki ga same izberejo, lahko rodijo otroka, imajo več možnosti za nadaljevanje vrste. Potrebujejo samo moško seme, da bi nadaljevale življenje, moški pa za to potrebujejo žensko telo. Nikakor ne morem sprejeti teorije, da je ženska nižje bitje. Imela sem to srečo, da sem odrasla v okolju, v katerem ni bilo te razlike, v katerem smo bili vsi enakopravni. Feminizem pa bo verjetno vse bolj popularen, zagotovo če bodo naši zakoni taki, da od ženske pričakujejo samo, da je mati, nekaj inkubator nadaljevanja življenja, da je vzgojitelj. Ženska je prav tako osebnost in treba ji je to pustiti, da je enakopravna z moškim, da lahko na enak način opravlja različna dela. Ne vem, če se to lahko doseže na nivoju države, toda vem, da me blazno nervira, da v vseh vladah, na vsem svetu, vedno vidim samo moške in to tiste bolj ostarele, plešaste, s trebuh. Raje bi videla več žensk, kajti konec koncev na svetu je več žensk in ne morejo biti zastopane, če jih nikjer ni. Ženska ima to nesrečo, da se mora ukvarjati s svojimi otroki in jim ne znese, da bi se toliko ukvarjala s svetom okoli sebe. Na žalost je to vseeno svet moških in oni krojijo pravila in ta svet. Samo nekaterim ženskam se uspe vrniti med moške. Mislim, da imajo ženske v sebi nek kompleks v zvezi z moškimi.

Ali imaš zaradi besedil svojih pesmi več ženske publike kot moške?

To, da imam zelo veliko ženske publike, mi je zelo všeč, saj je to dokaj redko. Navadno imajo, vsaj pri nas, pevke več moških poslušalcev. Ženske se najdejo v mojih pesmih in to mi je všeč. Toda imam tudi moško publiko in ti moški so na nek način drugačni. To niso moški, ki bi ženske dojemali kot nižja bitja, ampak jih imajo radi kot osebnosti. Te moške poslušalce zares cenim. Toda sveta ne bi rada delila na dva dela. Kar naprej govoriva o moških in ženskah, raje bi govorila o ljudeh. Če zaokroživa, govoriva o ljudeh, o dušah, ki naseljujejo ženska in moška telesa. Tudi to mogoče spet nič ne pomeni, telo je telo, kot obleka.

Kaj ne gre tudi za moške, ki te sploh ne poslušajo, ampak te samo gledajo?

Mogoče, toda mislim, da je takih zelo malo. Saj je dosti lepših pevk od mene. Na začetku si me vprašal, če sem imela pred nastopom tu kake zadržke. Ne vem točno, zakaj.

No, morda ne zadržke. Vsi dosedanja nastopajoči so vseeno imeli nek strah, strah pred drugačno publiko.

Ne vem, jaz se bojim ljudi, ki so oboroženi, ki so besni, divji. Tudi *Mladina* me je vprašala, kako to, da sem sprejela nastopati v *Roza disku*. Rekla sem, da sploh ne razmišljam v tej smeri, da je zame to isto, kot da bi zavrnila nastop v lokalu, katerega lastnik je črnc. Pravzaprav ne razumem takega načina razmišljanja. Sem oseba, ki rada eksperimentira, spoznava nove svetove, k rada spoznava druge stvari, drugačna razmišljanja. Ne mislim, da je edina resničnost tista, ki jo vidim jaz. Morda jo nekdo drug vidi na drugačen način, rada vidim tudi tega. Tudi zato sem tu, v tem klubu.

Če ti postavim še eno že standardno vprašanje. Mnogo se govori, tudi pri nas, o možnostih poroke med partnerjema istega spola.

Ravno tako pa tudi o možnostih, da bi taki pari lahko posvojili otroka.

Mogoče o tem nisi nikoli razmišljala?

Sem. Moje stališče ti morda ne bo všeč. Mislim, da to ni v redu, tako eno kot drugo. Sama poroka mi pravzaprav nič ne pomeni in se mi ne zdi važno, če se lahko poročijo ali ne. To je samo papir, prstan... Mislim, da se ljudje povežejo v zakon, ki je družbena izmišljotina, ne toliko zaradi ljubezni, ker je zakon družbena izmišljotina, ampak zato, da bi združili svoje imetje. Torej je zakon nastal zato, da bi združili materialno imetje in naredili otroke. Po moje je naravno, da se otroci delajo med moškim in žensko, tako je določil bog ali nekdo, ki nas je ustvaril, ali naša narava. Zato je tudi normalno, da otroci odrasčajo z moškim in z žensko. Ne vem, ali je naravno, da otrok odrasča z dvema moškima in ali bi ta otrok postal zdrav odrasel človek. Pod zdrav razumem možnost, da bi bil ta otrok že zaradi vzgoje drugačen. Zato se mi to ne zdi zdrava sredina za otroka. Tudi jaz sem mama in zame je zdrava sredina za otroka že tedaj, ko odrasča ob enem roditelju, ni nujno, da odrasča ob obeh v neki srečni družini, lahko tudi samo ob materi ali samo ob očetu...

Toda v čem je tu razlika?

Razlika je velika. Moj sin recimo, je z eno žensko, se pravi z mano, toda njegov oče vedno prihaja, je prisoten, imamo lep človeški odnos, on ve, kje je njegov oče, in mislim, da je to zdrav in normalen odnos. Jaz sem ti samo povedala svoje mišljenje. Še nikoli nisem slišala, da bi moški napravil otroka moškemu, zato tudi mislim, da ne bi bilo v redu, da ga vzgajata dva moška. Že narava je vse določila in ni treba, da si izmišljamo ne vem kaj. Morda bi morali bolj prisluhniti tej naravi in ji slediti. Nisem proti, da se dva človeka drugače odločita, toda zdi se mi, da to ni prava atmosfera za otroka. Ne bi rada rekla, da je to bolezen, enostavno ne vem. Mogoče je bolj bolno, če otrok odrasča ob dveh, ki se kar naprej prepirata. Vseeno, če bi jaz določala zakone, potem parom istega spola ne bi dovolila, da lahko posvojijo otroka.

Kaj pa za konec o glasbi?

Zaenkrat nimam nič večjega v planu, morda kak nastop na festivalih. V glavnem živim iz dneva v dan in pogosto spreminjam mišljenje, saj sem dvojček. Do tujine nimam posebnih ambicij. Sicer pa, že zdaj nastopam v tujini, tu pri vas. Nekaj sem nastopila tudi v Hercegovini, zelo me vabijo v Sarajevo, toda tja zaenkrat še nisem odšla, ker imam do tega mesta močan čustven odnos in me je strah ga zopet videti, tako spremenjenega. Slišala sem, da sem zelo popularna v Beogradu, vendar v Beograd ne bi šla. Najprej se morajo normalizirati odnosi... Dejansko je bila Hrvaška napadena in neko stališče moram vseeno imeti do te vojne in do Srbije.

Ljubljana, 26. 5. 1996

Brane Mozetič

foto: Frenk Fidler

IVAN MRAK:

Na dan 30. aprila pred devetdesetimi leti se je rodil slovenski dramatik Ivan Mrak. Njegova ustvarjalna pot, polna obratov, hudih življenjskih iskušenj, čiste ljubezni, nerazumevanja sodobnikov, transcendentno pogojena in utemeljena z življenjskim slogom, se je začela tistega usodnega pomladnega večera, ko je bil 4. julija leta 1925 v mestnem domu v Ljubljani uprizorjen njegov prvenec: *Obločnica, ki se rojeva*. Tej himni, tej usodni Mrakovi pramolitvi, je prav na dan obletnice Radio Slovenia posvetil svoj "Literarni večer".

Taisti radijski program pa mu je štirinajst dni prej posvetil tudi svojo "Radioteko", v kateri je bila predstavljena krstna izvedba drame *"Čajkovski"* oziroma *"Slavnostni finale"*, ki je eno izmed njegovih številnih del z zgodovinskimi biografskimi temami. Mrak v tej baladi v petih stopnjevanjih, napisani leta 1938, prikazuje zadnje dneve življenja Petra Iljiča Čajkovskega konec septembra leta 1893. Tedaj je Čajkovski doživel svetovno slavo in se vrnil iz Amerike v Petrograd na krstno izvedbo svoje "Šeste sinfonije v h-molu, opus 74", imenovane "Patetična". O njej je dejal, da je bila njegovo najboljšo delo in da je pomenila konec, ki ni dopuščal nobenega ustvarjalnega impulza več. To delo je posvetil Vladimiru Davidovu, svojemu 22-letnemu nečaku, edinemu človeku, ki ga je še ljubil. "Patetična simfonija" obuja življenje in umetnost Čajkovskega kot analgamiranje homoerotike in smrti. V zvezi s smrtjo Čajkovskega so se pojavila različna nasprotujoča si ugibanja ali je skladatelj nemara namerno popil vodo, okuženo s smrtno nevarno kolero, ker se je hotel izogniti razkritju svoje ljubezni do nečaka, ali pa je to storil po naključju in potemtaka nevede. V Mrakovi drami pa je skladateljeva pot v smrt prikazana kot zavesten odhod, potem ko je spoznal, da je v "Patetični sinfoniji" izrazil vse, kar je z glasbo izraziti mogoče.

Nedelja, 19. maja letos. Ko sem "pobegnil" iz Mrakovega oziroma Freyvega "pekla", z izjemno bogatim in preiščeno preglednim gledališkim listom v rokah, sem naletel na igralca, vsestranskega umetnika **Branka Miklavca**. Ni bil videti zadovoljen s pisanjem Tarasa Kermaunerja v njem. Tudi sam sem prepričan, da je o Mraku napisal že tolikokrat toliko besed, da mu z lahkoto uide tudi kakšen "spodrslej". Kot je bil tisti: "Imel si različne učence: nihče med njimi ni imel očeta. Branka Miklavca si privlačeval, ker si bil posebej. Bil sem s skupino prijateljev, prav tako tudi gospod Branko, vsi smo bili še pod vtisom enkratnosti predstave, zato čas res ni bil primeren, da bi mi razložil svoje poglede na to čudno trditev. Čez nekaj dni sva se dobila v prijetni union-ski kavarni in tam v miru, brez trohice jeze v značilno milem glasu velikega gledališkega umetnika, še enkrat premislila omenjeni stavek, v nadaljevanju pa skozi neobvezujoč pogovor "odkrila" še prenekatere zanimivosti

VSE SMISELNO

iz Mrakovega življenja.

- **Branko Miklavc, kakšen je bil torej vaš odnos z Ivanom Mrakom zares?**

"Jaz ne vem, če bi bil lahko njegov učenec, sem ga pa nekaj let redno obiskoval in se z njim pogovarjal o mnogih problemih tega sveta, predvsem religioznih. Zares sem se začudil, da Taras Kermauner omenja, da me je Mrak privlačeval kot posebej, še posebej, ker je to njegova edina oznaka o mojem odnosu do Mraka. Nasprotno, mene je kot posebej, kolikor je to bil, prej odbijal kot privlačeval. Ker me posebej sploh ne zanimajo preveč, ampak človek z vsemimi skritimi strastmi, tudi negativnimi, ki pa jih je z močjo svoje volje večinoma obvladoval in prevladoval. Mraku sem se pozneje odtujil, čeprav ni prišlo med nama do nobenega konflikta, ampak sem opazil, da težko prenaša nekatera moja njemu nasprotna gledanja na vero. V prvih letih najinega poznanstva je bil v tem pogledu bolj širok, pozneje pa je postajal vse občutljivejši. Mogoče so bili še drugi vzroki, ki pa se jih nisem nikoli zavedal. Sicer sem se ob slučajnih srečanjih še vedno rad pogovarjal z njim, stalnih stikov pa nisem več gojil. Gotovo pa ni bila vzrok tega razhajanja njegova homoseksualnost in čeprav sam osebno nisem nikoli imel podobnih nagibov, sem prav tako spoštoval to vrsto spolnega in erotičnega doživljanja. Imel sem jo kot danost narave, končno sem v prvih letih v ljubljanski Drami delil garderobo kar s štirimi homoseksualnimi igralci. So mi pa zaradi stikov z Mrakom premnogi očitali, da se družim s homoseksualcem in klerikalcem. Prav to so mi očitali tudi odločujoči gledališčniki, ko sem se kot član Upravnega odbora SNG zavzemal za uprizoritve njegovih del, čeprav moram priznati, da so njegovo dramatiko odklanjali tudi iz umetniških in idejnih načel."

Če rečemo "Mrakov krog", večini pomeni to sinonim za združenje homoseksualcev, kar seveda ne gre pripisovati slabi poučenosti, ampak preprosto homoseksualnosti Mraka samega, ki jo je vedno priznaval, včasih celo poudarjal - kot v intervjuju s Kermaunarjem v knjigi *"Obločnica, ki se rojeva"*: "Najbolj značilna za moj homoseksualizem je bila vsekakor povezava z **Isarjem Stavino**ho, češkim Judom, ki sem ga spoznal v Parizu in sva si ob prvem srečanju vzhičena eden nad drugim obljubila, da se

Karla Bukovec Mrak: Portret Ivana Mraka, 1944, oglje, 73,4x54,7 cm.

naseliva skupno v njegovem ateljeju, vendar se bo on odpovedal vsem svojim kurbirskim navadam glede na ženske in pijančevanju ter bova v skupni askezi živela zgolj svojemu delu. "Saj, ženske družbe njegovo "omizje", ki se je z leti - z redkimi izjemami - ne prestando spreminjalo, ni poznalo. Razen ene same, edine in zares ljubljene. Kermauner v svojem "posmrtnem pismu" Mraku ve povedati: "Marja Boršnikova mi je povedala, kar ji je rekla Karla, bili sta prijateljici: da nista s Karlo nikdar spolno občevala. Verjamem. Bil si homoerotik, kot popisuješ že v "Ivanu O". Javno si se razglašal za homoseksualca; v tistih časih - dvajseta in trideseta leta v provincialni klerikalni hinavski Ljubljani! - je bilo takšno priznanje izjemno pogumno. Tudi zato so te - vaju - izločili iz sleherne družbe; v družbo si se začel vračati šele v šestdesetih letih, v času temeljne spremembe pogleda do spolnosti in javne resnice." Branko Miklavc mu v tem pogledu pritruje: "Odnos med Mrakom in njegovo ženo **Karlo Bulovec**, kiparko in risko, se je meni zdel izjemno globok in pristen, čeprav verjetno res ni nikoli temeljil na spolni erotiki. Karla je bila izredno dober človek, ki pa je svojo dobroto in občutljivost rada prikrivala s trdoto in ostrino. Sicer pa je bila njegova tiha sopotnica, njuno medsebojno spoštovanje se ni izražalo v besedah. Po njeni smrti mu je dejavno stal ob strani kipar, mojster umetne obrti **Milan Cvelbar**. Do skrajnosti si je prizadeval da bi mu lajšal tako duševne kot tudi praktične probleme. Pozneje sta se žal oddaljila."

Skozi razmeroma dolgo življenjsko pot so mu pomagali številni prijatelji. Zaradi bohemstva, ki ga je vezal s prepričanjem o svoji posebnosti, celo izrednosti, izjemnosti in zaradi popolne neprilagodljivosti malomeščanski ljubljanski srenji ter zaradi umetniške poti, ki se ni uklonila kakršnikoli ideologiji kakršnekoli uradne politike, so mu zvestemu samemu sebi in nikogaršnjemu podaniku, mnogi enostavno morali tako gmotno kot moralno pomagati. A še več je bilo takih, katerih zveze so bile nadvse pomembne za njegov in njihov umetniški razvoj. In nenazadnje: rad je imel celo svoje sovražnike. Hvaležen jim je bil, ker so mu onemogočili, da bi iztiril. Vseh njegovih

znanstev, poznanstev in prijateljstev ni moč predstaviti, najpomembnejša pač. Na kakšnih temeljih so bila zasnovana je možno razbrati prav iz Mrakovih pripovedovanj, ostaja pa vprašanje, če so lahko vedno prav razumljena.

Prvi, ki je stopil v njegovo življenje, je bil **Srečko Kosovel**, ki je bil kako leto starejši, obenem pa pri sedemnajstih letih že dozorel človek. Če ju je po eni strani vezala še nepreblela otroškost, se je po drugi strani pri Srečku že oglašala njegova zgodnja smrt. Kot petnajstletnik je spoznal **Vladimira Bartola**, ko je ta hodil na plesne vaje v salon njihove gostilne. Ves se je razvnel zanj in pohajal z njim po tivolskih gozdovih, kjer mu je razkrival svoje ideale. Nekateri med njimi pa so bili takšni, da je bil v hipu odčaran. **Jakob Savinšek** se mu je približal šestnajstleten in je že tistikrat vedel za svojo zgodnjo smrt. Z vso svojo mladostno neučakanostjo in genijem je v njegov dom privihral takorekoč vsak dan. **Andrej Hieng** je bil star štirinajst let, ko ga je k njemu pripeljal njegov inštruktor. Bil je izredno luciden fant in ga je zvesto spremljal od leta 1939 do leta 1950. Z veliko pripravljenostjo in vnemo je prisostvoval vsem mogočim skušnjam in nastopom njegovega gledališča, obenem pa pohajal z njim cele dneve ter z ostroumnostjo posegal v njegova razmišljanja. Srečevanja s **Tarasom Kermaunerjem**, ki so se pričela med vojno in so trajala dolgo po vojni, so bila med vsemi podobnimi srečanji najplodovitejša, kajti štiridesetletnik in več je govoril mlademu fantu, ki je vsa njegova razglabljanja sprejemal molče, ne enkrat s skritim odporom, in so se konec koncev izkazala kot eden najplodovitejših dialogov, kar jih je v življenju imel.

Eno njegovih najlepših je bilo srečanje z **Ivom Severjem**, okrog leta 1928, v Zagrebu. Podala sta se v najbližjo kavarno, kjer sta v evforičnem pogovoru pozabila na prostor in čas, dokler se proti jutru nista zavedla, kje pravzaprav sta. Leta 1949 se mu je približal **Marko Hudnik** in ga navdušeno ogovoril. Iz tega je nastalo nekajletno prijateljstvo, ki je bilo zanimivo predvsem zaradi Hudnikove velike tenkočutnosti, ki pa je bila po svoji naravnosti njemu pravo nasprotje. In tako se je to prijateljstvo moralo slejkoprej razbiti.

Prijateljstev, takšna in drugačna. Tudi z **Rihardom Jakopičem**, **Josipom Vidmarjem**, **Primožem Ramovšem**... Tako ali drugače so se mu v življenju približali tudi mnogi mladi ljudje, ki so ga spremljali le za hip in odšli. Kot **Marko Švabič**, **Vojo Gorjan**, **Tomaž Gostinčar**, **Tomo Rebolj**... Zanimivo, Mrak je starel, krog njega pa vedno druga, čeprav nikoli drugačna mladina. Menda ni bil nikakršen izprevrženec, ki bi s svojo pojavnostjo zavajal še nedorasle

otroke, le za duh in srce še vedno odprte mladeniče je imel rad. Res pa je, da se jih je nemalo med njimi zateklo k "prividom" tega ali onega sveta. Mrak se spominja in v "Ob-ločnici" pripoveduje: "Dan za tem večerom me je ogovoril pri neki trafiki v bližini tivolskega jezera mladi **Brane Snoj**. Fant je imel za seboj zelo težke trenutke, ko so zaprli in obsodili njegovega očeta, bivšega ministra Snoja. Skratka, čez noč se je znašel na cesti. Kam se je zatekel, zdajle točno ne vem, vem pa, da je njegovo krhkost povzročil prav ta dogodek. Z veliko vnemo in žejo po resnici se je zatekal mesece in leta k meni. Bil sem globoko pretresen, ko me je nekega jutra ogovoril njegov oče in mi sporočil, da se je fant dan pred tem ponesrečil v planinah. Očeta do tistega dne nisem poznal in mi je to sporočilo povzročilo pravcati šok. Kajti vročeno mi je bilo na istem mestu, kjer me je fant pred nekaj leti prvič ogovoril. Za njim je ostal v meni svetel spomin; na nekoga, ki se je za hip pojavil, s svojo zadržanostjo in milino vse razsvetlil, pa izginil."

Mnogi, ki se v halucinacije tega ali v raziskovanje onstranstva niso podali, pa so pristali v konvencionalnosti življenja in se od Mraka odvrnili, ga zapustili in celo zasovražili. Toda tudi Mraku je včasih svetniški sij zbledel in takrat je bil čez nekatere zmožen tudi zabavljanja. In nekatere, ki so ga ljubili - kot sem zdaj izvedel iz Kermaunerjevega zapisa v gledališkem listu - je celo zaničeval. Kot **Silotija**. Šele od **Branka Miklavca** izvem, da je bil **Siloti** večni nadimek vedno nesrečnega igralca **Marjana Dolinarja**: "Siloti, ki sem ga prvič srečal pri svojih osemnajstih, je bil zaljubljen v Mraka. Petkrat, stokrat bi umrl zanj! Vrgel bi se pod vlak, obesil na drevo, ustrelil naenkrat v vse dele telesa, dal bi se razpoloviti, razrezati na koščke. Na pamet je znal Shakespearove drame, Sofoklejevega **Edipa**, na pamet je znal tudi že vse napisane Mrakove drame, in to vse vloge v njih. Sram me je pred seboj, a ta dobri človek mi je bil večkrat zelo zopm in nadležen z urami in urami recitacij Mrakovih monologov in dialogov. Bil je zares neskončno dober. Kako je ljubil svojo ubogo zgarano mater, s katero je v napol podrti drvarnici živel v skrajni bedi. Večkrat lačen kot sit, dokler ga niso nastavili v gledališču. A ostal je zaznamovan: Žid, Cigan in homoseksualec. Potreboval je človeka, svoje življenje pa končal še razmeroma mlad v avtomobilski nesreči. Štopal je, avto se je zalezel v nasproti hitečega in **Silotija** je vrglo skozi vrata. Zletel je v loku na skalo ob cesti in se ubil. Ni uspel uresničiti svoje velike želje, da bi zaigral **Shyloka** iz Shakespearovega "Beneskega trgovca". Nikdar ni nič igral, kar bi tako rad igral." In prav zanj je Mrak dejal, da je primeren le za pometanje njegovega stanovanja.

V začetku je bila **Beseda** in **Beseda** je bila pri Bogu in **Beseda** je bila Bog. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je po njej nastalo in nič, kar obstaja, ni brez nje nastalo. V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudem. In luč sveti v temi, a tema je ni sprejela. Če so ti te preroške besede iz **Janezovega Evangelija** vodilo, potem na življenje gledaš z očmi tragika, na umetnost z očmi trageda. In to za **Ivana Mraka** v celoti velja. Sprašujem se, so se njegove senzualne ustnice sploh kdaj razklenile v nasmešek, razpote gnile v smehljaj. S svojim dnevniškim zapisom, nastalim 15.2.73, me komajda prepriča: "Pravzaprav en dan kot vsi dnevi. Slabosti od jutra naprej. Kdaj pa se jutro prične? Obred prebujanja, vstajanja, požirek kave, pa cigareta, pa še ena, in še ena povrhu. Si prebujen? Si se pripravljen srečavati z ljudmi? Srečevanje z mačkami v predsobi. Grahek je nedorasli muc. On zahteva posebno pozornost. Si mu jo sposoben tale hip dati? Mačji pogled; koliko neizrekljive zaupljivosti izžareva! Polno zaupanj, vpraševanj, vse polno pričakovanj. Kaj pričakuje ta ali oni od tebe? Mačko po-božaj. Si takrat resnično scela pri sebi, z njo ob njej? Človeku stisneš roko, ali se samo nasmehneš. Je to dovolj?" Ne, nasmeh, četudi ga je Mrak zmogel, ni bil dovolj za pesnika, katerega so danes pozabili že tudi tisti, ki so nekoč vedeli zanj. V knjigi "Smer in protismer" Mrak sam opisuje, kako je osmisli-l svoj "Beg iz pekla": "Me ni lepega dne ogovoril na stopnicah frančiškanske cerkve, še danes nedocenjeni pesnik, devetnajstletni kovinostrugar **Marijan Štancar**? Se nisva drug v drugega zažarela? ... Kako je bil v svoji preproščini zares. Kako maloodmiven spričo vsesplošno igrakčanja z besedami. Kako pošastno sam. ... Če sem leta zatem, po srečanju z njim, z vso silo, nasiljem in zahtevnostjo duha planil, da dvignem v razvidnost divji ples, ki sta ga v takšno luč pognala **Verlaine** in **Rimbaud**?" Če je že imel do **Štancarja** obožujoč odnos, pa so se Mraku - **Verlainu** kasneje drugi **Rimbaudi** bolj vsedali v srce. "Beg iz pekla" je bil tako najprej posvečen **Miranu Kavšku** (ki je danes poleg **Krištofa Zupeta** lastnik njegove zapuščine), da bi bil v spomin dokončno izročen igralcu **Karlu Brišniku**. Kot sem vedno trdil, da bi morali vse njegove drame "prevesti", zdaj zavestno trdim tudi, da bi morali njegovo življenje "počlovečiti". Če je za legendo to sploh mogoče.

Kdor je pozabil na obletnico Mrakovega rojstva, naj se spomni, da bo 19. oktobra minilo že deset let od njegove smrti. Deset let, odkar nikomur več ne stisne roke, jo ponese na svoje čelo in dahne: Vse smiselno!

Gusti Leben

KORPOLITIKA

"So when you see a man who's broken
Pick him up and carry him
And when you see a woman who's broken
Put her all into your arms
Cause we don't know where we come from
We don't know what we are"

Laurie Anderson

("Ramon", CD "Strange Angels")

Zakaj se vprašanja o homoseksualnosti ne vtevajo med politična vprašanja: zakaj politične institucije ne vstavljajo homoseksualnosti med svoje angažmane: zakaj v javnem diskurzu sodobne države ne najdejo svojega mesta konstitutivne funkcije političnega kolektiva modernega obdobja, t.j. artikuliranje civilnih horizontov ter zavedanje o njih pomenu in razponu. Oziroma: zakaj je homoseksualnost potrebno videti tudi kot politično temo oziroma predmet politike: zakaj je homoseksualnost potrebno obravnavati v luči moderne politične kulture, ki odpravlja kolektivni socialni pragmatizem oziroma poudarja posamično libertarno odgovornost. Oziroma: kakšen je sistem, ki določeni nenasilni človekovi želji odvzema humana, kulturna razsežja do tiste mere, da jih depolitizira, apolitizira, torej izvzame iz regulativov javnega življenja?

Stvar politike je urejanje zasebnosti v javnem prostoru. V tem smislu je politika vse, postavljanja mnenjskih gospodstev od najbolj pozabljenih oštarij do državnega parlamenta. Da nosilci političnih funkcij gotovo niso imuni na tovrstno linearnost razvoja misli, izpričuje naše neprekinjeno začudenje nad stanjem naših lastnih državljskih življenj: da se je v prestolnici laične države dogajala policijska hajka zaradi nekoga, ki je zatrjeval, kdor ni za vero, ni za človeka, je povsem razsvetljenjsko logično: moderna doba je uvedla civile, ki nad seboj ne tolerirajo nikakršnih avtoritet - razen svojih lastnih. Volja in moč večinskega mnenja, zahteve po večinski kulturi in konformizmu v vsakdanjem življenju ter politični marketing, korporativizem elit in populizem na strani oblastnih struktur se izidejo v strah pred samim seboj in v strah pred totalitarnostjo sistema oziroma v prostovoljni ego-masaker in v ponižno ustrezljivost socialnim samoumevnostim. Mediji tako ali tako nimajo pojma, kaj se dogaja: iz vseh dogodkov gejevske in lezbične kulture vztrajno napaberkujejo senzacionalistične fotografije transvestitov.

Vprašanje demokracije je najprej vprašanje državljskih pravic. Ko državljske pravice niso povezane z univerzalnimi človekovimi pravicami, ki pod predpostavko neogrožanja drugih promovirajo osebno svobodo kot temeljni kriterij družbene interakcije, dobimo sistem klanskih prioritet, skupek političnih, kapitalskih in socialnih interesov določene skupine ali posameznikov. Osebna svoboda oz. njeno izražanje je torej tema, o kateri tečejo v zahodni kulturi polemike na političnem nivoju že vsaj dve stoletji: že vsaj dve stoletji se državne institucije ukvarjajo s svobodo svojih populacij, kje jo zamejiti, kje jo sproščati, predvsem pa kako jo zaščititi. Homoerotika je dandanes, spričo obstoja gejevskih in lezbičnih socialnosti, že precej dlje od tega, da bi bila samo stvar telesa: njena postavitev se stika tako z ureditvijo življenj določene skupine kot z individualno prostostjo. V imaginariju moderne države je možnost za realizacijo obojega: zelo bistveno pa je, da vemo, v katerem času živimo, kaj lahko storimo, kaj si lahko želimo in kaj lahko zahtevamo.

Homoseksualnost kot kleč osebnih ali sistemskih fobij, kot esencalistična deviacija, ki sega mimo političnega razsojanja, ki ni predmet diskurzov o svoboščinah, o suverenosti, o humanistični emancipaciji, o vključevalni senzibilnosti, ki ni vključena v nenehni dvom v hegemonizacijske taktike moderne kulture, ostaja na mestu, ki ji ga je prisodila nekooperativna in ekskluzivistična ideologija moči. Edina možna politika v sodobnosti bi zato morala biti usmerjena v skrb za manjšinske kategorije. Boj za glave je boj onkraj spoštovanja in proti domišljiji: država, katere glavna skrb je vera državljan/ov, je država, v kateri je sedanjost pravšnja samo za to, da v njej podkuje strah. Fight back.

Nataša Velikonja

ŠKUC Zbirka LAMBDA Založba

MODRA SVETLOBA,
antologija

Michel Foucault:
ZGODOVINA SEKSUALNOSTI, SKRB ZASE

Ino Knabino:
GANIMED IN DRUGI,
roman

Ciril Bergles:
IFRIKJA,
pesmi

Nataša Velikonja:
ABONMA,
pesmi

Hervé Guibert:
PRIJATELJU, KI MI NI REŠIL ŽIVLJENJA,
roman

Rita Mae Brown:
GRANATNO JABOLKO,
roman

L - ZBORNIK
D LEZBIČNEM
GIBANJU NA SLOVENSKEM

Ciril Bergles:
RAZSEŽNOST PROSOJNOSTI,
pesmi

Boswell
KRŠČANSTVO, ORUŽBENA TOLERANCA IN
HOMOSEKSUALNOST

ZBORNIK PO 10 LETIH GIBANJA

Leslie Feinberg:
STONE BUTCH BLUES,
roman

Michel Foucault:
ZGODOVINA SEKSUALNOSTI II. DEL

Kate Bornstein:
SPOLNA IZOBČENKA

Predstavljamo vam dve veliki ameriški ženski založbi, ki zvečinoma izdajata knjige z različnimi lezbičnimi temami - z nekaterimi deli vas tudi podrobneje seznanjamo. Več o programu založb pa boste izvedele na njihovih naslovih.

FIREBRAND BOOKS

- **Dorothy Allison:** "The Women Who Hate Me". (Poezija Allisonove v letih 1980-1990; ostra kot britev, divja, strastna; o južnjaški krutosti in utehi, o lezbični ljubezni in strasti.)

- **Dorothy Allison:** "Skin". (Eseji in avtobiografske zgodbe o seksu, razredu in literaturi. Avtorica se razkriva kot dolgoletna feministka, kontroverzna seksualno radikalna lezbijka in kot "izgnana južnjaška pisateljica s svojim stališčem".)

- **Dorothy Allison:** "Trash". (Štirinajst intimnih črtic odlične ameriške lezbične pisateljice devetdesetih, ki zase pravi, da je "škilasta lezbijka iz delavskega razreda, odvisna od nasilja, jezika in upanja". Še eno razkritje o trdem življenju na ameriskem Jugu, tam belcem iz nižjih slojev rečejo "trash" - smeti ... Leta 1989 dobi nagrado Lambda Book Award za lezbično leposlovje.)

- **Elly Bulkin, Minnie Bruce Pratt in Barbara Smith:** "Yours in Struggle". (Feministični pogledi na antisemitizem in rasizem treh avtoric z različnimi družbenimi ozadji.)

- **Leslie Feinberg:** "Stone Butch Blues". (Moški ali ženska? To vprašanje je zastavljeno v osrčju tega močnega in provokativnega romana. Zatiranje lezbijk in gej subkulture v ameriških 50-ih in 60-ih. Kaj je lezbijkam v resnici prineslo žensko gibanje? V letu 1994 roman dobi dve literarni nagradi. Pa še to: slovenski prevod izide pri Zbirki Lambda konec leta 1996!)

- **Geraldine Hatch Hanon:** "Sacred Space". (Feministična vizija astrologije; mitologija boginj na temelju zvezdnih konstelacij; astrologija kot kot izvorno "ženska" veda.)

- **Andrea Freud Loewenstein:** "The Worry Girl". (Rekonstruirana avtobiografija, kratke zgodbe o odrasčanju v židovski družini, ki je živela "pod potretom Sigmunda Freuda, družinskega patriarha".)

- **Jewelle Gomez:** "The Gilda Stories". (Fantastične zgodbe o lezbični črnski vampirki Gildi, ki že od časov suženjstva na ameriskem Jugu išče "svoje" ljudi. Dve nagradi Lambda Book Awards v letu 1992: za lezbično leposlovje in za lezbično znanstveno fantastiko.)

- **Audre Lorde:** "A Burst Of Light". (Kritični eseji za rakom umrle črnske lezbične pisateljice, pesnice in aktivistke Audre Lorde.)

- **Joan Nestle:** "A Restricted Country". (Še enkrat ameriški Jug, incestuozna razmerja, izrabljanje, odnosi butch - femme, zatiranje gej subkulture. Joan Nestle, znana lezbična pisateljica, aktivistka, ustanoviteljica največjega ameriškega lezbičnega arhiva Lesbian Herstory Archives in femme lezbijka, ki odkrito kritizira feministične napade na pornografijo.)

ERIŠKE LEZBIČNE ZALOŽBE

ca največjega ameriškega lezbičnega arhiva Lesbian Herstory Archives in femme lezbijka, ki odkrito kritizira feministične napade na pornografijo.)

- **Minnie Bruce Pratt:** "S/he". (Resnične, erotične in provokativne kratke zgodbe, ki širijo meje spola in teorij o spolu. Avtorica krši tabuje, lomi konvencije, šokira in fascinira. Delo bi lahko uvrstili med "high-risk books" - knjige z visokim tveganjem.)

- **Margaret Randall:** "This Is About Incest". (Literarni spopad avtorice s preteklostjo - s spomini na otroštvo, ko jo je spolno izrabil stari oče.)

- **Mab Segrest:** "My Mama's Dead Squirrel". (Lezbični eseji o vsakdanjem življenju in lezbični kulturi na ameriskem Jugu.)

- **Yvonne Zipter:** "Diamonds Are A Dyke's Best Friend". (Refleksije, reminiscence in poročila o lezbični preteklosti v Severni Ameriki.)

Katalog in knjige lahko naročite na naslovu: *Firebrand Books, 141 The Commons, Ithaca, New York 14850, USA.*

THE NAIAD PRESS

- **Kate Brandt** (ur.): "Happy Endings". (Lezbične pisateljice pripovedujejo o svojem življenju in delu: Dorothy Allison, Joan Nestle, Ann Bannon, Katherine V. Forrest, Barbara Grier, Kitty Tsui, Sarah Schulman, Jewelle Gomez, Barbara Smith, Minnie Bruce Pratt ...)

- **Pat Califia:** "Sapphisty: The Book of Lesbian Sexuality". (Na knjižnem trgu je že druga, izpopolnjena izdaja najboljšega - in najbrž edinega - splošnega priročnika za lezbijke. Vse o lezbičnem seksu, položajih, fantazijah, spolnosti hendikepiranih lezbijk, običajnih in manj običajnih tehnikah. Vse o začetnih zadregah in o avanturističnih izpadih. Tudi o spolnih boleznih.)

- **Nicole Conn:** "Claire of the Moon". (Pot neke ženske k njeni seksualni identiteti; od zanikanja do priznanja in ljubezni. Vse, česar v istoimenskem filmu ni slišati in videti.)

- **Lillian Faderman in Brigitte Eriksson:** "Lesbians in Germany: 1890's-1920's". (Dokumenti o lezbičnem življenju v Nemčiji na prelomu stoletja, osebne izpovedi zgodnjih lezbijk, izum pojma lezbijstva, homofobija v zgodnjem ženskem gibanju - pomemben prispevek k zgodovini lezbijstva!)

- **Katherine V. Forrest in Barbara Grier** (ur.): "The Erotic Naiad". (Zbirka erotičnih lezbičnih zgodb.)

- **Katherine V. Forrest in Barbara Grier** (ur.): "The Romantic Naiad". (Zbirka najlepših ljubezenskih zgodb avtoric, ki objavljajo pri založbi Naiad Press.)

- **Jeannette H. Foster:** "Sex Variant Women in Literature". (2600 let lezbične zgodovine - v pismih, dramah, romanih, poeziji svetovne književnosti. Nepogrešljivo branje za vse, ki se študijsko ukvarjajo z žensko oziroma lezbično zgodovino, literaturo umetnostjo in pa za vse, ki se želijo prepričati, da lezbijke nismo od včeraj.)

- **Jennifer Fulton:** "True Love". (Romantični lezbični roman novozelandske pisateljice napetega čtiva.)

- **Camarin Grae:** "Wednesday Nights". (Lyla Bradshaw, uspešna terapevtka se po srečanju s privlačno neznanko znajde v vrtincu krivih obtožb. Napeta lezbična kriminalka.)

- **Penny Hayes:** "Kathleen O'Donald". (Lezbično življenje na starem ameriskem Zahodu, v kriznem obdobju države Idaho. O mladi Kathleen, ki je z vero v ameriške sanje zapustila rodno Irsko in se odpravila v New York City ...)

- **Patricia Highsmith:** "The Price of Salt". (Napeta zgodba o prepovedani lezbični ljubezni, a s srečnim koncem in izpod peresa svetovne znane pisateljice kriminalka, ki je prvo knjižno izdajo tega romana podpisala s psevdonimom.)

- **Evelyn Kennedy:** "Cherished Love". (Ljubezenska zgodba: o odvetnici, ki spozna lezbični par in se zamisli nad svojim neposrečenim heteroseksualnim zakonom.)

- **Penny Sumner:** "Crosswords". (Napeto branje, skrivnostni zapleti, humor, seks.)

- **Gertrude Stein** (ur. Rebecca Mark): "Lifting Belly". (Poezija legendarne lezbične pisateljice Gertrude Stein.)

- **Molleen Zanger:** "Gardenias Where There Are None". (Erotična zgodba iz starih časov, ko so še bili duhovi.)

Katalog in knjige lahko naročite na naslovu: *The Naiad Press Inc., P.O. Box 10543, Tallahassee, Florida 32302, USA*

GALFON – NOVA VRSTA KOMUNIKACIJE

Te dni mineva dobrega pol leta odkar poskusno deluje Galfon - telefon za lezbijke in geje. 1. decembra lanskega leta, na svetovni dan boja proti aidsu, je namreč začel delovati prvi SOS-telefon v Sloveniji, namenjen istospolno usmerjenim osebam; telefonska številka (061)1324-089 je odprta vsak dan med 19:00 in 22:00 uro, tako pa bo tudi v bodoče.

Galfon je namenjen istospolno usmerjenim osebam obeh spolov in vseh starostnih skupin, skratka vsem gejem in lezbijkam, ki imajo zaradi svoje spolne usmeritve težave sami s seboj, v družini, na delovnem mestu ali širši družbi; pa ne le njim - namenjen je tudi staršem, sorodnikom, prijateljem, znancem, pedagogom in vsakomur, ki želi dobiti kakršnekoli informacije v zvezi z vprašanji homoseksualnosti - gejev in lezbijk, ter varovanja njihovih pravic.

Do odločitve o uvedbi tovrstne telefonske linije je prišlo zaradi vse večjega naraščanja potreb po tovrstnih informacijah, ki jih zaradi specifične tematike ni mogoče najti na sorodnih telefonskih linijah, ki nudijo psihosocialno podporo. Galfon posreduje pomoč in informacije v zvezi z naslednjimi vsebinami oz. vsebinskimi sklopi: 1. pojav homoseksualnosti v družbi in obstoječe interpretacije le-tega; 2. diskriminacija istospolno usmerjenih in pravna podlaga za njeno preprečevanje (pravno in zakonsko varstvo); 3. zgodovina gejevskega in lezbičnega gibanja v Sloveniji; 4. informacije o aidsu in nevarnostih okužbe z virusom HIV, načini preprečevanja okužbe s HIV, napotitev na ustrezne zdravstvene ustanove oz. medicinsko pomoč (okužba, testiranje, zdravljenje); 5. informiranje o varnejših in varnih spolnih tehnikah oz. možnostih zaščite pred okužbo s HIV in drugimi spolno prenosljivimi boleznimi; 6. homofobija in coming-out; 7. svetovanje žrtvam spolnih zlorab in spolnega nasilja; 8. informacije v zvezi z aktualnimi kulturno-izobraževalnimi ter zabavnimi prireditvami, ki so namenjene socializaciji istospolno usmerjenih v Sloveniji; 9. informacije o krajih, lokacijah in dogodkih, namenjenih socializaciji istospolno usmerjenih v Sloveniji; 10. splošna podpora in pomoč.

Ker je široka sfera homoseksualnosti v naši družbi še vedno odrinjena iz običajnih komu-

nikacijskih kanalov in ne najde oz. le stežka najde prostor v vzgojno-izobraževalnih procesih, je socializacija - predvsem mladih gejev in lezbijk - pogosto izredno boleča in zanje neprijetna izkušnja. Soočenje posameznika ali posameznice z lastno spolno identiteto bi lahko bilo, ob dostopnosti ustreznih informacij, veliko enostavnejše in manj travmatično. Ustanovitvi SOS telefona za istospolno usmerjene je tako botrovalo predvsem akutno pomanjkanje določenih informacij; v domačem, šolskem ali delovnem okolju so teme o homoseksualnosti še vedno tabuizirane, okrog homoerotike vztrajno lebdi "avra" nešteti stereotipov. Poleg tega je značilno pomanjkanje kvalitetne strokovne literature, priročnikov ipd., predvsem pa profesionalnega kadra oz. strokovnjakov (npr. v šolah in vzgojnih ustanovah), ki bi bili sposobni lotiti se vprašanja homoseksualnosti neobremenjeno, neposredno in brez predsodkov. Zato je bilo pričakovati, da bo novoustanovljeni Galfon ustrezen, aktualen, predvsem pa hitra pomoč vsem tistim, ki se sicer s svojimi težavami ne morejo obrniti na ljudi iz svojega vsakdanjega okolja. Že po nekaj mesecih se je izkazalo, da je temu tudi v resnici tako. Galfon kliči iz najrazličnejših krajev Slovenije, pa tudi s Hrvaške in Italije, dokazujejo, da potreba po tovrstnem informiranju, svetovanju in komunikaciji dejansko obstaja. Struktura slika opravljenih telefonskih pogovorov kaže, da se za usluge Galfona zanima populacija najrazličnejših interesnih profilov - od srednješolk in srednješolcev, študentov in študentk, uslužbencev, podjetnikov, profesorjev itd. Starostni razpon klicateljev se giblje od 15 do 65 let.

Vsebina vsakega pogovora na Galfonu je zaporne narave. Telefonski kontakt naj bi potekal v obliki artikuliranega in smiselnega pogovora. Ključno za vsako "telefonsko pomoč" je predvsem aktivno poslušanje, kakor tudi nevsiljivo zastavljanje vprašanj, ki omogočijo vzpostavitev dialoga, nujnega za razumevanje konkretne problematike. Seveda nobene težave ni mogoče rešiti enostransko in takoj, prostovoljci in prostovoljke Galfona se tega dobro zavedajo - uspeh ali neuspeh telefonskega sveto-

vanja in pomoči je vselej relativen - ključno pa je prizadevanje oz. teženje k temu, da klicalec ali klicalka lažje sprejme svojo lastno odločitev. Do odločitve je mogoče priti le na individualnem nivoju, zunanja intervencija je kvečjemu le pot do te odločitve. Nihče ne more odgovornosti za lastne težave naložiti drugemu, tudi če je ta drugi v vlogi svetovalca. Ali če zadeve obrnemo - nihče ne more tuje odgovornosti prevzeti nase.

Prostovoljke in prostovoljci z Galfona - sedaj že uigrana ekipa - pa se ne soočajo le s težavami in problemi, z informiranjem ipd., temveč so številni primeri klicateljev, ki linijo Galfona vztrajno zamenjujejo z najrazličnejšimi komercialnimi linijami, kjer lahko človek pač sprost svojo spolno energijo. Galfonovci tovrstne klice kaj hitro "prepoznajo" in jim posredujejo ustrezno pojasnilo (seveda, če je za to še dovolj časa...), niso pa redki tudi tisti, ki želijo izkoristiti Galfon za morebitno priložnostno, "enkratno srečanje".

Z uvedbo Galfona bi radi pripomogli k večji informiranosti - lažji dostopnosti in pretoku informacij iz širokega spektra homoseksualnosti; z opozarjanjem na obstoječo problematiko pa tudi k večji družbeni vidnosti istospolnih življenjskih stilov, ozaveščanju in dviganju samozavesti gejev in lezbijk, končno pa tudi k odpravljanju homofobije, diskriminacije in tabuizacije istospolno usmerjenih.

Tatjana Greif

Povabilo novim prostovoljcem in prostovoljkam

Vse, ki bi želeli delati na GALfonu, vabimo, da se nam oglasiyo.

Po razgovoru bodo morali opraviti izpit in sodelovati na obveznih delavnicah.

1324 089 od 19h do 22h

Prvič na voljo v Sloveniji!

Roza Hotline

Na hiter, varen in lahek način do novih prijateljev - samo pokličeš

00-972-565-33441

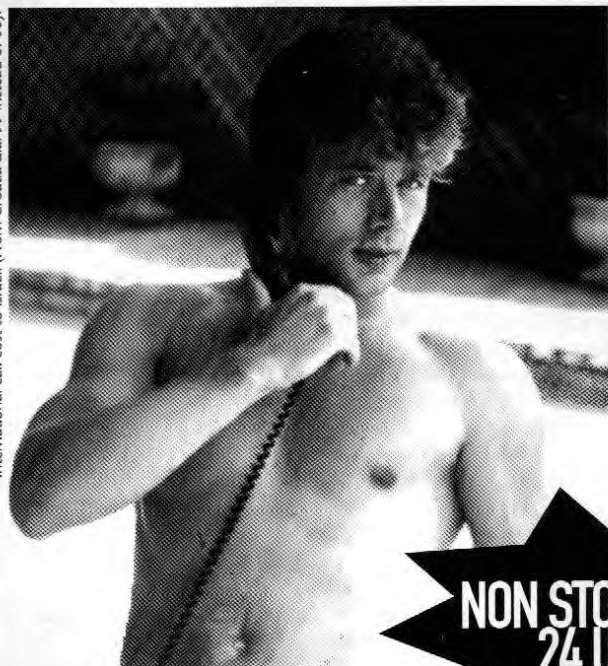
na liniji je hkrati do 10 drugih gejev in biseksualcev in vsi govorijo o stvareh, ki zanimajo tebe in mene!

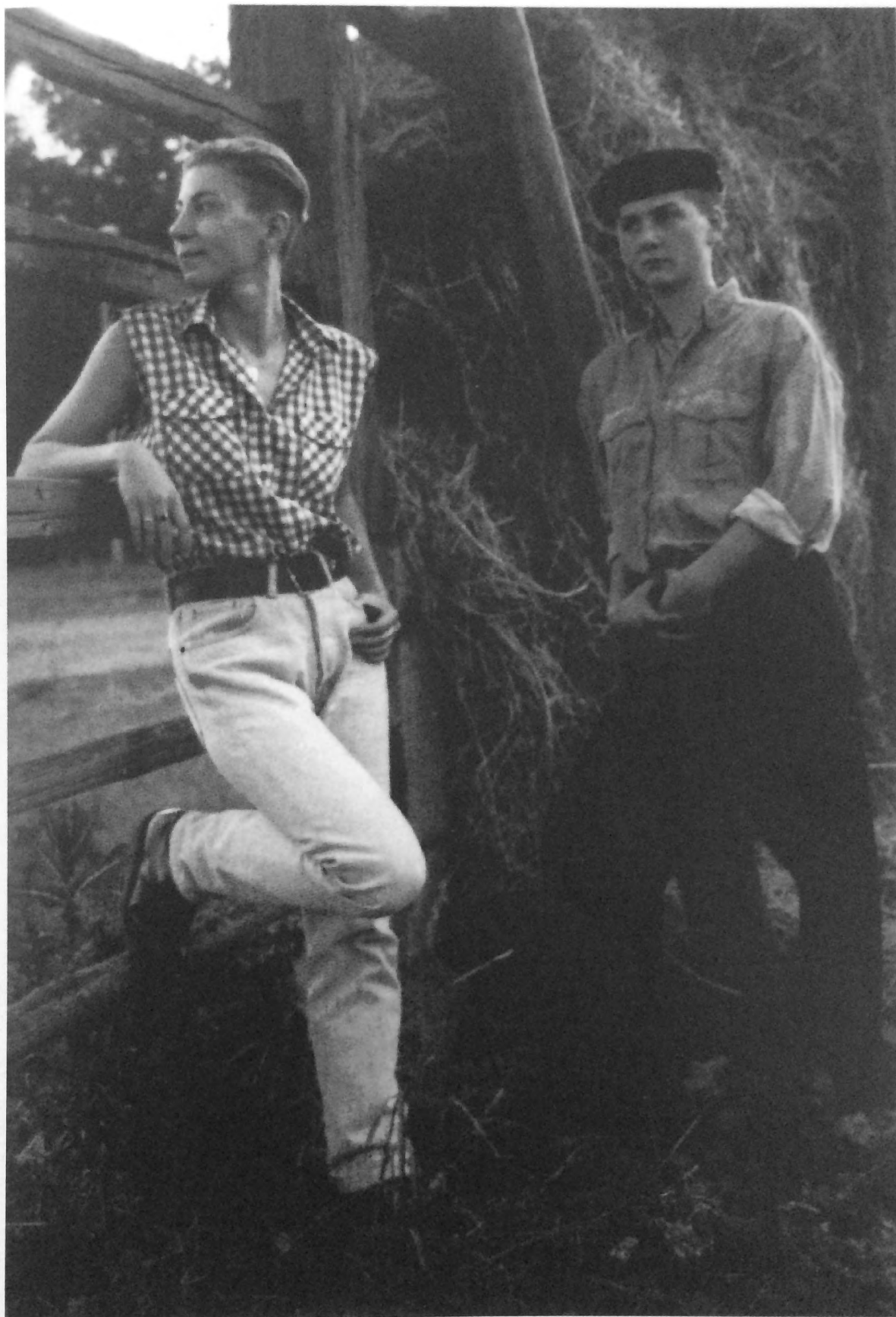
AMERICAN PARTYLINE

Make new friends from all over the world, practice your english or just listen, its that easy!

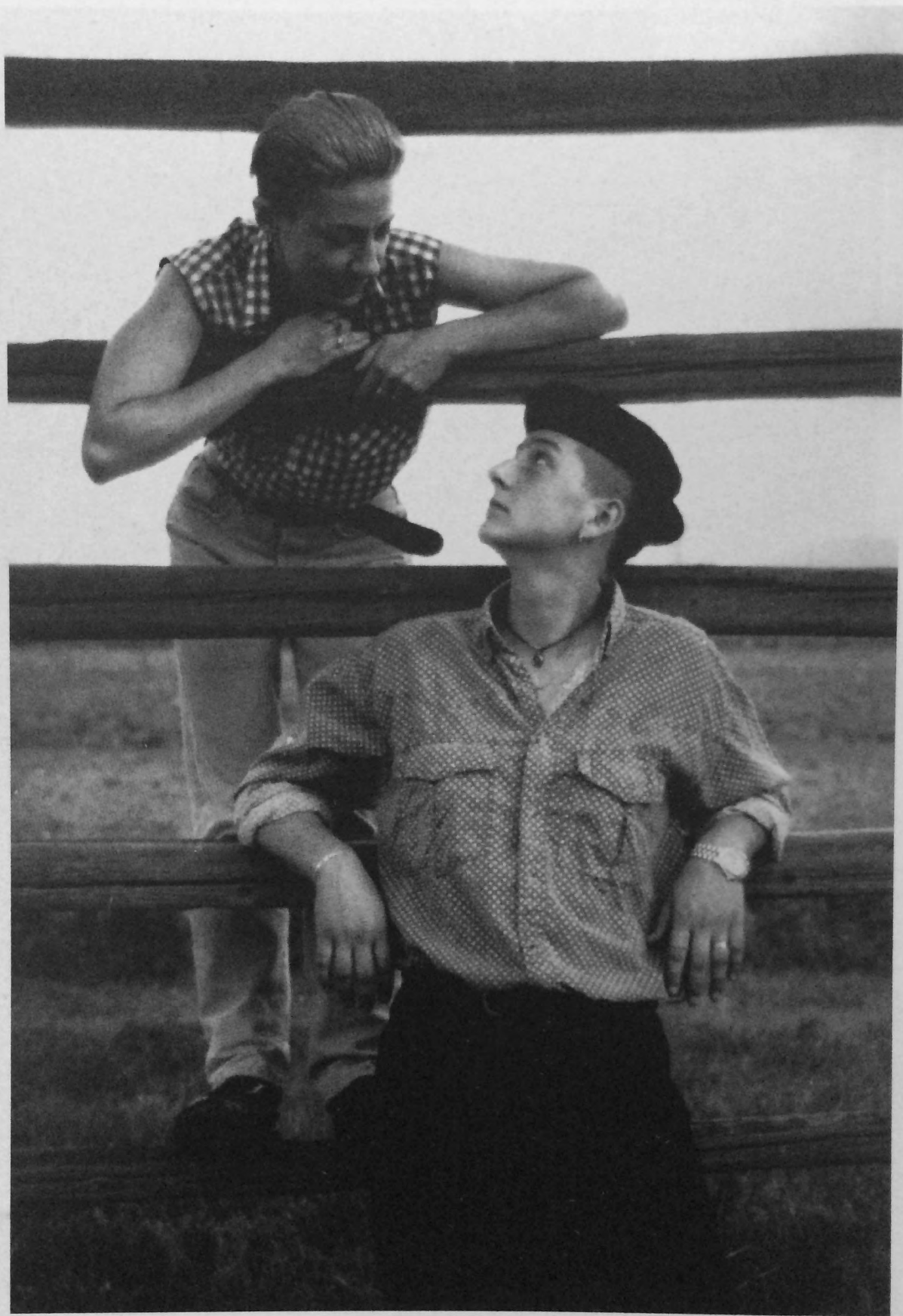
00-972-565-33442

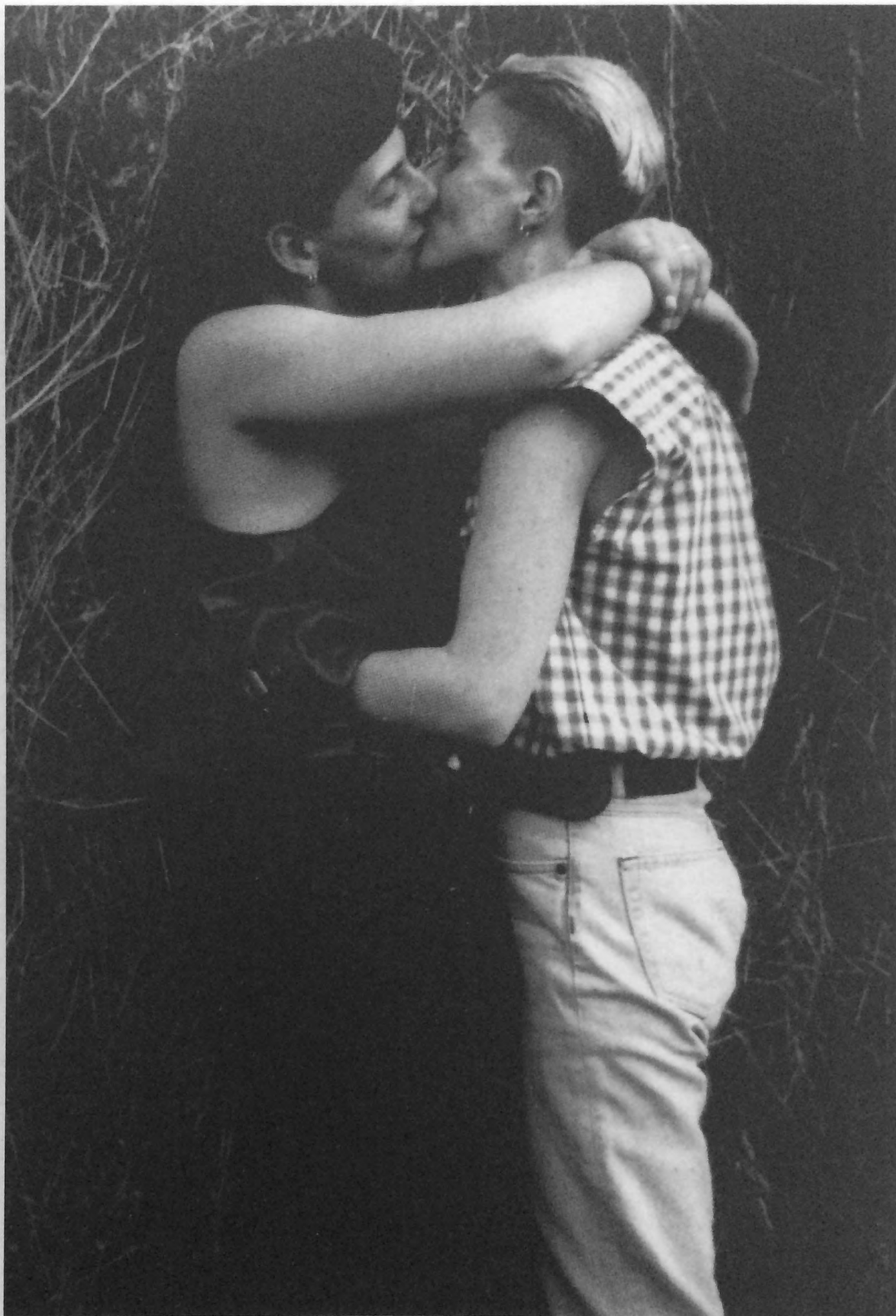
**NON STOP GAY
24 UR**

[foto] Jasna Klančičar

ANDROGINOST – POP OBRAZ POSTMODERNEGA NARCISIZMA?

Nataša Sukič - Vegan

[kult 1

Čudoviti postmoderni svet anti-pop-heroine, ki mu pripada cela nova generacija glasbenic, kot na primer **Justine Frischmann** (pevka in kitaristka skupine **Elastica**), **Skin** (pevka groove-heavy-punk-rock skupine **Skunk Anansie**), **Muffin Spencer** (pevka punk-pop skupine **Brassy**), **Ani DiFranco** (predstavnica akustičnega punka), **P.J. Harvey**, **Sinead O'Connor**... prisega na androginitet, na podobo dekleško-fantovske seksualne osebe, na psiho-fizično dualnost, ki ob temačni in melanholični estetiki izraža nekakšno brezčasovno dimenzijo, oddaljenost, brezizraznost, krhkost in apatičnost, brezosebno in čustveno negibnost, nedoumljivost in nedostopnost, pa vendarle tudi čutnost in trpljenje, zasanjano intimnost... Androgini posebej demonstirajo in pripada pretanjenemu seksualnemu simbolizmu, transseksualnemu svetu, neodvisnemu od odgovarjajočih distribucij in atribucij spolov; medtem ko predstavlja gej in delno tudi lezbični transvestizem (butch lezbični stil) radikalno parodijo na delitev spolnih vlog, saj s preoblačenjem namiguje na zamenjavo spola, pa je androgin oboje, moški in ženska obenem, idejni hermafrodit oziroma dvospolno bitje, ki skuša zapolniti prazne, vmesne prostore med spoloma in preseči kulturološko vsiljeno in hormonsko definirano podobo spolov ter nevtralizirati družbene napetosti znotraj vlog in spolov. Androgin bi lahko bil podoba nekega tretjega človeka, osvobojenega vseh predznakov spolne določenosti. Seksualna subverzivnost androgine pojavnosti je v njenem namigovanju na homoerotičnost ali vsaj biseksualnost; donedavna strogo zamejeni prostori družbeno določenih spolnih vlog, spolov in spolnosti se na ta način širijo in prepletajo med seboj, stare, okostenele realnosti v sodobnem, postmodernem svetu izgubljajo moč in pomen.

Hedonizem zadobiva osrednji pomen v postmoderni kulturi; pravzaprav se personalizira in prehaja v psi-narcisizem. Revolucionarna šestdeseta predstavljajo le še prehodno obdobje, ki je resda predstavljalo močno opozicijo puritanizmu, avtoriteti..., obdobje, ki je ustoličilo erotično-pornografsko množično kulturo in psihadelično navdušenost, obdobje, ki je v duhu osvoboditve spolnih manjšin promoviralo gejevsko in lezbično gibanje. Kontrakultura tega obdobja je zamenjal kult spontanosti in humorja, kult seksualnosti ter močna težnja po humanizaciji družbe, ki naj bi bila čim bolj fleksibilna, zasnovana na informiranosti in spodbujanju potreb; skratka, v vzponu so nove družbene vrednote, hedonistične vrednote, kot: spoštovanje razlik, kult osebnega osvoboditve, sproščenosti, zakonitih užikov, priznavanje posameznikovih zahtev, spoštovanje subjektivnih različnosti in posebnosti (tudi v smislu spolne preference), osebna samorealizacija... Hedonistični in personalizirani individualizem postaja danes zakonit; obdobje revolucij, škandalov, futurističnih upov, značilnih za modernizem, je končano. Postmoderni svet je svet masovne ravnodušnosti,

inovativnost je odstopila mesto recikliranju "že videne", se pravi, ponavljanju in predelovanju zgodovine, retro-modi, obnavljanju tradicije... Postmoderna kultura je obenem pornografska in diskretna, potrošniška in ekološka, sofisticirana in sponšana, spektakularna in kreativna... Kot takšna je maternica razširjanja individualizma.

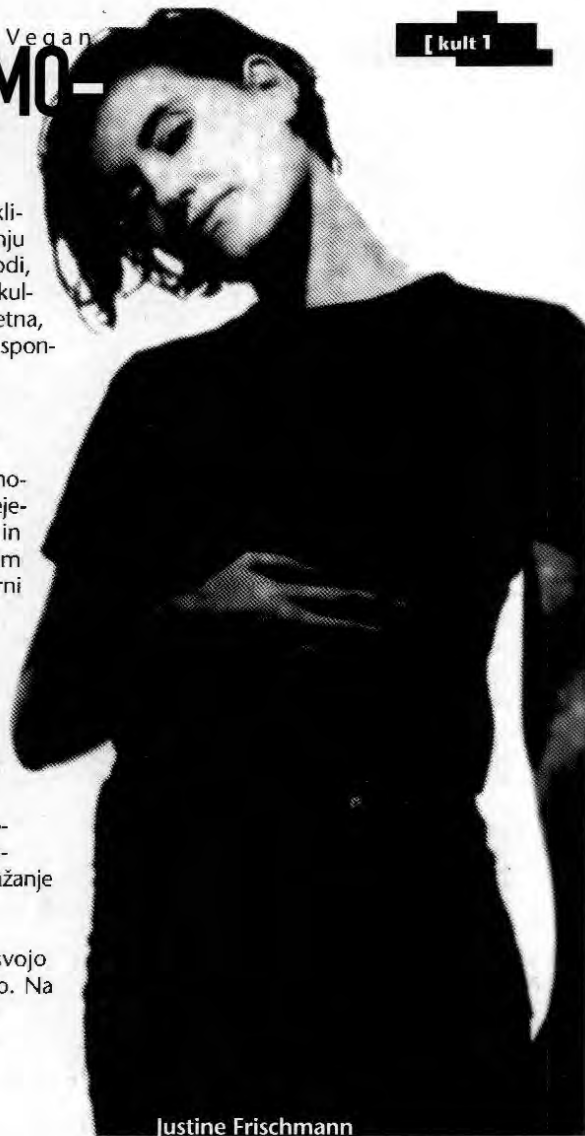
Do pred nedavnim so čvrsti ideološki mehanizmi, tradicionalna in avtoritarno-moralna drža in običaji zavirali in omejevali način življenja, dušili seksualnost in hromili individualizem. Postmodernizem ruši te stare principe in vnaša moderni ideal individualne avtonomije. Danes se ustvarja subjekt, ne več z discipliniranjem, pač pa s personaliziranjem telesa.

Neofeminizem proces personalizacije pripelje do vrhunca, saj uvede do sedaj neznano figuro ženskosti, poliformno in seksualizirano, osvobodeno strogih skupinskih vlog in identitet; neofeminizem deluje na recikliranju ženskega bitja skozi njegovo večsmerno izražanje - psihološko, seksualno, politično... Bolj kot se ženska osvobaja tradicionalnih vlog, bolj mačizem izgublja svojo pozicijo moči, moškost svojo identiteto. Na mesto relativno homogenih spolnih grupacij stopajo vse bolj aleatomi posamezniki, nekakšna hibridna bitja brez močne skupinske pripadnosti, ki presegajo omejitve na svoj spol.

Seksualno osvobodjanje, feminizem, pornografija... težijo k istemu cilju - postavljajo ograde, ki naj bi nas zaščitile pred emocijami. To je konec sentimentalne kulture, konec je obdobja velikih hollywoodskih zvezd in sanj, konec je z uporabo beatnikov, s škandali avantgarde, konec je melodramatičnosti in pomehkužene romantike; rodila se je nova, cool kultura, v kateri je vsakdo zaprt v lastnem bunkerju ravnodušnosti, zaščiten pred svojimi in tujimi strastmi. Pustitino sodobnosti - skrajno stehinizaran, elektronski, kibernetični svet napolnjuje kultura ritma; glasba postaja eden osrednjih medijev sedanjosti, saj je v tesnem soglasju z novim profilom personaliziranega posameznika, narcisoidnega, željenega, da se v trenutku "izprazni" v ritmu bodisi najnovejših hitov bodisi v ritmu raznovrstne, sofisticirane glasbe, ki na vsakem koraku spremlja naša življenja. Glasba predstavlja posameznika v neko sinkopirano atmosfero in mu omogoča stimulativno, euforično oziroma opojno derealizacijo sveta.

V svetu, ki glorificira izvirnost in posebnost, predstavljajo glasbeni protagonisti, tisti, v vrhu posameznih trendov, ikone sodobnosti, kulturne osebnosti in prave generacijske idole. Kot takšni imajo neizmeren vpliv na to, kako bo posameznik upravljal s svojim estetskim, afektivnim, fizičnim, libidnim ... kapitalom.

Najvidnejše glasbene heroine sodobnosti skozi svoj imidž brezspolnega bitja nedvoumno sporočajo, da je blizu konec sveta,

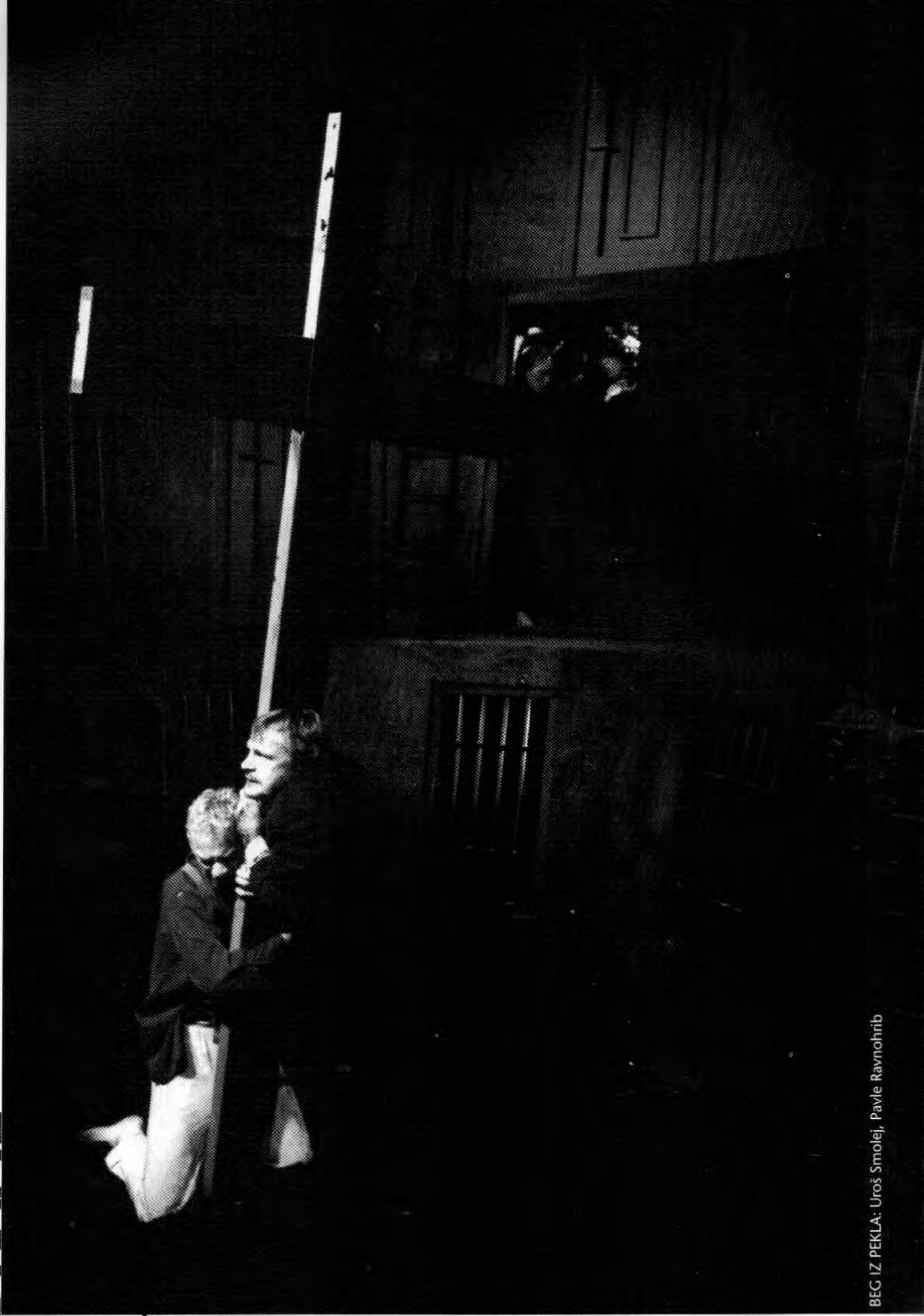
Justine Frischmann

razdeljenega na spole. Njihov androgini videz postaja del pop kulture, je šik in še zdaleč ni nekaj novega, ne, v bistvu je del retro-mode, tako značilne za sedanji čas, vendar ta videz omogoča sprevržanje seksualnih vlog. Morda se **Justine Frischmann**, **Skin** in njej podobne glasbenice niti ne zavedajo pravega pomena svoje medijske pojavnosti, morda zgolj koketirajo z idejo "biti posebna, biti drugačna, biti povsem svoja", vendar, če je bil androgin konec prejšnjega in na začetku tega stoletja seksualna persona dekadence, ki je posebej estetično znotraj umetnosti, bi v sodobnem svetu lahko bil model seksualne osebe novo pojmovane ideje liberalizma, čeprav ne gre povsem zanikati tudi še zmeraj dekadentnih in estetskih prvin, ki jih prinaša s seboj; in navsezadnje, spekulativno rečeno, lahko bi bil eden manifestnih pop obrazov sodobnosti oziroma postmoderne narcisizma, saj izpolnjuje bistveni in temeljni postulat, ki je zanj značilen: čisti individualizem, ki je razbremenjen še zadnjih družbenih in moralnih vrednot.

Vir: *Lipovetsky, G. (1987): Doba praznine, Zbirka "Anthropos", Novi Sad.*

Paglia, C. (1996): Démonični Apolon - Dekadentna umetnost, Časopis za kritiko znanosti, št. 177, Gejevske in lezbične študije, Ljubljana.

DESET LET KOREO- DRAME

BEG IZ PEKLA: Uroš Smolej, Pavle Ravnohrib

Vse se nekje začne. Moje prijateljevanje z gledališčem takrat davno, ko je na odru Mladinskega gledališča kot Rdeča kapica blestela ALJA TKAČEVA, velika alternativna zvezda slovenskega teatra. Koliko je v resnici cenjen igralski poklic je spoznala, ko se je namenila med svobodnjake. Po letu dni vandranga in prošenj je institucija ni več sprejela nazaj; zavetišče je našla pri lutkah. Pa ravno takrat, ko je v SMG zaživel svojevrsten ambient spodnje dvorane, v njem pa predstave kot: "Misa in A-minor", "Ujetniki svobode" in "Razredni sovražnik". To so bila popolna gledališka doživetja, le Alja je manjkala v njih. Res, občasno smo jo srečali tudi

v *Roza disku*, a dlake na jeziku ni imela in v intervjuju za *Tribuno* (št. 1, 1978) je o aidsu razmišljala brez ovinkov: "Najbolj neumno je to, da me sploh ne vznemirja. Če je res bolezen stoletja, se je od sile neumno vznemirjati prej, preden te zahakla. Mislim, da je vsa reč preveč napihnjena. Ne spadam v nobeno rizično skupino, pa tudi (ne bi se šla moralista) promiskuitete nimam rada, človek je po mojem za kaj več narejen kot za fuk. Tisti, ki fukajo vseprek, pa naj pozorno preberejo vse o bolezni, da bodo vedeli, kaj je to in se naučili čimbolj varno fukat - če že je to fukaška bolezen." Kdor jo je poznal, kdor je bral njena "Pisma iz

Mojotoka", jo poslušal, ko se je razgaljala kot "Jacera", jo gledal, ko je z molkom pripovedovala usodo Achternbuschove "Ele"... je ne bo nikoli pozabil. Ko so se ustanavljala eksperimentalna gledališča, je bila vedno poleg. Tudi takrat, ko se je formirala *Koreodrama*. Ne le kot igralka, v njenem stanovanju so potekale prve bralne vaje. Bil pa je še nekdo, brez katerega Koreodrame ne bi nikoli bilo: DAMIR ZLATAR FREY, umetniški vodja, (so)avtor in (koreo)režiser vseh njenih predstav.

Medtem, ko se je v Ljubljani odvijal drugi Exodos, si je svoj exodus iz Maribora napovedal Tomaž Pandur. Če ne bi bil izgubil

vajeti "Tespisovega voza", mu tega ne bi bilo treba. Kakorkoli že, po sedmih letih se je njegov "babilonski stolp" podrli. V istem času pa se je *Koreodrama*, ki je svoje prve predstave takorekoč iz nič spočnjala, izkazala kot zdrav in trden antipod institucionalnemu gledališču. Torej kdo je ta človek, ki že desetletje ustvarja predstave, ki ne zmorejo v pozabo, ker se vedno znova vračajo v spomin? Damir Zlatar Frey se je rodil leta 1954 v Zagrebu, a njegov materin jezik je slovenski, kajti Frey ni samo njegov nadimek, am-

ljeval neki nerazumljivi/nerazumljeni ekscentrik in peder, tega niso zmogli, tega niso hoteli vedeti. Ranljiva umetnikova duša je lahko tudi zamerljiva; odšel je. Zato pa je na prostoru nekdanje Jugoslavije nastalo prek sedemdeset koreografij, zaznamovanih s poetiko nemškega ekspresionističnega plesa in zagrebske šole plesa pod vplivom Rudolfa Labana. Bil je povabljen tudi v Beograd, da ob Dnevu mladosti zastavi največjo proslavo, kar smo jih kdaj (in nikoli več) premogli. Škandal se je moral zgoditi in iz Ljubljane so ga prišli "reševati" tedanji zsmjs-jeviski funkcionarji. Vse skupaj je uspelo in Ravelov "Bolero" (če se prav spominjam, ga je odplesala balerina Sonja Vukičević) je ob zadnji predaji falusnega simbola pomenil krik upornika, ki napoveduje prihodnost; skulptura za povečevanje preteklosti se je z njim dokončno sesula. Takrat je v Ljubljani pomagal pri ustanovitvi "Plesnega teatra", kot koreograf pa sodeloval s številnimi režiserji, ki so ga tako (ne)zavedno inštruirali tudi v svojem poslanstvu. In tako se zdi samoumevno, da mu je edino varno zaklonišče lahko ponudilo le lastno gledališče. Zaživela je *Koreodrama* in jeseni bo minilo natanko deset let od njene prve predstave. Zatorej, sprehodimo se skozi njeno zgodovino, hkrati pa dajmo besedo umetnikom, ki s svojo (so)ustvarjalnostjo omogočajo, da je danes živa bolj kot kdajkoli prej.

25. oktober 1986 - **AGATA SCHWARZKOBLE** (po motivih *Visoške kronike* Ivana Tavčarja) PETER BOŽIČ

Če smo skozi leta pogrešali pogostejša predstavljanja *Koreodrame* v tujini, pa smo bili doma prisiljeni slediti njenim številnim gostovanjem iz dvorane v dvorano, ker ji lastnega prostora vse do danes še niso uspeli zagotoviti. Iz Lutkovnega gledališča v dvorane Slovenskega mladinskega gledališča in Cankarjevega doma, iz kleti Biotehnične fakultete v Križevniško cerkev, Viteško dvorano in Peklensko dvorišče Plečnikovih križank, za prvo premiero pa ji je zavetišče ponudila socialistična Kapelica na Kersnikovi. Tu je oživela slovenska mitična oseba, katere čarovništvo ne predstavlja več le eno od ideologij za obvladovanje sveta drugačnosti, pač pa se izkaže za drugačnost samo. Ob samem začetku je bila poleg in se z zvestobo zaobljubila BERTA BOJETU - BOETA, igralka LG in pisateljica:

Ustvarjalka, kot je bila Alja Tkačeva, je morala izpovedati, izreči, raziskovati in preraščati že dognano v gledališču, bila je impulz vsem tistim, ki so znali hrepeneti po dobrem, najboljšem gledališču in v gospodu D. Zlatarju Freyu zaslutila raziskovalca prve vrste v omenjenem pomenu besede. Tako sta zasanjarila v labirinte *Koreodrame*, jo postavila in utrdila njeno načelo: Samo v resnično nadarjenih in pridnih iščimo dobro gledališče. Oni bodo videli in dali kar *Koreodrama*, predvsem umetniški vodja in režiser D. Zlatar Frey, v njih išče.

V "Hiši Karlstein", ki je "predpredstava" srečno ustanovljene *Koreodrame*, je, ne prvič, tudi tokrat vodila igro Alja. Vemo, da je gospod D. Z. Frey razdelil Josefino na dve osebi, v kateri sva kot igralki vstopali Alja in nihče jaz, ker sem šele s to predstavo razumela

dvojno shizofreno stanje velike igre. Tega nikoli ne bi prepoznala, če ne bi bilo skrbne roke režiserja in velike modrosti slovenske igralka, gledališkega fantasta in raziskovalca življenja, kar je Alja najmanj bila. "Karlstein" je torej dvojna prva stopnica, neko življenje, v katerega smo stopili in iz katerega je nastalo veliko dobro gledališče.

To je bila *Koreodrama* v svojih začetkih in taka je tudi danes.

12. november 1987 - **SALOMA** (po besedilu "Salomin poljub" Darka Lukiča, napisanem po motivih Oscarja Wildeja in Manuela Puiga)

Ime mu je kar Oscar Wilde in tudi zaprt je zaradi homoseksualnosti. "Salomo" (ki jo je resnični Wilde napisal leta 1891 kot dekadentno variacijo na svetopisemsko pričevanje) pripoveduje sojetniku, političnemu zaporniku Filipu, kot ljubezensko dražilo. Med njima se namreč po vzoru romana "Poljub ženske pajke" neizbežno splete homoerotični odnos. Priča smo tako dvojni igri: ljubezni dveh moških, ki ju do spolne združitve lahko privede le perversija zaporniške celice, ter Salomini tragični usodi, ker je nesrečno in bolešno zaljubljena v Janeza Krstnika, katerega glavo lahko poljublja le mrtvo. Prvič se je v tej predstavi s *Koreodramo* srečala

MARUŠA OBLAK, igralka SMG:

Damirja Zlatarja Freya sem spoznala kot študentka 2. letnika AGRFT, ko me je povabil k sodelovanju pri predstavi "Saloma". Prepričana sem, da je bila to zame zelo pomembna poteza usode. Na Akademiji so mi predvsem očitali nespretnost v gibu in v moji glavi so se te besede razrasle v neresljivi vozeli strahu in nesproščenosti. Damir pa me je postavil v zbor plesalk in mi dejal: Tvoje telo ima svojo govorico, občutka za ritem ti ne manjka, vse kar ti manjka, je samozavest. Zakaj bi se obremenjevala s plesnimi tehnikami, izrazi telesa, ki jih že poznamo, ko razkrivaš čisto lastnega, ki izvira iz tvoje duše in se krčevito lušči iz tebe, kadar tvoji glavi le uspe pozabiti na napotke. Najti moraš le ravnovesje med ekspresijo obraza in telesa - mero.

Pri sodelovanju v predstavah *Koreodrame* sem prvič na svoji koži doživela prestop igralka v prostore "onstran". Vzgojeni tako, da kontroliram vsako svojo akcijo, stopnjevanje ritma in zavest o kolektivu, se mi je razkrilo, da je vse to šele tehnika, obrt. Sladke plati pa ti ostanejo nedosegljive, če se letu ustaviš; Damir ti zna "pobezati" po duši, praskati po najbolj odrinjenih brazgotinah, dokler se podobe ne začnejo razpirati v nekdanjem razmahu, bolečina se razlije po vsakem koščku telesa. Pri igralki Alji Tkačevi sem prvič doživela popolno odsotnost duha, kot sem ga poznala. Kot partnerica na odru me je nenadoma pretresla v dno duše in mi razkrila, kdo in kako močne so lahko osebe, ki stopijo iz nas, kaj pravzaprav govorijo Damir, ko v določenem trenutku procesa zahteva, da pustiš svoji "vlogi", da se razmahne in začne živeti svoje lastno življenje. Ja, vsi študiji z njim so bili zame zelo boleči, saj sem bila prisiljena podati se v avanturo "sprehoda po prostorih duše".

ALJA TKAČEVA, foto: Frank Fidler

pak priimek njegove matere. Namreč, Freyji so bili nekoč štajersko plemstvo, zdaj na žalost že dolgo propadlo oziroma mrtvo. Če smo odkriti, slovensko ne govori najbolje, ker ne more iz kože svoje zagrebsčine, kjer je končal šolo za ples in ritmiko. Potem je odšel v Split, prepričan, da se bo v očetovem rojstnem kraju dobro počutil, a se je uštel. Poskusil je zato v pradomovini svoje matere, v celjskem "Plesnem forumu". Vendar čas za njegovo umetnost, polno nenadkriljive ustvarjalnosti in nenehnega hlepenja po novem, tedaj še ni bil zrel. Kaj naj bi pred tistimi davnimi leti (ja, minilo jih je že dvajset) počeli z umetnostjo, ki jim jo je vsi-

3. april 1988 - **DE PROFUNDIS** (po motivih Slavka Gruma)

Predstava, v kateri "iz globočine" duš in lakote njihovih teles porojene najrazličnejše variante erosa oziroma seksusa kličejo po nenehnem pomirjanju naslade spolnega poželjenja, kljub strahu in gnusu nad njim.

18. januar 1989 - **Genet: SLUŽKINJI**

Genet, nezadovoljen s tolikerkimi uprizoritvami, si je sam zaželel videti v vlogah igre (služkinj Claire in Solange ter Gospe) moške igralce in to je naš prvi odgovor na nje-

pri nastajanju koreodramskih predstav je trdo, prepojeno z znojem, solzami in včasih tudi s krvjo. Toda spoznala sem, da skupine,

zor", s katerim je Pavle dobil pomembno priznanje kot tudi Frey in Koreodrama, je bil ves na robu. S Freyem smo ustvarjali močno

predstavo čiste shizofrenije, nabito z intenziteto, ki je obremenjevala tako gledalce kot nas. Lahko rečem, da tako radikalnega realizma v slovenskem gledališču še ni bilo. Dejansko nam je šlo vsem - Freyu, Ravnohribu, Ropoši, Špiku in meni - za preizkušanje tistega roba igralskega med resničnostjo in gledališčem, ki ga še nismo doživeli nikdar. (Obrobno je dejstvo, da sem sam imel okoli trideset modric po vsaki predstavi in da me je

ŽABE: Željko Hrs, Pavle Ravnohrib

Gospojinih gest in manir, podvojiti svoj jaz, zamenjati vlogo z Gospo. To je nesrečni prehod od "nižjega" k "višjemu", ki se tragično konča, kajti Gospa ubija tudi v odsotnosti. Da gledališče brez krutosti res ni mogoče, nas je prepričala kri na čelu igralca Alojza Sveteta, ko pa se je kot Claire pripravljala na lastno smrt, pogrnil mrtvaški prt, prižgal sveče in legel, smo gledalci trepetali, da se vsled popolnega vživetja, smrt ne bi tudi resnično zgodila.

12. december 1989 - **Markiz de Sade: FILOZOFIJA V BUDOARJU**

Prvi poskus interpretacije kakšnega de Sadevega besedila pri nas. Čeprav je slovenski erotični besednjak - začuda! - izjemno skop, smo priča dobesedno besednemu bombardiranju vulgarnih besed, ki jih izgovarjajo de Sadovi uživači, medtem ko ob tem vsemogoče seksualne stike seveda samo simulirajo. V ritual nasilne prevzgoje, ki briše privzgojeni vrednostni sistem, kot nove vrednote pa vzpostavlja sodomijo, bogoskrunstvo in okrutnost dejanja, se je kot Madame de Mistival vključila tudi

VERA PER, igralka MGL:

Ko sem pričela s študijem predstave "Filozofija v budoarju", me je v Koreodramo prignala igralska radovednost. Poznala sem njihove prejšnje predstave in zanimalo me je, kako se bom sama znašla v načinu dela, ki je gotovo drugačen kot v drugih gledališčih. Prav tako me je vznemirjala tema, ki jo izpoveduje de Sade in ki je bila za slovensko občinstvo po mnenju mnogih skoraj neuprizorljiva. Če so bili v tej predstavi moji igralski koraki v iskanju odrskega izraza Koreodrame precej obotavljivi, so bili v naslednji predstavi "Prihajajo" bolj prepričljivi v občutenju glasbe, prostora in teme, ki jo je predstava izpovedovala, skratka v prepoznavnem stilu, ki označuje to gledališče. Delovno vzdušje

ki to delo vzdržuje, ne bi mogla več zapustiti in da ji pripadam z vso svojo ustvarjalnostjo. "Pomladno obredje" nas je dokončno zaznamovalo kot skupino, nas napolnilo z zanosom, ki je moral roditi "Lepo Vido". Po njej smo lahko segli po Grumu, ker smo bili že dovolj občutljivi, da se vprašamo, od kod prihajamo, kaj smo in kaj je za tem, čemur pravimo življenje. Trenutno smo na čustvenem sprehodu z Mrakom in spremljevalcem nam ne manjka. In tako je prav za gledališče!

1. februar 1991 - Jean Genet: **POOSTRENI NADZOR**

Jean Genet kot "hišni avtor" (pogojno) opredeljuje Koreodramo kot angažirani homoerotični teater, katerega uprizoritve temeljijo na tematiki (latentnega) zla v človeku, (vsakršnega) nasilja in (sprevržene) spolnosti. Genetovo "avtobiografsko" besedilo totalnega mazohizma se dogaja med tremi zaporniki: silaško zloveščim morilcem Zelenookim, rivalsko popadljivim bodočim morilcem Lefrancom in njunim feminilnim ugodnikom Mauricom, vseskozi na robu ekstatičnih telesnih izbruhov in komajda še obvladljive samokontrole. Igralca Tomaž Gubenšek in Milan Štefe sta morala dati vlogi Maurica slovo, ker preprosto nista zmogla poseči v silovito fizično akcijo surovega (samo)uničujočega nasilja. Vlogo je v celoti obvladal šele

NIKO GORŠIČ, igralec SMG:

V občudovanju istih gledaliških osebnosti - Pine Bausch in Tadeusza Kantorja - je skrivnost, da sem takoj sprejel ustvarjalni svet D. Z. Freya. Moja kolega iz SMG, Pavle Ravnohrib in Jožef Ropoša, sta po dolgih mesecih dela potrebovala tretjega, Mauricea v Genetovem "Poostrenem nadzoru", v tej prekleti obrnjeni piramidi vrednosti, kjer stoji na vrhuncu užitka zlo. "Poostreni nad-

v kopalni kadi, napolnjeni z vodo, Jožef skoraj utopil zaradi feelinga.) Počlašeni smo bili, da smo dosegli tisto črto med realnostjo in metafizičnostjo odra kot še nikoli nihče pred nami v slovenskem gledališču.

Toda s Freyem smo pozneje v "Prihajajo", "Pomladnem obredju" in "Lepi Vidi" preskočili v čisti metafizični teater, kjer so se dogodile drugačne zgodbe. Ranili smo se od znotraj.

29. marec 1992 - Damir Zlatar Frey: **PRIHAJAJO** (po motivih igre "Stoli" Eugena Ionesca)

Radikalna reinterpretacija Ionescovega teksta absurda se prične z znano sceno obrednega pitja čaja, s katerim ostareli par pričenja vsakodnevno igro z iluzijami in namišljenimi obiskovalci. Toda v Freyevi verziji obiskovalci niso več dozdevni, kot sladostni mrlički resnično padejo v svet para in alegorija smrti se tako prične. In konča, ko igralci vzamejo v roke violine in zaigrajo Vivaldija. Prehod iz življenja v neživljenje je lahko tudi čista estetika.

5. januar 1993 - Gregor Strniša, Damir Zlatar Frey: **ŽABE**

Frey spremeni Strnišev morbidno beznico v bizarni hlev, s spodkopavanjem njegovega teksta pa ga le še dodatno ovrednoti. Blizina smrti čutimo v vseh Freyevih predstavah, saj tisto mejo, ki jo prekoračujemo v smrti, prekoračujemo tudi v spolnem aktu. Do skrajnosti prigan nagon ljubezni ni nič drugega kot nagon smrti; smrt je poslednji orgazem, zanka okrog vratu ali nož v prsih pa poslednji spolni objekt. Da bi bila zagotovljena dinamika obscenega in dekadentnega, je avtor predstave spremenil Hudiča v Hudičevko, v vlogi Evice pa zasedel moškega igralca. Poleg Borisa Ostana jo je v alternaciji z njim zaigral

ŽELJKO HRS, igralec SMC:

Prvič sem se z Damirjem kot režiserjem srečal pri projektu "Žabe" leta 1992. Povabilo je prišlo kmalu zatem, ko sem na Tednu slo-

venske drame v Kranju gledal njegovo *Gogo* v izvedbi mariborske Drame. Nad *Gogo* sem bil tako navdušen, da sem z nestrpnostjo pričakoval prvi razgovor. Damir mi je povedal zasedbo in bil sem vesel, čeprav me je bilo precej strah, ne samo vloge Evice, ampak tudi dejstva, da sem o sebi imel mnenje, da delam počasi in da potrebujem precej časa, da se lahko vržem v "ogenj". Slišal pa sem, da Damir dela precej hitro, vsekakor hitreje,

kot se je meni zdelo, da zmorem. To sem mu tudi povedal na tem prvem srečanju in pomiril me je, da bo časa dovolj. Bralne vaje za "Žabe" bodo zame ene najlepših bralnih vaj sploh. Spominjam se izjemnega žara, ustvarjalnega zanosa vseh, Damirja, Štefke in Pavleta. Vsak prizor postavljen v prostor se je zdel težji, a tudi veličastnejši, lepši, bolj magičen. Kakšen neverjeten občutek za odnos med igralci ima Damir! Prizori med Lazarjem in Evico so bili zame lekcije medsebojnega dejanja, ki bi lahko našle mesto na katerikoli vrhunski igralski šoli kjerkoli na svetu. Damir nam je govoril o energijah, o tem, kako moramo zajemati material za lasten lik iz kolega, ki je pred nami, iz njegovih čustev, on pa zajema svojo vlogo iz nas. Zato je treba odpreti in prekopati svojo notranjost, odgrniti čim več palimpsesta svoje duše, da lahko nekdo seže vate in se napoji, in tebi so prav tako odprta vrata v notranjost in ko piješ iz nje, rasteš v prizoru in prizor raste v tebi, in kolega raste iz tebe in ti iz njega. In nenadoma je vse tako, kot je treba in kot je prav. Pravzaprav je čisto preprosto, a težko in redko. Pri Damirju pa neizogibno. Zakaj so igralci v Damirjevih predstavah tako prekleto dobri? Večkrat sem že slišal podobna vprašanja. Zato, ker jih ima rad, zato ker je neizprosni, ko je treba iskati po najbolj zaprašenih koticah notranjosti, in zato ker Damir preprosto ne dovoli, da bi bil kdo v predstavi slab.

Če tele besede vzamem kot črto, ki jo povlečem pod nekim obdobjem svojega življenja, potem moram povedati, da so ta štiri leta sodelovanja s Koreodramo in Damirjem bistveno zaznamovala ne samo moje življenje v gledališču in mojo igralsko rast, ampak razširila tudi moja duhovna obzorja in poglobila lastno vedenje in čutenje. Globoko zadovoljstvo me navdaja, ko čutim, da sem del duhovne kozmosa, ki se imenuje Koreodrama.

Ob koncu tega kratkega pogleda, pa bi si drznil še reči, da mi je bilo življenje radodarno in pot je lepa, čeprav ne vedno lahka, hvalabogu.

potegne na dan tisto, kar si nismo upali nikomur pokazati, mogoče celo nismo vedeli, da vse to nosimo v sebi ves ta čas. Nekoč sem že povedala, da je igrati Hano v

"Dogodku v Mesitu Gogi" zame metafizično doživetje. Vsak Hanin korak je dialog z Bogom.

Publiki ne "igramo igre", ampak z roko v roki z nami prehodimo vse kroge Pekla. Katarze - očiščenja smo na koncu deležni vsi: oni, ki le gledajo, in mi, ki zanje to večer za večerom živimo.

24. marec 1996 - Damir Zlatar Frey: **BEG IZ PEKLA** (po himnični tragediji Ivana Mraka) Hipersenzibilni umetniški duši,

POOSTRENI NADZOR, Jožef Ropoša, Niko Goršič, foto: Barbara Sršen

15. januar 1994 - **POMLAONO OBREDJE** Damirja Zlatarja Freya

Na glasbo Igorja Stravinskega akterji tokrat ne plešejo, ampak igrajo in tudi pomladno obredje ni več žrtvovanje, temveč darovanje.

22. januar 1995 - Damir Zlatar Frey: **LEPA VIDA** (koreodramska freska po motivih Ivana Cankarja)

Blodnja po morju življenja in hrepenenje po njenem koncu. Štefka Drolčeva kot Cankarjeva Francka na klancu, kot mati s skodelico kave v rokah, kot podoba iz Freyevih sanj.

21. maj 1995 - **CARMINA SLOVENICA**

Peli so jih mati moja... in jih bodo še jutri, ko bo danes že preteklost.

12. november 1995 - **DOGODEK V MESTU GOGI** (avtorski projekt D. Z. Freya po motivih Slavka Gruma)

Rekonstrukcija mrtvaškega plesa, ki ga je Frey koreografiral že leta 1991 v Drami SNG Maribor. Vsemogoč(n)a seksualnost, kot prvo in zadnje določilo človeškosti, zaživi in umre v osrednjem prizoru, kjer Hana doživi svoj veliki orgazem, hkrati pa zarine nož, fatalčno znamenje, v hrbet "posiljevalca". Brezhibno bravurozen antologijski prizor na padajočem koruznem zrnju je s fascinantno čutnostjo obogatila

VIOLETA TOMIČ, igralka MGL:

Vedeti morate, da Koreodrama ni institucionalno gledališče z lastno dvorano in pripadajočimi subvencijami. Že deset let se z vsako predstavo posebej bori za svoj obstoj. Ravno zato, ker je samo zavidljivo visoka kvaliteta porok za obstoj tega gledališča, zahteva Damir najprej od sebe, potem pa tudi od vseh sodelavcev, skoraj sakralno predanost delu. Druži vse, ki smo pripravljeni dovoliti, da seže globoko v nas in

pesnika Verlaine in Rimbaud, sta se ljubila (raj) in sovražila (pekel). In v njuni nepotešljivi homoseksualno ljubezenski strasti spoznala, da ima tudi svet onkraj človeškega sveta, tako kot vsak, svoj pekel. S homoerotično obsesijo zaznamovanega in zato iz pekla begajočega Rimbauda je s skrajno igralsko intenziteto telesa in duha upodobil **UROŠ SMOLEJ**, študent AGRFT:

Mlad sem in nisem prehodil trnove poti tega gledališča. Mnogi kolegi so jo in vedo o njem povedati veliko več. Moj skromni prispevek je v zadnji predstavi "Beg iz pekla". Kaj pomeni študij v Koreodrami? Po mojem mnenju je v prvi vrsti dobra šola. Seveda z vso odgovornostjo, spoštovanjem in trdim delom. Zahteva veliko koncentracije, psihično in fizično pripravljenost ter nemalo odrekanja. Freyeva poetika je izjemno specifična - čista, nabita z ekstremnimi čustvi in strastmi. Ukvarja se izključno s člo-vekom, njegovim notranjim jazom (če od-mislimo bogato scenografijo in tehnični del). Od igralka terja vpogled vase, kar je velikokrat lahko precej boleče. Nikoli pa ga ne pusti nezadovoljenega, ravno nasprotno - če si lačen, se v Koreodrami gotovo naješ.

Lepo je, da je Koreodrama uvrstila v svoj spored tudi "Jacero" Alje Tkačeve, ki jo je 26. maja premierno koncertno izvedla njena nekdanja kolegica in prijateljica Milena Grm. Jeseni, ko bo obeležitev desetletnice doživela svoj vrh, če ni s koncertom Josipe Lisac, pa nam obeta novega Geneta. Do takrat pa naj, če še ni, Koreodrama postane tudi vaše gledališče. Ustvarjalcem pa čestitke za nazaj in najboljše želje za vnaprej!

Gusti Leben

Amazonka, Rim, Vatikan

V antični mitologiji so Amazonke ljudstvo ženskih bojevnic, ki se z moškimi družijo enkrat letno, ko si zagotavljajo potomstvo, čeprav vzgajajo le otroke ženskega spola. Krut običaj, da dečke pohabijo ali ubijejo, moški pa morajo zanje opravljati le suženjska dela, pripisujejo kraljici Lisipi. V mitološkem in zgodovinskem izročilu so plemena Amazonk vselej prebivala na mejah "znanega sveta" - omenjajo se v Afriki, Egiptu, Lidiji, Skitiji, Anatoliji, Trakiji, Iliriji, na Lesbosu in drugod.

Mitološki oče Amazonk je bog vojne Ares, njihova mati je vodna nimfa Harmonia. Po drugi verziji so hčere Aresa in boginje lepote Afrodite. Včasih se kot njihova mati omenja Atena, starogrška boginja modrosti, tesna je tudi zveza z boginjo lova Artemido, še posebej v maloazijskem Efezu. Upodobitve Amazonk v antični umetnosti so zelo pogoste, kar je gotovo posledica fascinacije nad izrazitim nasprotjem med njihovo žensko lepoto na eni ter surovo bojevitostjo na drugi strani. Prikazane so v svoji bojni opre- mi, z lokom in puščicami; posebej znamenit je lunasti "amazonski ščit", imenovan tudi "pelta", med tipično orožje Amazonk sodita dvojna sekira ter kopje - orožje torej, primerno za boj na konju; Amazonke so namreč tiste, ki jim pripisujejo ustanovitev konjenice.

Zaradi svoje osnovne karakteristike - hrabrih in neustrašnih bojevnic - so Amazonke (najslavnejše med njimi - Hipolita, Mirina, Antiopa, Lisipa, Melanipa, Marpesia itd.) junakinje številnih mitov in legend. V *Iliadi* nastopajo v borbi z Belerefantom. Kraljica Pantesilea je v času trojanske vojne priskočila na pomoč Priamu, kjer je v borbi z Ahilom izgubila življenje. Za "klasične" Amazonke starega sveta veljajo libijske Amazonke, v starogrški tradiciji pa so pomembne predvsem skitske Amazonke, ki so štiri mesece oblegale Atene, dokler jih ni premagal atenski junak in legendarni ustanovitelj atenskega polisa, Tezej. V starogrški umetnosti je zelo pogost motiv Tezejeve borbe z Amazonkami, predvsem na važnih poslikavah. Podobno je tudi herojski Herakles osvojil orožni pas amazonske kraljice Hipolite, kar se po tradiciji prišteva med eno izmed njegovih dvanajstih junaštev. Iz helenističnega časa izvira legenda o srečanju boga Dioniza z Amazonkami, ki jih prav tako premaga. Skupna poteza tovrstnih mitoloških konceptov je torej končni poraz Amazonk. Le zakaj morajo biti Amazonke - strah in trepet antike, ki jih izročilo primerja s travmatičnimi perzijskimi voj- nami - na koncu nujno premagane? Pri tem je bistveno vedeti, da v danem primeru triumfira moški. Izvor zahodne, patriarhalne civilizacije tako temelji na zmagi nad Amazonkami; številni evropski, pa tudi afriški ter ameriški koz- mogonski miti vsebujejo elemente moške zmage, ki je sinonim ali antipol ženskega poraza. Od kod potreba po univerzalnem mitu premaganih Amazonk?

Kontroverzni **Johann Jakob Bachofen** je prvi teoretik, ki se je resneje posvetil vprašanju Amazonk. Leta 1861 je z izdajo dela *Das Mutterrecht* (Materinsko pravo) povzročil pravo zmedo, ki je mejila že na škandal. Števil- ni znanstveniki so se od njega distancirali, spet drugi, na primer **Lewis Morgan**, so Bachofenovo tezo o amazonski družbi, kot izvorni družbeni obliki, podprli. V mitoloških konstruktih v zvezi z matriarhatom, predvsem v mitu o Belerefantu, vidi dvojno realnost - na eni strani spomin na stare zgodovinske dogodke, na drugi strani pa obče v vsakem mitu, kot osnovo skupnega razvoja. Mit je torej spomin tako na realno kot na univerzalno zgodovino. Belerefantova zmaga nad Amazonkami povzroči preobrat v razvoju matriarhata; poraz Amazonk pomeni uničenje temeljev materins-

kega prava. Amazonke se vselej "pojaviijo" v določenih historičnih situacijah - v trenutkih poskusov vzpostavitve moške dominacije, v obdobju patri- arhalne tranzicije ipd.

V okviru sodobnih teoretskih obravnav se kot Amazonke označujejo mito- loško, zgodovinsko, etnološko, literarno, ustno ali kako drugače izpričane družbe, katerih sestavo v 90-100% predstavljajo ženske. Gre za družbe, kjer je razmerje med spoloma izrazito neenako ali celo popolnoma v prid žen- skam. Družbene oblike takšne sestave so bile v raznih zgodovinskih obdobj- jih izpričane na petih svetovnih kontinentih - Afriki, Evropi, Aziji ter Južni in Severni Ameriki. Antične Amazonke pa niso edina pojavna oblika ženskih družb, kulturno zgodovino so zaznamovale številne druge skupnosti, ki so bile po kriteriju razmerja med spoloma definirane kot amazonske družbe. Posebej pogoste so omembe Amazonk v času velikih pomorskih odkritij in ekspedicij na ameriško celino v 16. in 17. stoletju. **Kolumb, Cortès, Ma- gellan, Orellana, Raleigh** ter drugi italijanski, španski, portugalski in angleški odkritelji so v državnih dokumentih in uradnih dnevnikih poročali o amazonskih družbah. Amazonke so izpričane v Braziliji, Peruju, Kolumbiji, Nikaragvi, Mehiki - Orellana naj bi po njih celo poimenoval reko Amazonko.

Pero de Magalhães leta 1576 v delu *Zgodovina Brazilije* poroča o homoseksualni praksi pri indijankah iz plemena Tapuya, ki so živele ob tej reki. Tekom 16. in 17. stoletja so bile v navalu evropskega imperializma, skupaj s številnimi drugimi domorodskimi plemenimi iztrebljene. Tudi Kalifornija, danes zvezna država v sestavi ZDA, naj bi po nekaterih virih dobila ime po amazonski kraljici Califi. Na drugem kontinentu, v Afriki, so v istem obdobju zgodovinsko izpričane amazonske družbe na področju današnje Nigerije, Angole, Sierre Leone in številnih manjših otokih.

Ameriška sociologinja **Susan Cavin** smatra, da vsak posamezni primer, vsako posamezno poročilo o Amazonkah indirektno odlikava prisotnost ekstremno visokega deleža žensk v določeni družbi. Sociološki termin "Amazonka" je družbena koda, ideološki termin, ki označuje točno določene družbene razmere in pogoje: a) visok delež žensk v skupni populaciji; b) skupnost uporniških žensk, ki funkcionirajo zunaj patriarhalne kontrole; c) skupino militantnih žensk; d) ženske, ki opravljajo po stereotipnih predstavah "moška" opravila, kot so lov, obramba, vojna, rokovanje z orožjem; e) ženske, ki so označene kot "moški" zaradi obleke, obnašanja in lezbične seksualnosti; f) ženske na lovu za moškimi. S. Cavin prav tako ugotavlja, da sta amazonstvo in lezbištvo historično ločena fenomena, čeprav včasih prostorsko in časovno sovpadata. Ker se Amazonke običajno obnašajo "kot moški", jim je pogosto tudi v seksualnosti pripisana "moška" - t.j. aktivna vloga. Ženska v aktivni seksualni vlogi pa je lahko le lezbijka.

Teoretska mnenja o amazonskem izročilu so deljena; medtem ko nekateri menijo, da miti, legende, zgodovinsko in umetniško izročilo odlikavajo realno historično ozadje, so drugi mnenja, da so predpostavke o realni zgodovinski podlagi napačne. Argumenti za nehistorični obstoj Amazonk pa niso preveč prepričljivi: poročevalci naj bi pomotoma zamenjali Amazonke z globradimi moškimi, Amazonke naj bi

bile iznajdba antičnih zgodovinarjev in pesnikov, ali pa posledica vpliva romantičnega pristopa v romanopisju in literaturi od 16. stol. naprej. Eden izmed protidokazov je tudi teorija, naj bi "zmaga nad Amazonkami" pomenila psihološki dogodek iz življenja vsakega otroka moškega spola. Že prvi argument je dokaj nehistoričen, saj je takorekoč nemogoče, da bi kar na petih različnih kontinentih, v različnih časovnih obdobjih, dosledno zamenjavali Amazonke z moškimi brez brade...

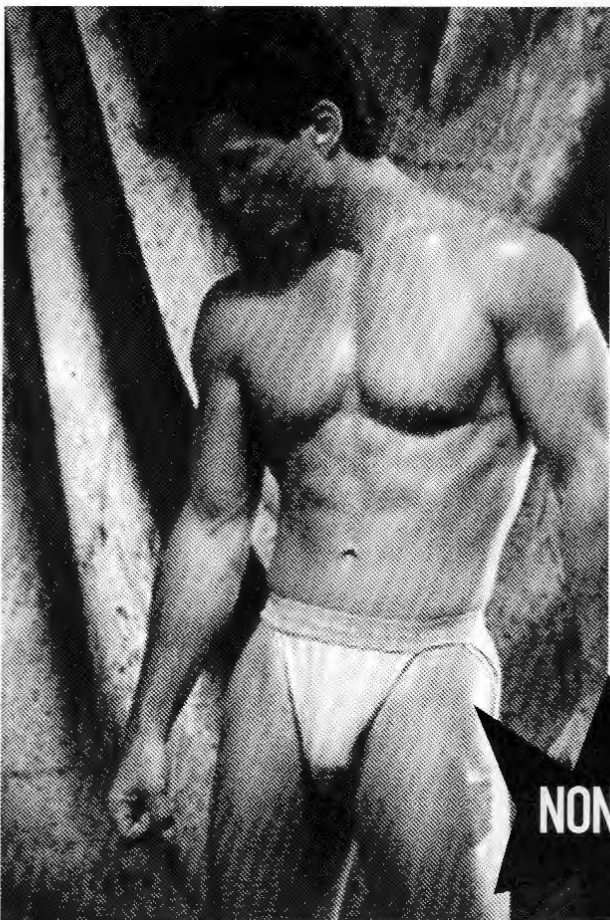
Neki leksikon obelodanja zanimivo mnenje, da so Amazonke tiste, ki "naredijo vedno vse narobe - ravno nasprotno od pravičnega". V tem primeru je napačno tisto, kar ni v skladu s patriarhalnim ustrojem sveta; napačno je, da se Amazonke, kot ženske, distancirajo od preostale družbe, neodvisno eksistirajo na račun lastnih kvalit, celo napadajo "poštene in nič hudega sluteče" moške. V primeru, da to isto počnejo moški, le-ti hitro postanejo junaki in heroji - kar nam dokazuje ničkoliko primerov idealiziranja in čaščenja herojskih posameznikov, kot npr. Herakles, Tezej, Odisej, Hektor, Ahil, itd. Patriarhalni tabu ženske kot bojevnice ali enostavno ženske kot nosilke aktivne družbene vloge je zelo močan. Amazonke preprosto ne sodijo v heteroseksistični imaginarij koncepcije ženske, razporeditve družbenih vlog in razmerij družbene moči. V moderni psihoterapiji obstaja celo t.i. "amazonski kompleks", ki pejorativno označuje določene poteze odločne, trmaste in samozadostne ženske.

Dejstvo je, da se ideja Amazonke vedno znova vrača; vse do danes služi kot inspiracija in motiv najrazličnejšim umetnikom, ki so idejo in podobo Amazonke vpletli in še vedno vpletajo v svoj domišljijsko-umetniški svet. Amazonske vsebine - od Homerja in Herodota preko Rubensa in Giordana, do Heinricha von Kleista in Oskarja Kokoschke - Amazonke so skratka še vedno na pohodu.

Tatjana Greif

Literatura:

- R. Graves, *The Greek Myths*, 1969.
- S. Cavin, *Lesbian Origins*, 1985.
- Lexicon der Alten Welt, 1965.

Nova ponudba v Sloveniji!

Partyline

**Na hiter, varen in lahek način
do novih prijateljev**

na liniji je hkrati do 10 drugih tipov in vsi govorijo o stvareh,
ki zanimajo tebe in mene!

00-972-565-33441

American Partyline

Make new friends from all over the world.

Practice your english or just listen!

00-972-565-33442

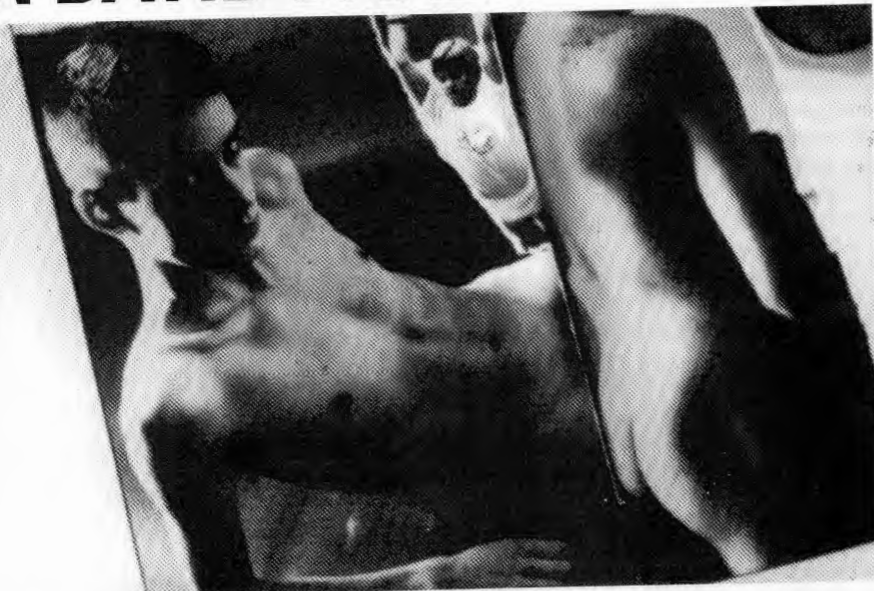
**NON STOP GAY
24 UR**

Fotograf **Jan David Baker** (1945) je Anglež, ki živi v Bangkoku. V poplavi številnih sodobnih fotografov, ki se ukvarjajo z moškim ali fantovskim aktom, sem izbral prav njega, da ga predstavim vsem tistim, ki ga že poznajo, kot tudi tistim, ki ga še ne, čeprav so morda že kje videli kakšno njegovo fotografijo. Zanj sem se odločil, ker sem prišel v stik z njegovim umetniškim izrazom in mi je zato blizu. Pri njem pravzaprav sploh ne gre za

vodo". Prodajali so se kot študijske predloge raznim umetnikom, ki si niso mogli privoščiti živih modelov. Kot zanimivost bi omenil, da je policija ob raciji v neki trgovini zaplenila reci in piši 135 000 akt posnetkov. Če je bila ta povezava umetnosti z "umetniško fotografijo" prej izgovor in zgolj prevara, ne moremo trditi, saj številni umetniki še danes uporabljajo fotografije kot predloge za svoja dela, slikarji tistega časa pa so sode o svojih delih mirne duše prepustili gledalcem. Najbolj znana fotografsko - slikarska dvojica tistega časa sta bila Eugene Durieu (1800 - 1874) in Eugene Dela-

Veliko ustvarjalnih umetnikov na tem področju je v strahu pred cenzuro in posmehom skrivalo svoja dela še globoko v to naše dvajseto stoletje. Dva primera, ki še posebej izstopata iz te plejade umetnikov, je treba omeniti. Za tuberkulozo oboleli baron **Wilhelm von Gloeden** (1856 - 1931), je zapustil severno Evropo in se naselil na sončni Siciliji. Kot premožen mož si je v Taormini privoščil kar lagodno življenje. Kot mnogi v tistem času, si je tudi sam krajšal čas s fotografijo, ki je bila sprva tipično turistično pokrajinska, -vaška scena in raznoteri drugi razgledniški motivi. Za ta dela je dobil celo nagrade in zbudil pozornost angleških krajinarskih fotografov, vendar zanj je bila to nujna

JAN DAVID BAKER

kakšno študijo moškega akta, ampak predvsem za trenutek navdiha, ki ga išče pri mladeničih v njihovem takšnem ali drugačnem vsakdanu, ob različnih priložnostih, še najbolj takrat, ko se tega sami ne zavedajo.

Vendar mladost kot taka ga v večini primerih ne zadovolji, zato ji poskuša v nadaljni obdelavi, s sestavljanjem več posnetkov na eno sliko, dodati nekakšen grafičen pridih in to mu vsekakor uspe. Toda, preden bi kaj več spregovoril o njem, bi se rad ozrl v zgodovino moškega in fantovskega akta, ker je za boljše razumevanje sedanjosti in prihodnosti, potreben pogled v preteklost. Torej naredimo korak nazaj, da bomo potem lažje naredili dva koraka naprej. Šele nekako eno leto po iznajdbi fotografije (1839) postane moški objekt fotografskega zanimanja. Za to zamudo pa vzroka ne gre iskati v estetski, ampak v tehnični naravi, kajti pri prvih poziranjih je bil model izpostavljen nečloveškemu preizkusu potrpežljivosti, saj je osvetljevanje pri fotografiranju trajalo kar 20 minut. Šele leto pozneje, ko se je ta čas skrajšal na 25 sekund, zahvaljujoč tehničnim izboljšavam, zabeležimo prve portretne in akt posnetke. Kmalu za tem se je ponudba ženskih in moških akt fotografij iznenada povečala. Ti prastari prvi akti so bili večji del namerno stilizirani. Modeli so pogosto pozirali kot antični kipi, nosili figove liste, sami naslovi pa so bili vezani s starostvostvom. Takšen način dela je obveljal kar lep čas in je celo presegel vse "razumne meje" prav zaradi narave tehničnih danosti. Stvari so se spremenile po letu 1850, ko so bili v fotografiji storjeni veliki koraki napredka. Angleški kipar **Frederick Scott Archer** (1813 - 1857), izumitelj kolodjskega procesa, s katerim ni le skrajšal čas osvetlitve na nekaj sekund, ampak je izumil tudi izdelavo več kopij enega posnetka, je naredil pravo malo revolucijo. Že naslednja leta je bila družba soočena z naravo in številom akt fotografij, ki so bile dosegljive pri trgovcih. Posnetki so bili v glavnem anonimni, narejeni pa predvsem zato, da bi se portretna fotografija obdržala "nad-

croix (1798 - 1863). S pomočjo skrbnih napotkov slednjega je Durieu naredil številne izvrstne posnetke moškega, katere je nato Delacroix prenašal na svoja platna, razumljivo da po svojem navdihu, vendar je ponekod do potankosti kopiral fotografske predloge. Ko pa je fotografija prišla v svoj pravi zagon, so številni slikarji odvrgli čopiče ter se posvetili novemu mediju, "ki je še čepel v otroških čevljih". Eden teh je bil **Oskar Gustave Rejlander** (1813 - 1875). Šved, ki je živel in delal v Angliji. Poleg svojega najbolj znanega dela *Two Ways of Life*, je naredil serijo uspešnih študij moškega akta in najmanj eno od teh je uporabil kot predlogo za svojo slikarjo **Sir Edward Burne-Jones** (1833 - 1898).

Ameriški slikar **Thomas Eakins** (1844 - 1916), vzporedno tudi sam fotograf, je za motiv pogosto uporabljal gola moška telesa. Ena njegovih najbolj znanih slik *The Swimming Hole*, je narejena prav na podlagi prej posnete fotografije. Obe prikazujeta gole mlade fante, njegove učence, kako se kopajo v reki in potaplajo pred neko skalo. Tudi za svoje študije anatomije rokoborcev je Eakins za predlogo uporabljal svoje fotke. Na univerzi v Pennsylvaniji, kjer je delal, se je spoznal z eksetričnim fotografom **Eadweardom Maybridgem** (1830 - 1904). Svoj umetniški navdih je namenil študiji živali in ljudi v gibanju. Fotografski uspeh je dosegel z bizarnimi posnetki, ki prikazujejo gole moške ob raznih priložnostih. Njegovi modeli so bili praviloma študentje umetnosti. Na prvi pogled so bile te, v nekaterih primerih res nenavadno postavljene gole moške poze skoraj bizarne, vendar če vemo, da so Maybridgu služile za študijo, gibanje to sploh niso več bile. Tudi viktorjansko obdobje je prineslo komaj kakšno spremembo v odnosu do golega moškega. Dokler so bile akt fotografije moških v službi umetnosti ali znanosti, so bile še prebavljive, drugače pa so ostale predmet zgražanja in šokantnosti.

kamufilaža za tisto, kar je zares najraje delal: fotografije vaških mladeničev. Okoli tisoč steklenih plošč posnetkov golih fantov je veličastna in na srečo rešena zapuščina tega umetnika. Domneva pa se, da jih je vsaj dva do trikrat več bilo uničenih. Značilno za Gloedena je, da so vse njegove "Homerske študije" izredno ostre, kar je v nasprotju z ostalimi fotografi tistega časa, ki so uporabljali gaze in tančice, da so zasitli ostrino, fotografiji pa dodali slikarski pridih. Gloedenov neoklasicizem je osupljiv. Njegovi modeli so nosili rimske "toge", če pa so bili goli, je bilo vse v skladu duha antike, vsekakor pa je dosegel željeno, upodobitev idealnega skladja siciljanske mladosti z njeno naravo zgodovino, čeprav so te fotografije med njegovimi znanci po vsej Evropi pridobile kulturno slavo in občudovanje, niso nikoli bile javno v prodaji. Po baronovi smrti so bili negativni shranjeni v neko skrinjo, ki je bila v lasti enega njegovih modelov - **Pancrazia Bucinia**. V času fašizma jih je bilo veliko uničenih, Bucini pa obtožen za posest pornografije. Čeprav je bil oproščen obtožb, so negativni ostali na skrivnem vse do 60 - ih let, ko se je v zdušje javne morale nekako izboljšalo in so se v Taormini nekatere njegove fotografije pojavile v javni prodaji.

Američan **George Platt Lynes** (1907 - 1955) je doživel podobno usodo. Njegova zapuščina moških akt posnetkov je pravi zaklad, ki ga je skrival celo življenje, saj bi sicer prišel v nemilost pri tistih, za katere je opravljal konvencionalno delo modne fotografije (*Vogue*, *Harper's Bazar*). Poleg moške akt fotografije so ga zanimali tudi druge stvari kot portret, balet, mitološke inscenacije in podobno. Ker se je naveličal pupastih manekenk, se je iz New Yorka odpravil v Kalifornijo. Osredotočil se je na filmske zvezde in pisatelje. Njegove najbolj odmevne fotografije od tod so bili posnetki **Judy Garland**. S tem delom pa mu je šlo kmalu navzdol, ker ni čutil z njim in s klienti ni vzpostavil takšnega odnosa, kot bi ga moral. Tako Platt Lynes ostaja v spominu kot nenavaden fotograf moških aktov, katere je posnel s težko kamero formata 25 x 20 cm. Izkušnje pri modni fotografiji so mu tukaj prišle izredno prav in **Cecil Beaton** (1904 - 1980) je dejal, da je bil Lynes izjemno talent, ki je s svojstveno osvetlitveno tehniko obdelal človeško kožo jo takisto "razgalil" in nam jo kot tako fotografsko predočil.

Za mnoge sodobne fotografe, kot Japonce **Eikah Hosne** (1933), ali Čeh **Jan Saudek** (1935), je moška akt fotografija le priložnostno delo, ki pa počasi vseeno pridobiva na prednosti. Američan **Arthur Tress** (1940) je šokanten s svojimi slikami, čeprav poskuša svoje sadomazohistične fantazije in agresivnost omiliti z različnimi rekviziti. **Lukas Samaras** (1936), Američan grškega porekla, je znan po svojih avtoportretih, katere obdela s posebnim postopkom na polaroidu na ta način, da še mokro emulzijo podrgne, na odtisu pa dobimo iznakaženo, bodičastemu grmu podobno Samarasovo telo. Pravo nasprotje temu je Američan **Duane Michals** (1932), ki s svojimi črnobelimi fotografijami pripoveduje zgodbe, gleda pa se jih kot kakšen strip.

Iz tega kratkega orisa zgodovine moškega akta je razvidno, da ta pot ni bila in še vedno ni poslana z rožicami, čeprav je goli moški danes splošno priznan motiv, ki v vsakodnevni reklamni in tiskni ni več nobena izjema. Istočasno pa se je izboljšal tudi status fotografije. Fotografije so danes priznane kot samostojna umetniška dela, hkrati pa so tudi veljavno sredstvo za uveljavitev posameznika kot umetnika. Vzporednice, ki iz tega sledijo, so vsekakor zanimive, namreč da je s postopnim sprejetjem golega moškega kot neizogibnega subjekta v sodobnem oglaševanju pridobila tudi umetniška fotografija nasploh.

Toda, naj se povrнем k osnovnemu namenu tokratnega zapisa, predstaviti **Jana Davida Bakerja**. Sam pravi o sebi takole: v svojem kreativnem delu sem od nekdaj težil k temu, da bi upodobil občutljivo in ranljivo obdobje mladostnika. Sprva mi je tehnično uspevalo tako, da sem uporabljal naravno svetlobo in visoko občutljiv film, pozneje pa sem z bliskavico osvetljeval ozadje, s čimer sem dobil efekt naravne svetlobe, kot da prihaja v prostor v snopu, z enega mesta, recimo z okna. Ko pa uporabljam nizko občutljiv film z manj zrna za ostrejšo sliko, se še vedno poskušam približati značilnostim mehkega svetlobnega efekta.

Odraščanje mladostnikov in njihov vsakdanjik, kot nasprotje bolj študijskim kompozicijam, je zapolnjeno s spominom mnogih let tegob in radosti, iskanja in brezskrbnosti... Bodisi, da so se kamere zavedali ali ne, posnetki so življenski in zato univerzalni.

Kot uvod v knjigo fotografij "*Younger Days*" Jan Davida Bakerja, je Emmanuel Cooper med drugim zapisal, da "slovo od mladosti", če bi se izrazili pesniško, poganja vsa energija, svežina in posebnosti tega obdobja v življenju človeka, ko se zdijo vse priložnosti brezmejne, ne poznajo ovir in strahu, v skrajnem primeru vsaj v domišljiji ne. Ko fantazija prevlada nad realnostjo, je tu še vedno neskončno možnosti za mladost, biti mlad, v obdobju, ki nudi izobilje časa za raziskovanje, eksperimentiranje, priložnosti pa se zdijo neskončne.

Nedefinirano obdobje med otroštvom in odraslostjo ni odprta knjiga s predpisanim besedilom, ampak je to čas odkrivanja in raziskovanja v iskanju lastne identitete v hitro spreminjajočem se svetu. Ta leta, ko mladost na svoji vražje drzni poti ne pozna ovir, svet, ki je navadno tudi staršem neznan, ta svet je Jan David Baker ujel na svojih fotografijah z varljivo lahkoto. Če tudi nas z njimi popelje v parke, na mestne ulice, morske obale, v privatne domove, kjer beleži njih lepoto in mladost, ni dokumentarist, niti to ne poskuša biti. Ta zbirka je strogo osebni in selektivni pogled v "mladostniško kulturo", v očarljivo ujet svet, ki nam hkrati daje vpogled na današnjo mladost.

Čeprav so pesniki in pisatelji opevali mladost odkar pomnimo, je kultura mladosti, kot jo mi poznamo, relativno novejši fenomen z zgodovino komaj kakšnih trideset let. "Generacij-

ski razkorak, ki je dosegel svoj vrh v šestdesetih letih, je bil le del povojnega obdobja, ko so mladi prvič okusili in dosegli finančno neodvisnost. S presežkom kapitala so bili sposobni sami si kupovati oblačila, eksperimentirati z različnimi stili, finančna neodvisnost se je stopnjevala, ustaljeni družbeni ustroj pa se je vse bolj razblijal.

Ker so nekateri mladeniči tako samozavestni in prepričani vase, se vsaka aktivnost zdi kot ponudba v avanturo, za druge zopet pa je to čas negotovosti, ki ponuja v neznanem tako nevarnost kot užitek. Odraščanje in življenje v varnem okolju družine ponuja obe možnosti, tako da je to lahko tudi čas

nemira in zle slutnje. Čustvo in odnos sta bolj dovzetna za priložnosti, ki jih nudi življenje, kot pa za neposredno sosesčino ali pa za družino, kajti varljivo področje seksualnosti je usmerjeno k raziskovanju. Mladost je kompleksen mali čudežen svet notranjih razdvojenosti, ki se nedvoumno reflektirajo v Jan Davidovih fotografijah. Vsakršen namen izkoristiti mladostniško nedolžnost "za utrjevanje steze slave" je odločno zavrnjen že v samih teh raznolikih slikah. Kakorkoli resnični ali fantovski se nam nekateri od teh mladeničev zdijo, njihove poze in govornica telesa bolj ali manj spontana, zdijo se bolj odrasli kot pa otroški. Ravno dušno dvoumen je pogled kamere na skupino mladeničev na živahni trgovski ulici, ki se zdi kot povabilo, hkrati pa opozorilo, da se ne približamo. Ostale skupine, ki jih vidimo ob bazenih, v slačilnicah, na plažah, na

kolesu ali skateboardu, predstavljajo udeležence in znamenje časa, ki mu pripadajo. Nasprotno pa nas posamezni portreti dramatično postavijo pred drugačen svet, katerega največji pomen je neposredni odnos najskrivnejše intimnosti s kamero. Proč od skupinske identitete, individualnost izraža bolj svoje posebnosti, bodisi da zapeljivo sloni ob drevesu, ali leži na cvetju, obdana z listnatim drevjem, se namaka v kadi, ali pa provokativno leži na zofi z nogami narazen... Vsakršne nejasnosti ob gledanju teh mladeničevih teles, kot da bi šlo recimo za razkazovanje ali povabilo na seks, se takoj razblijajo. Zdi se, kot da Bakerjeva kamera skrbno boža ta vitka, prožna telesa, poudarjajoč lepoto mladosti,

njih androgenost, hkrati pa izraža in razodeva več kot le "golo dejstvo". Vendar Davidove fotografije niso le himna mladosti. Posnetki skinheadov predstavljajo manifestacijo agresivnosti, s čimer nam pripoveduje, da je mladost tako raznolika, bolj kot katerikoli drugo obdobje v življenju človeka. To nam zelo plastično prikaže v svojih kolažih, kjer več motivov sestavi in dobimo izredno zanimivo grafiko. Kako mi to gledamo in bremo, prepušča nam, da si ustvarimo svoje asociacije. Na primer božanje telesa z vodo

so izredno senzualni posnetki, ki imajo posebno seksualno kvaliteto. Ostali kolaži so še bolj direktni, pač toliko, kolikor se sami osredotočimo na posamezno telo, ki je prezentno v različnih aspektih. "Mladost je prehodna stvar, ki ni večna", je dejal Shakespeare in nam tako namignil, da naj jo v polno uživamo, preden izgine. Fotografije Jan Davida so to storile za nas, ujele so vso raznolikost življenja v tem obdobju. Ti posnetki nam približajo in naredijo mladost dostopno in v njih lahko zares uživamo, sicer ne ponujajo "rešitve za mladost", nas pa zato popeljejo v svet, ki je praviloma daleč od pogleda in Jan David Baker ga osvetljuje s svojim fokusom.

Frenk Fidler

l i j e h n i k a -

SPOLNE TEHNIKE Uvod v LEZBIČNO spolnost

foto: Cathy Lee Prochazka

ZAKAJ SE UČITI O SEKSU?

Nihče ne pričakuje od nas, da bomo "spontano" vedeli, kako kaj skuhati, ali da bomo "avtomatsko" vedeli, kako zgraditi hišo. Vsi vemo, da je za sleherno početje potrebna tehnika in te se je treba naučiti. Le pri seksu - tako si predstavljamo - je nekako "drugače". Tu naj bi bili že po rojstvu spontani, saj je seks opravljanje naravne potrebe, podobno kot prehranjevanje, pitje ali praznjenje črevesja - a tudi tehnike opravljanja naštetih potreb so nas učili od malega! Res je, včasih intuicija kar deluje, morda tudi kaj preberemo ali slišimo, a vendarle slej ko prej potrebujemo neposrednejše informacije. Seks je edina veščina, ki naj bi jo obvladali "na prvo žogo", torej brez napotil. Dober seks naj bi nas magično osrečil, če smo le dovolj "talentirani", sproščeni, naravni, resnično zaljubljeni, kratka, če nismo zelenci. Tako se v naši kulturi veliko govori (naklada!) o ljubezni, a nič o seksu (razen v obliki zguljenih dovtipov, pogosto beभावih šal in evfemizmov). Vse to še posebej močno odseva v lezbični kulturi, v tej se je zvečine malo govorilo in pisalo o seksu. O lezbični spolnosti obstaja veliko mitov, tako v lezbični kot večinski kulturi. Najmočnejši je gotovo ta, da je spolnost med dvema ženskama ena sama nežnost, božanje, ljubkovanje. Pa vendar nekatere/i vedo, da mora biti še kaj drugega, če ne bi bil dolgcajt ... In to "drugo", te skrivnostne stvari je treba poimenovati. Saj je tu pa tam slišati kaj o lizanju ali porivanju, a to največkrat niso niti alternativni ali domači izrazi za lezbične spolne tehnike, prazne šifre. Tudi same lezbijke še s partnerko, kaj šele z drugimi, težko neposredno spregovorijo o seksu. Tako skrivnost še naprej zagrinja lezbično spolnost. Omeniti pa moramo še to, da se v naši kulturi še zlasti o gej in lezbični spolnosti govori kot o nekakšnem zelo grdem in gnusnem početju, ki naj bi se ga (moralno) zdravi ljudje kar najbolj ote-

pali. Zato je tudi samim lezbijkam lahko nerodno in neprijetno razmišljati ali govoriti o tem, kaj počnejo v postelji. Tudi vprašanje: "Kaj vendar lezbijke počnejo v postelji?" je odsev mita o tem, da je vrhunec in cilj seksa penetracija oziroma fukanje. Če lezbijke tega ne počno, potem pravzaprav sploh ne seksajo. Drugi pa si razlagajo, da morajo torej "nekaj" nujno uporabljati, to pa pomeni samo to, da je za njih potemtakem še najbolj smiselno in praktično, če so kar z moškimi. Čar lezbične spolnosti je gotovo ta, da penetracija ni nujno potrebna, je pa pogosta - z uporabo predmetov ali brez njih. "Ta glavne" spolne tehnike pravzaprav ni oziroma je pri različnih lezbijkah ali parih drugačna, spremenljiva.

Zato pričujoče besedilo skuša poimenovati, opisovati in informirati o lezbični spolnosti in tehnikah - seveda v nadaljevanjih. V večinski erotični ali porno cirkulaciji namreč ni skorajda nobenih materialov, ki bi točno in pozitivno predstavljali lezbično spolnost. "Lezbični" seks, ki ga tam vidimo, običajno nima zveze s tem imenom in zvečine rabi le kot uvod v "pravi" seks med žensko in moškim. Seks med dvema ženskama je prikazan kot nekaj, kar vse skupaj samo začini in poživi (če gledate porniče, največkrat sploh ni jasno, kaj dve ženski počneta med sabo - razen vzdihovanja, opletanja z jeziki in zvijanja po postelji). Sugestije in dodatne informacije bralk so več kot dobrodošle!

ROČNA STIMULACIJA

Žargonski izraz: drkanje

Opis: draženje genitalij, prsi oziroma drugih delov telesa s prsti oziroma roko.

To je prijetna spolna tehnika, saj so prsti in roke občutljivi in gibljivi telesni deli. V istem položaju lahko božate in dražite partnerko po večih delih telesa. Kot pri večini spolnih tehnik tudi pri tej velja, da skorajda vsaki ženski ustreza nekoliko drugačen način draženja klitorisa oziroma vulve. Če mislite z neko žensko biti dalj časa oziroma večkrat seksati, vas bo gotovo zanimalo, kaj ji najbolj paše. Nekatere vam bodo to same povedale ali vam dale čutiti kar med seksom. Lahko vam tudi pokažejo, kako masturbirajo, če jim to ni neprijetno. Partnerko pa lahko sprašujete tudi med draženjem, ka-

tera mesta so zanjo najbolj občutljiva ali pa ona položi svojo roko na vašo, tako da usmerja gibanje, vi pa bolje čutite njeno odzivanje. Različnim ženskam so všeč različne stopnje draženja, pritiskanja, različne stopnje hitrosti. Nekatere imajo najraje samo neposredno draženje klitorisa, druge izmenično ali hkratno draženje klitorisa in vagine oziroma drugih delov vulve (lahko uporabite obe roki).

Položaji. Dobri položaji za to tehniko so, ko ženski ležita ena ob drugi; ena na drugi; ena leži na hrbtu, druga pa sedi med njenimi nogami. Primeren je tudi položaj, ko ena sloni na kolenih in rokah (t. i. položaj levinje), druga pa sedi ali kleči za njenim hrbtom. Obe lahko tudi sedita, stojita ... Vsak položaj, ki omogoča prosto gibanje rok oziroma draženje vulve, je primeren za to spolno tehniko. Večina položajev omogoča tudi hkratno draženje genitalij, to pomeni, da partnerki hkrati dražita ena drugo. Tej tehniki se običajno reče vzajemna masturbacija.

Če obstaja potreba ali pa če želite eksperimentirati, lahko uporabite tudi lubrikant za dodatno vlaženje.

ORALNI SEKS

Strokovni izraz: cunnilingus

Žargonski izraz: lizanje

Opis: draženje klitorisa, vagine oziroma celotnega področja ženskega spolovila z jezikom, usti ali zobmi.

Čeprav ta spolna tehnika velja za "tipično" lezbično, je vendarle ne gre razumeti zlahka in poenostavljeno. Prvič, dasiravno pogosta, lizanje vendarle NI EDINA lezbična spolna tehnika! Drugič, vsaka lezbijka ima gotovo priljubljen, sebi lasten način uživanja pri lizanju - in tega se ne da ugotoviti na pamet. Nekatere ližejo ali se pustijo lizati le v primeru, če so zaljubljene ali če partnerko dobro ali dalj časa poznajo. Nekatere so pri lizanju zvečine ali vedno aktivne, to pomeni, da so one tiste, ki ližejo, same pa si ne želijo biti polizane in obratno: nekatere so običajno pasivne. Variacij je nešteto, zato je dobro vedeti, da cunnilingus ni že kar sam po sebi "naravna" spolna tehnika. Predpostavka o naravnosti je mit, ki mnoge lezbijke spravlja v zadrego in neprijetne položaje. Čeprav

partnerkino vzburjenje, lahko jo vonjate in okušate. Zdaj moramo reči še kaj o vonju in okusu, ki sta marsikdaj trn v peti. Zlasti lezbijke, ki še niso (večkrat) izkusile te tehnike, se ubadajo s tem, kako bodo prenesle vonj in okus ali kako se bodo po oralnem seksu poljubljale - če sploh. Gre za predsodke do urina in ženskih spolnih organov nasploh (saj veste, vonj po ribi in podobno). Včasih pomaga, če za začetek sežete v lastno mednožje in potem povohate in okusite lasten sok - če vas ne bo ubil, obstaja velika verjetnost, da boste "preživele" tudi partnerkino armo. Tudi praksa in bližina opravita svoje. Pa še nekaj je: vonj in okus ženske, s katero boste seksale dalj časa, vam bosta postala domača, zato se lahko zgodi, da se vam bo vonj druge partnerke najprej zdel nekam tuj ali zelo drugačen. To je povsem razumljivo, saj vsaka vagina drugače diši ...

Pri oralnem seksu se večkrat obremenjujemo zaradi higiene, to pa tudi ni povsem iz trte zvito. Za veliko večino ljudi je telesna snaznost pomemben pogoj za sproščen seks. A nekatere se ne pustijo kar tako prepričati v čistost - v takih primerih si lahko pomagata s skupnim umivanjem oziroma tuširanjem pred seksom. Po premagovanju predsodkov (da so spolni organi nekaj "umazanega"), nabranih izkušnjah ali vajenosti na vašo drago si najbrž ne boste več razbijale glave s 100%-no in laboratorijsko snaznostjo.

Položaji. Klasičen položaj pri lizanju je ta, ko ena leži na hrbtu z razkrcenimi nogami in rahlo pokrncenimi koleni, druga pa leži na trebuhu z obrazom med njenimi nogami in z eno ali obojema rokama objema njena stegna. Seveda pa je položajev za to tehniko veliko - lahko si jih tudi same izmisljate. Ena leži na hrbtu, druga pa leži ali kleči ob njeni strani in se sklanja k njenemu mednožju. Ena stoji in se naslanja na steno in morda dvigne

nogo ter si najde oporo na stolu (ali pa sedi na stolu, ali leži na postelji, mizi, pralnem stroju ...), druga pa kleči ob njenem mednožju. Zelo znan je tudi položaj, ko ena partnerka leži na hrbtu, druga pa kleči z mednožjem nad njenim obrazom.

Tehnične motnje. Ko ližete, se pogosto zgodi, da sem vam zatakne dlaka v grlu ali med zobmi. Včasih to opazite šele po seksu, v hujših primerih pa je seveda bolje to povedati partnerki in dlako odstraniti, kot pa se zadušiti. Sčasoma se bosta obe navadili, da tak dogodek nikakor ni kaka redkost, ki bi zmotila sam seks. Če vas

začne boleti jezik ali se vam "zaskočijo" čeljusti, ne podirajte rekordov za vsako ceno - prav nič zabavno ni na tihem moliti, "naj ji že pride". Raje si odpočijte, povejte, da rabite oddih, počnite ta čas kaj drugega, zamenjajte jezik s prsti, spremenite položaj ... Krajši predahi ali menjave tehnik pogosto še povečajo vzburjenost.

Vzajemni cunnilingus. Vsi ga najbolje poznamo pod žargonskim izrazom 69. Ponavadi ena leži na hrbtu, druga pa na njej (s trebuhom), tako da je z glavo obrnjena v nasprotno smer. Tako lahko ližeta ena drugo hkrati. Mogoč je tudi položaj, ko ženski ležita ena ob drugi. Lezbijke, ki so zagrete za 69, pravijo, da jih vzburja misel na to, da partnerka občuti isto kot one same. Nekatere se vzajemno ližejo do vzajemnega orgazma, ki pa si

jih skrbi, kako bodo "to" izpeljale, nekako upajo, da bo vse vendarle steklo samo od sebe - saj so vendar lezbijke. Seveda pa so podrobnosti tiste, ki začinjajo vsako stvar. In o teh se je treba s partnerko pogovoriti. Seznanite se s tem, kaj natančno je všeč vaši partnerki in vam samim. Nekaterim ženskam je najbolj - ali samo - všeč draženje ščegetavčka. Ta pa ni po vsej površini enako občutljiv - pri mnogih ženskah je večja občutljivost na njegovi levi strani. Neposredno draženje ščegetavčka je za nekatere lahko "nevzdržno", zato potrebujejo vmesne prekinitve ali pa so raje dražene v bližini ščegetavčka, neposredno pa morda tik pred orgazmom. Mnogim je všeč hkratno draženje klitorisa in vagine, slednje s prstom ali s spodnjo ustnico. Klitoris lahko dražimo tudi s sesanjem ali grizljanjem, pri čemer je pomembno vedeti, kako močno to smemo početi kake ženske. In seveda so ženske, ki jim ta način draženja ni všeč. Oralni seks vzbuja občutke, ki so drugačni od tistih pri draženju s prsti. Nemajhno prednost pomeni tudi vlažnost jezika in ust. Pri tej tehniki "od blizu" čutite in bolj neposredno doživljate

ga seveda ne moremo postaviti za cilj. Včasih je težko vzdržati oboje hkrati - dražiti in biti dražena, zato lahko nehate dražiti partnerko in se prepustite orgazmu ali pa najprej zadovoljite njo.

Pritikline. Nekateri lezbijke včasih pred lizanjem mednožje natrejo s kakšno vrsto pijače, smetano ali nanj položijo sadje. Tak eksperiment naredi lizanje še bolj "slastno".

TRIBADIZEM

Žargonski izraz: drgnjenje

Opis: tribadizem pomeni drgnjenje mednožja ob partnerkin Venerin hribček, bok, stegno, zadnjico ali druge dele telesa.

Veliko lezbijk ne pozna pojma tribadizem, čeprav ta položaj nevede pogosto prakticirajo - tribada je alternativni izraz za lezbijko še od Stare Grčije naprej!

Pri tej tehniki lahko ena leži na hrbtu in druga na njej ali pa se dražita v položaju, ko ena leži na trebuhu, druga pa se drgne ob njeno zadnjico. Drgnjenje se lahko kombinira tudi s prodiranjem prsta v nožnico. Lahko pa zavzameta tudi položaj t. i. *škarij*. Obe se vležeta na hrbet, z glavama na nasprotnih straneh postelje in prepleteta noge tako, da se lahko drgne-ta z genitalijami.

Tribadizem lahko prakticirate oblečene ali gole. Ko ste gole, lahko uporabite tudi lubrikant ali kremo in si natrete področje genitalij, da bo tehnika bolj "gladko" stekla.

Za nekatere je drgnjenje uvod v seks ali eden izmed položajev pri seksu ali pa pri tej tehniki tudi doživijo orgazem.

VAGINALNA STIMULACIJA ALI PENETRACIJA

Žargonski izrazi: porivanje, fukanje ...

Opis: draženje nožnice ali vhoda v nožnico oziroma prodiranje v nožnico s prsti ali drugimi predmeti.

Večina žensk ugotavlja, da sta vzburjenje in orgazem drugačna, če imajo kaj gibljivega ali negibnega v vagini. Nekateri lezbijke ne marajo nikakršne penetracije, draženje vagine jih moti ali jim vzbuja neprijetne občutke. Drugim je morda všeč delna penetracija - morda rahel občutek draženja ob vhodu v nožnico ali komaj zanavni občutki polnosti in pritiskanja ob nožnico. In nekatere uživajo v prodiranju v celotno nožnico oziroma jim je všeč bolj grobo in hitro fukanje.

Penetracijo lahko kombiniramo z drugimi tehnikami draženja klitorisa (s prsti ali z lizanjem) ali pa tribadizem kombiniramo s prodiranjem v nožnico. Nekaterim je všeč prodiranje v

nožnico kot del predigre ali pa šele tik pred orgazmom. Le malo žensk lahko doživi orgazem brez neposrednega draženja klitorisa.

Draženje s prsti. Prst oziroma prsti se najbrž najpogosteje vstavljajo v nožnico. Število letih je zelo pomembno, zato vprašajte partnerko, koliko jih smete uporabiti. Nikar ne mislite, da bo uživala, če vaši trije ali štirje prsti "pašejo" v njeno nožnico. Prav tako preverite, do katere globine ji ustreza fukanje. Ali bolj uživa, če prodirate s prstom le ob vhodu v nožnico? Ali ji je všeč pritiskanje ob zadnjo steno nožnice? Ali je draženje cervisa zanjo prijetno ali boleče? Vrsta penetracije se spreminja tudi s stopnjo vzburjenja. Nekaterim je všeč bolj grobo ali hitro prodiranje v nožnico tik pred orgazmom. Drugim je všeč počasno prodiranje v istem ritmu. Prodiranje s prstom lahko kombinirate s tresenjem tega v nožnici. Trzljaji v nožnici namreč nekatere zelo vzburjajo.

Draženje s predmeti. Za stimulacijo vagine lahko uporabljamo tudi različne predmete, na primer mnoge običajne gospodinjske pripomočke - ročaje krtač ali ročnih zrcal, kuhinjske pripomočke oziroma vse, kar je čisto, pralno, nelomljivo in nima ostrih robov. Uporabite lahko tudi sadje ali zelenjavo. Da vas ne bosta skrbela snaznost predmetov oziroma dejstvo, da vam lahko kaj ostane v nožnici, je najenostavnejša in tudi priporočljiva uporaba kondoma.

Za penetracijo v vagino pa si lahko v sex shopu priskrbite spolni pripomoček, ki je namenjen prav za to tehniko. Spolne pripomočke enostavno čistimo oziroma uporabljamo kondom. Poleg tega so primernejši za uporabo kot pa predmeti, ki nam včasih po

foto: Schuyler Pescada

foto: Schuyler Pescada

naključju pridejo v roke. Ker so namenjeni samo za eno stvar, vedno veste, kam ste jih spravile oziroma kje jih najdete, ko jih potrebujete.

Vibratorji na baterije so lahko prilagojeni obliki vagine, jajčno oblikovani ali tako tanki, da so primerni tudi za penetracijo v zadnjično odprtino. Kot že rečeno, nekaterim ženskam je vseh občutek vibracije v vagini. Druge se ne menijo za vibriranje in sploh ne zamenjujejo baterij.

Če vibriranje za vas ni pomembno, si lahko nabavite dildo. Tudi ta pripomoček dobite v sex shopu, v različnih barvah in zvečine falične oblike. Dildo je verjetno najbolj tabuiziran spolni pripomoček med lezbijkami - kar se tiče uporabe. Zaradi t. i. pro-lezbičnega mita znotraj same skupnosti, mnogo lezbijk ne želi govoriti o tem, ali ga uporabljajo ali če si ga želijo uporabiti. Politično korektna usmeritev v lezbijstvu oziroma lezbičnem feminizmu namreč nemalokrat odkrito in neprizivno nasprotuje uporabi faličnih predmetov pri lezbičnem seksu, češ, "prava" lezbijka za spolno zadovoljitev ne bo in ne sme uporabljati predmetov za prodiranje v nožnico. Hecno pri tem je, da je relativno malo lezbijk sploh videlo dildo, čeprav 90 odstotkov sveta misli, da so spolni pripomočki bistveni pri lezbičnem seksu.

Dobro je vedeti naslednje: Vse, kar počneta dve ženski med sabo, je lezbični seks in nikakor posnemanje heteroseksualnih ali drugih spolnih tehnik. Če bi katera ženska želela to početi z moškim, bi to pač počela z njim in potem se ji verjetno ne bi reklo lezbijka. Pa še nekaj: Lezbični seks je pravi seks, če se ženska odloči zanj, ne glede na vrsto spolnih tehnik in ne glede na to, ali uporablja spolne pripomočke ali ne.

Na nekatere dildote se lahko pripnejo tudi trakovi oziroma usnjen pas - tudi tega dobite v sex shopu ali pa si ga izdelate same. Dildo, pripet na telo, ima določene prednosti, saj omogoča proste roke in stik teles po vsej dolžini. Nekateri dildoti so oblikovani tako, da dražijo obe partnerki hkrati. Dildo, ki si ga ena od partnerk pripne okoli bokov, ima lahko na tisti strani, ki je pripeta ob njeno mednožje, malce hrapavo oblikovano površino, ki jo med porivanjem druge partnerke še dodatno vzburja. Obstajajo tudi t. i. *dvojni dildoti*, to je običajno daljši dildo z dvema koncema (glavicama), ki omogoča vzajemno uporabo. Drugi tip "dvojnih" tovrstnih spolnih pripomočkov pa ima dva dildota - večjega za prodiranje v nožnico in manjšega oziroma tanjšega za hkratno draženje anusa.

Ko kupujete spolne pripomočke, bodite realistične in zmerne, kar se tiče velikosti. Manjši oziroma tanjši dildo lahko uporabljate vedno, medtem ko so večji primerni le za "posebne priložnosti", ko ste še posebej močno vzburjene ali izjemno sproščene.

Nekatere lezbijke med uporabo dildota v aktivnem položaju fantazirajo o spremembi spola oziroma sanjarijo, da so v moški vlogi. Tudi te fantazije

lahko kateri vzbujajo nepotrebne občutke krivde in tesnobe. V naši civilizaciji spol človeka - žal - razumemo kot škatlo, v katero je vržen ob rojstvu in iz katere ne sme niti pokukati, kaj šele stopiti ven. Ženske so definirane s potezami, ki jih ne delijo z moškimi in obratno. Taka omejenost oblikuje zatrte možnosti in želje, nepregledne svetove mogočih eksperimentov, po katerih vsi čutimo veliko lakoto. Zakaj bi vsakdo moral biti ves čas samo enega spola ali zakaj bi ženska lahko bila le tista, ki ustreza kulturno sprejetim oznakam ženske? Zato ni prav nič narobe, če med seksom fantazirate, da ste Marsovka, moški, dvospolnik, gej ali kar vam že pade v glavo.

Položaji. Prakticirate in kombinirate lahko mnoge položaje, ki so bili že omenjeni. Omenimo klasični misijonarski položaj, ko ena leži na drugi, tako da se gledata. Mogoč je položaj "od zadaj", ko ena leži na trebuhu, druga, ki poriva, pa na njej. Variacija tega položaja je, ko se "pasivna" partnerka postavi v položaj levinje, tako da se opira s koleni in rokami, "aktivna" pa kleči za njenim hrbtom. Aktivna partnerka lahko leži na hrbtu, pasivna pa leži ali čepi na njej - tako lahko tudi sama uravnava globino, do katere želi biti pofukana. To tehniko lahko praticirate tudi sede (ena sedi na drugi) ali stoje (bolj zahteven položaj, ko aktivna drži pasivno, ki se je oprijema z nogami).

Opozorilo. Vsak predmet, ki ga vstavljate v vagino, uporabljajte s primernim polzilom. Praviloma najprej nataknete kondom in potem nanesete lubrikant. Po uporabi predmet očistite oziroma odvržite kondom v smeti. Nikoli ničesar neposredno ne vstavljajte iz ene vagine v drugo - to lahko povzroči vaginalne okužbe. Pred izmenjavo spolnih pripomočkov jih vedno očistite oziroma - kar je hitreje in enostavneje - uporabite nov kondom, pri čemer ne pozabite na lubrikant. Predmeta, ki je bil v anusu, *nikoli* neposredno ne vstavljajte v vagino - obvezno je predhodno čiščenje oziroma uporaba novega kondoma. Bakterije, ki se nahajajo v rektumu, lahko povzročijo vaginalne infekcije.

Trenutno ste same, ledig in fraj. Ena veza je za vami, naslednje si še ne želite. Tudi v celibatu ne bi rade živele. Rešitev je na dlani: avanturce in seks brez obveznosti, preden zaradi spolnega stradanja prvi, s katero boste spale po dolgem času, nespametno obljubite ljubezen do groba.

Kako se torej lotiti zadeve, kako obvladati občasno in vroče posteljno mečkanje brez obljub, krivih priseg, užaljenosti in komplikacij? Ženske in torej tudi lezbijke naj ne bi bile nagnjene k enonočnim avanturam. V primerjavi z geji je to vsekakor res, a velikokrat tudi zato, ker se lezbijke zapletejo z vsako žensko, s katero spijo - vsaj za dva tedna ali en mesec, včasih pa celo za pol leta. Seveda ni nič narobe, če iz nenačrtovanega flirta nastane kaj več, težave se pojavijo takrat, ko se zavedamo, da nam neka oseba ni preveč blizu, pa vseeno vztrajamo v mlačni vezi. Kar naprej MISLIMO, da nam srce in vest ne data, da bi pravočasno prekinile tisto, kar ni nikoli izgledalo obetavno. Ker smo sredi poletja, je ravno primerno, da si pobliže ogledamo tehnike flirtanja oziroma "zgolj fizičnega odnosa" - mogoče jih boste lažje preverile na počitnicah.

Vsaka avantura se ne konča nujno kot tragedija. Verjemite, da obstajajo lezbijke, ki so sposobne samo seksati, ne da bi potem delale dramo. Nič ne veste o tem? To pa zato, ker te zvatorepke pametno molčijo - kratkih avantur ni dobro (in tudi ni lepo!) obešati na velik zvon - saj nikakor nočemo priti do neke končne ugotovitve, da je "že vsaka spala z vsako". Seveda ni 100%-ega zagotovila, da ne bo solz in škandalov, a tveganje lahko bistveno zmanjšate, če poznate pravila.

Pravilo številka ena za uspeh na seksualnem trgu

Morate biti prepričane, da je nekajurni seks res to, kar si želite. Ne iščite hkrati še žene - potem vam ne bo jasno, kaj pravzaprav hočete in zapleti so neizogibni. Saj pravim, nič hudega, če se bo kaj npletlo, ampak to ne sme biti vaš skriti cilj! Če vas najbolj vzburja oseba, v katero ste zaljubljene, potem vam nekajurno valjanje po postelji z neznanko ne bo ravno v zabavo. Pomislite na ubogo dušico, ki jo boste čez noč peljale k sebi - vaše pomanjkanje vznesenosti bo gotovo več kot opazno. Ta planet pa res ne potrebuje še dveh lezbijk z zlomljenim srcem.

Če se naštete ovire vas ne tičejo, potem berite naprej.

Pravilo številka dve: Kako jo zapecati?

Priporočam vam neznanko, ki ne pozna vaših prijateljic. No, ta je bolj iz trte zvita, saj vemo, da na lezbični sceni praktično ni neznank. Tudi tiste "nove na sceni" bodo kmalu del inventarja in bog vam pomagaj, če rade tračarijo. Pa vseeno se potrudite in vrzite trnek čim dlje. Lepo vas prosim, za bežno avanturo si NIKAR ne izberite bližnje prijateljice ali kakšne, s katero bi v resnici rade hodile! Katastrofa je neizogibna! Zaradi enega seksa ni vredno izgubiti prijateljic(e) ali pa si od bolečine iztrgati srce in ga gledati, ko še bije.

Aha, ste jo že markirale, tisto, ki se vam zdi primerna za vaše namene. Kaj zdaj? Počnite

ZLATA PRAVILA AVANTURE

to, kar običajno počnete, ko vam je neka ženska všeč. Ne obnašajte se, kot da ste ravnokar prišli iz otroškega vrtca - ne ignorirajte je in ne angažirajte prijateljev, naj vam sporočajo, ali vas ona na skrivaj gleda. Saj ste odrasla oseba, ki ve, kaj hoče! Torej pogumno vzpostavite tisti famozen očesni kontakt. Če bojo letele iskre, boste sčasoma, z vajo, ugotovile, kdaj vam njene oči govorijo: "Pridi bliže", ali pa bodo izbranke kar same letele k vam. No, to zadnje je bolj malo verjetno, ampak ve ste že vzpostavile stik ...

Pravilo številka tri: Kako začeti pogovor?

Idealno bi bilo začeti brez besed. Ker pa je to skoraj nemogoče, se držite naslednjega pravila: Čim manj čvekanja in dolgovznega nakladanja. Ne sprašujte je, kaj je zanj smisel življenja, ne filozofirajte preveč. Ne jamrajte, kako ste razočarane v ljubezni. Ne šinfajte čez druge lezbijke, kot da bi jo hotele prozorno prepričevati, da ste ve in samo ve najboljši plen na sceni. Ne vabite je

v kino. Priporočajo se brezvezne teme, nič do srca segajočega. Malce ji polaskajte, osvajajte jo, a ne pretiravajte. O sebi ne govorite veliko in podrobno, predvsem pa se ne hvalite na vse pretege, saj ne iščete službe. Tudi pljuvanje po sebi je črna pika: Le katera si želi zabave z depresivko, ki se smili sama sebi? Predvsem pa ne dajajte praznih obljub - raje ji dajte vedeti, kaj res hočete. Ja, saj vem, ni enostavno ženski povedati ali pokazati, da hočete (le) seksati. Kaj pa je tako strašno narobe z odkritostjo? Poleg tega včasih direktno pojasnjevanje sploh ni potrebno, obstaja pa še nešteto drugih, bolj posrednih načinov, da ji nazorno pokažete, kaj si želite. Ne morete se ničesar spomniti? Če vaša ustvarjalnost odpoveduje že na tej točki, potem je bolje, da patetično čepite za šankom ali ostanete doma.

Pravilo številka štiri: Kako prenesti zavrnitev?

Šarmantne ste ko hudič, ona pa se ne more odločiti ali pa je sploh ne zanimata tako zelo. Nima smisla, da v en poskus osvajanja

vložite vso svojo samozavest ali ponos. Še manj trezno je premišljevanje o tem, da se ji boste že maščevali, ker vam je dala dvojko, in vsem raztrobile, da je "radodajka". Pa prilijmo še malo vroče smole na vašo užaljenost: izkušeni pravijo, da zrele osebe dobro prenesejo zavrnitev. To tolažbo si le zapomnite, saj se vam ne bo zgodilo ne prvič ne zadnjič, da boste zadele v prazno. Obstaja veliko razlogov za to, zakaj neka ženska ne bi hotela z vami v posteljo za eno noč in najbrž njeni zadržki niti nimajo kaj veliko opraviti z vami. Bodite dostojanstvene in pojdite naprej. Ne kujajte se in nikar ne podrite vseh mostov za sabo - mogoče si bo nekega dne premislila ali pa preživela tisto, kar jo trenutno muči. Ampak takrat boste ve že itak srečno zaročene ...

Še posebno opozorilo za pivske prijateljice: popivanje in lizanje ne gresta vstric. Nikar ne pijte za pogum, ker se ne splača, saj se vam lahko ob prvem globokem poljubi dvigne pivo v želodcu. In skoraj gotovo boste tako zapite manj privlačne. Jaz vedno pra-

treba več ničesar - stvar izpeljite do konca, tako kot se šika. Najbrž bo treba kakšno tudi reči. Za pogovor v izključno seksualnih situacijah so primerne naslednje teme: filmi, glasba, potovanja, njena očarljivost in vreme. Nesprejemljive teme pa so: bivše ljubice, mačke, skupine za samopomoč, religija in ljubezen. Naj govori vzglavnik: vzdihujte, navdušujte se in usmerjajte partnerko. A ne govorite reči, ki ste jih govorile vaši zadnji ljubici. Ravno tako je precej čudno slišati, če med priložnostnim seksom neznanki vreščite na uho: "Najdražja, ljubim te."

Pravilo številka šest: Kdaj je zmenka konec?

To je pri lezbijkah občutljiva reč. Nasveti gejev prijateljev tu niso ravno uporabni. Večina gejev namreč pozna svoje vedenjske kode. Praviloma lokacijo, kjer se je zgodil seks, zapusti oseba, ki ni tam doma. Pri lezbijkah ta preprosta formula zvečine ne deluje. Vzrokov je več. Zaradi lastnosti ženskega

telesa seks traja dlje, o r g a z m i niso enako hitri, lahko jih je več, zato vrhunec še ne pomeni, da je seksa konec. Ponavadi je zabava konec, ko sta obe izčrpani. Če ne zaspita brez besed, potem tudi t a k o j š e n o d h o d a l i k o r a k a n j e p o s o b i n i s t a d o b r i i z b i r i . Četudi seks ni bil vsega zlata vreden, večina med nami ne bi hotela od slovit ženske kar sredi n o č i . Navsezadnje tudi zato, ker m n o g o žensk, tudi tistih, ki so vajene enonočnic, še nekaj časa po seksu rada ostane

ob partnerki. (Če ne pazite, se na tej točki zna zakuhati kaj čustvenega. Tu ste prepuščene same sebi - jaz namreč nimam pojma, koliko muckanja po seksu je preveč!) Če ste brihtne, boste "naštimali" urnik še pred dejanjem samim. Ko se bosta približevali vajinemu gnezdu užitka, omenite, da morate biti nekje ob x. uri jutraj. To je gotovo boljše kot plazenje po prstih iz njenega

stanovanja sredi noči ali pa metanje nje iz vašega.

Pravilo številka sedem: Ne pozabite na manire!

Nekoliko stila morate pokazati, ko boste v teh potencialno občutljivih situacijah. Nobena noč, da se jo obravnava po seksu kot lahkoživko. Tega tudi ve sebi ne želite! Hej, če je bila tako prijazna, da je z vami delila večer ali noč, potem bodite ve toliko prijazne, da ji ponudite kavo ali prevoz (ali vsaj žeton) ali pa ji pripravite posteljo. In nikoli se ne pozabite zahvaliti za lepe trenutke. Da, bodite prijazne tudi, če za vami ni najlepša noč v vašem življenju. Saj veste, da je "ustno izročilo" najpogostejši način širjenja lezbičnih novic. Ve pa gotovo ne bi rade videle, da se vaše ime pojavi v črni kroniki, kajne?

Pravilo številka osem: Kdaj avantura ni več avantura?

Kako dolgo se lahko nedolžno zabavate, ne da bi se čustveno navezale? Ja, ta je pa težka. Časovni razpon je nemogoče določiti. Jaz mislim, da je eno srečanje več kot dovolj, vi pa pač nadaljujte, če vas mika - toda dva tedna sta zgornja meja. Sicer bo nekdo kmalu prizadet, če boste avanturo še nategovale čez to skrajno mejo. Ali vas smem spomniti, da ste se spustile v to reč ravno zato, ker si ne želite veze, ampak neobvezen seks? In ali vas smem še naprej opominjati, da ste se v pustolovščino vrgle zato, ker se želite izogniti dramam? Če se bojite (pre)hitre navezanosti, potem za začetek raje mečite oči za tujkami na počitnicah ali za turistkami s povratno vozovnico. Taka vaja bo manj tvegana.

Polom številka devet

Kaj če obe ugotovita, da ne želita končati avanture? No, potem pa čestitam: Ve ste nepopravljivo nesposobne za kratek flirt, mislim pa, da vama ne bo kaj dosti mar, če je zadeva "spodletela". Samo to vas še prosim: Če se vam to zgodi, ne skačite takoj do stropa in ne kupujte zlatih prstanov. Nenačrtovan romantični uspeh na temelju seksualne avanture je namreč nekoliko težje sprejemljiv za tiste med nami, ki so si sprva želele le nekoliko erotičnega zdravljenja razburkane duše.

Pravilo številka deset

Ne pozabite na varni seks. Saj veste, spolni odnosi med ženskami so tvegani pri menstruaciji. Ker ne poznate spolnih navad priložnostne partnerke, se ne zanašajte na to, da je lezbična spolnost varna že sama po sebi. Lezbijke so namreč lahko tudi intravenozne narkomanke, nekatere kdaj spijo tudi z moškimi ... Če uporabljate spolne pripomočke, ne pozabite kondoma in polzila.

Če bo katero kakšna avantura še posebej navdušila, svetujem, da jo spravi na papir in nemudoma pošlje na uredništvo.

Cveta L. Hamer

vim, da pijani kravi ne bi posodila avta, kaj šele da bi ji dala kaj drugega ...

Pravilo številka pet: Kaj govoriti v postelji?

Recimo, da vam je uspelo. Recimo, da ste našle tisto redko damo, ki je navdušena za nekajurni seks prav z vami in ste že v postelji z njo. Nikar ne mislite, da od tu naprej ni

(Vrhunec spolnega doživetja, ki ga spremljajo močni občutki užitka, nenadna sprostitvev in običajno ejakulacija. Pogosto imenovan tudi "prihajanje")

Kadar seksaš svoje telo doživlja fizične spremembe, kot odgovor navzbiranje. Močan tok krvi stalno doteka v penis in vzdržuje erekcijo. Več krvi priteka tudi v druge dele telesa, vključno z modi, ustnicami, ušesi in prsnimi bradavicami, kar poveča njihovo občutljivost. Pred ejakulacijo se mošnja skrči in potegne moda bližje k telesu. Zavestno lahko napneš nekatere mišice, nekatere se napnejo same od sebe.

Ko vse te spremembe dosežejo določeno kritično točko, začne telo avtomatično krčiti določene mišice in sproščati druge, kar vodi do ejakulacije in orgazma. Možen je tudi orgazem brez ejakulacije. (Nekateri moški trdijo, da lahko ejakulirajo, ne da bi doživeli orgazem. Orgazem in ejakulacija torej nista neobhodno povezana, vendar je zmožnost, da doživite le eno, brez posebnega pomena, razen da jo lahko demonstrirate na kakšni zabavi.)

Ejakulacija ni edini odziv telesa na orgazem.

Prsne bradavice, prsi in obraz oblije kri in postanejo bolj občutljivi. Pri mnogih moških velja to tudi za druge dele telesa: ušesa, ustnice in celo nožne palce. Če želiš nekoliko drugačen orgazem, se osredotoči na različne dele partnerjevega telesa: enkrat na prsi in bradavice, drugič na obraz, tretjič na nožne palce...

Intenziteta orgazma: Če se Zemlja nikoli ni zatresla, ko si doživel orgazem, in če nisi nikoli videl zvezd, naj te to ne skrbi. Kaj takšnega se ni zgodilo še nikomur, vsaj v resničnem življenju ne, ne glede na to, kaj o tem govorijo filmi in revije. Za večino ljudi so orgazmi blago do močno intenzivni. Če si prepričan, da so tvoji orgazmi šibkejši od orgazmov drugih, lahko to spremeniš. Delaj vaje za mišice v medeničnem predelu, ali pa spremeni pogostost spolnih odnosov. Če ejakuliraš vsak dan, bo tvojemu telesu morda dobro delo več časa med posameznimi odnosi.

Različne spolne aktivnosti vodijo do različnih orgazmov. Veliko ljudi doživi najboljše

orgazme s samozadovoljevanjem, ker vsakdo najbolje ve, kaj mu najbolj ustreza. Nekateri moški doživijo najboljše orgazme med analnim seksom, ker tako lahko kontrolirajo ritem, ne pa pritiska. Malo verjetno je, da boš doživel najboljši orgazem, kadar partner kontrolira vse vzbiranje - enostavno ne more vedeti, kaj ti ustreza, kakor to veš ti. Vendar pa psihološko vzbiranje, ki je posledica takšnega sodelovanja, pogosto nadomesti manjšo intenziteto orgazma.

CIKLUS SPOLNEGA ODZIVA

V delu "Human Sexual Response" sta avtorja William Masters in Virginia Johnson definirala štiri stopnje, skozi katere gredo tako moški kot ženske med seksom. Njun opis tega ciklusa lahko služi kot priročen pregled, vendar ga ni treba vzeti kot suho zlato. Nekateri moški na primer pravijo, da se njihov orgazem začne dosti prej kot ejakulacija in da v času ejakulacije občutek orgazma že močno popusti. Nekateri tudi po orgazmu uživajo v porivanju bokov in lahko čutijo občutke, podobne orgazmu, tudi po ejakulaciji. Obstaja veliko načinov, kako priti do orgazma.

Vzbiranje: Ko se začne spolna stimulacija, ne glede na to, ali je povzročena fizično ali pa je vse v tvoji glavi, se povečata srčni utrip in krvni tlak. Kri doteka v prsi in bradavice, ušesa, ustnice, spolne organe in anus in poveča občutljivost teh predelov. Kri, ki priteka v penis, povzroči erekcijo. Koža mošnje se odebeli in potegne moda k telesu. Prsne bradavice nekaterih moških otrdijo.

Plato: Ko se vzbiranje nadaljuje, se telo približuje ejakulaciji in orgazmu. Penis je popolnoma otrdel, glavica, ki je napolnjena s krvjo, pa je večja in običajno nekoliko vijoličasta. Občasno lahko z vrha glavice kapne predsemenska tekočina. Prostata postane večja in trdnjša; če te partner fuka ali uporablja prst za analno stimulacijo, postane prostata bolj občutljiva za te gibe. Med to stopnjo se telo napne; mogoče stisneš ritnici in ukriviš hrbet. Večina moških čuti naravno nagnjenje, da suva z medenico.

Tudi anus se lahko v tej stopnji skrči. To krčenje lahko povzroči več užitka, če je v anusu penis ali prst.

Z vajo se lahko naučiš, da ustaviš ali upočasniš stimulacijo, tako da lahko uživaš v vzbujanju dlje časa, preden ti pride.

Orgazem: Ob določenem času boš začutil, da ti bo prišlo. Zavedaš se, da ti bo prišlo, četudi ustaviš vso stimulacijo. Telo se začne krčiti, pride do orgazma in ejakulacije. Mišice se napnejo, penis otrdi, določeni deli telesa (moda, ustnice) postanejo bolj občutljivi. Spermiji iz mod se zmešajo s tekočino

iz drugih žlez, nastane seme. Nekaj sekund za tem se začnejo mišice ob korenu penisa ritmično krčiti in izstrelijo spermo v nekaj brizgih.

Popustitev: Kmalu po orgazmu se spremembe, ki jih je povzročila stimulacija, normalizirajo. Krvni tlak pade, penis se omehča, prsne bradavice, ustnice in ušesa izgubijo povečano občutljivost. Večina moških se v tej fazi sprosti. Če se to dogaja ponoči, se bodo obrnili stran in zaspali. Za nekatere pare odprtost, ki jo povzroči skupen orgazem, naredi primerno ozračje za klepet v postelji.

Moški, ki se ni sprijaznil s tem, da je gej, ali ki ima kakršnekoli druge predsodke v zvezi s seksom, se lahko odzove na čisto drugačen način: lahko postane zadržan ali celo sovražen do partnerja, katerega krivi, da ga je pripravil do nečesa, kar sedaj obžaluje.

Vmesni čas: Moški (ne pa tudi ženske), dosežejo tudi vmesni čas, med katerim ne čutijo nikakršne želje po seksu in ne morejo dobiti erekcije. V tej stopnji je penis lahko tako občutljiv, da je dotikanje neprijetno.

ZAPOREDNI ORGAZMI

Veliko žensk doživi več zaporednih orgazmov v kratkem času. Moški gredo po orgazmu skozi vmesni čas, ko izgubijo erekcijo in željo po tem, da bi jo dobili nazaj. Ta stopnja lahko traja nekaj minut (večinoma pri najstnikih), do nekaj ur.

Večina moških lahko doživi dva ali tri orgazme na večer, če si pomagajo z najbolj zanesljivo metodo (običajno s samozadovoljevanjem). Vendar gej pari tega večinoma ne počnejo. Navadno poskušajo podaljšati obdobje užitka pred prvim orgazmom. Potem, ko obema partnerjema pride, ni nobenemu do nadaljnjih aktivnosti.

HKRATNI ORGAZEM

Včasih je veljalo, da je za popoln seks potrebno, da oba partnerja dosežeta orgazem ob istem času. To ni čisto nič bolj res kot to,

da ti lahko zaradi samozadovoljevanja zrastejo dlake na dlaneh.

Kdaj, na primer med skupnim samozadovoljevanjem, bo obema prišlo ob istem času. Krasno. Na ta način bo težje določiti, kdo je zgrešil določeno tarčo in zamazal tvoje nove rjuhe. Vendar se bosta pogosto želela osredotočiti najprej na enega partnerja, potem pa na drugega.

"Odvisno je od tega, kaj z Jožetom delava," pravi Jaka. "Kadar drkava, se običajno začneva globoko poljubljati, ko se približava orgazmu, in brez posebnega truda prideva istočasno. Sedaj se že precej dobro poznavata. Kadar počneva kaj drugega - na primer, zelo mi je všeč, ko se uležem na Jožeta in ko on stisne roko v pest in jo jaz fukam - potem vedno najprej pride enemu, šele potem drugemu. Zaključiva eno aktivnost in en orgazem in preideva k drugi. Trudiva se, da ne bi bilo vmes preveč časa, sicer bi tisti, katere mu je prišlo najprej, postal nezainteresiran."

VMESNI ČAS

(Čas, ki sledi orgazmu pri moškem, preden je možna ponovna erekcija in orgazem.)

Vmesni čas pri večini odraslih moških traja nekje od 15 minut do nekaj ur in se običajno povečuje s starostjo. Pri pubertetnikih je lahko tako kratek, da praktično ne obstaja.

IZLIV

(Izbrizganje semena iz penisa, običajno med orgazmom, imenovano tudi "prihajanje.")

Ejakulacija se začne, ko prostata in drugi organi reagirajo na povečano spolno vzburjenost s krčenjem in na ta način potisnejo spermijske in semenske tekočine v sečnico. To krčenje ti da vedeti, da ti prihaja. Nekaj sekund za tem se skrčijo mišice v medenici in potisnejo seme iz penisa.

Zakaj pri smrtnikih seme le špricne, medtem ko ga porno zvezde izstrelijo tudi pol metra daleč? Vse je odvisno od tvoje starosti, koliko časa je minilo od zadnjega seksa in koliko časa je trajalo vzburjanje. Veliko moških

doživi močnejši orgazem - in izstrelijo seme dlje - kadar se samozadovoljujejo. Sam bolje veš, kaj hoče tvoje telo, kot kdo drug.

Porno zvezde se običajno vzdržijo seksa dva ali tri dni pred snemanjem. Nekateri od njih menijo, da določena hrana pomaga pri tem: mleko, zelenjava in cink so pogosto omenjeni, vendar ne obstajajo nikakršni znanstveni dokazi, da vplivajo

Tadej pravi: "Običajno fukam Andreja in eden od naju mu ga medtem drka. Ker se že dolgo poznavata, nama običajno pride v časovnem razmaku pol minute, vendar naju to ne moti."

"Mislim, da z Janezom nisva nikoli imela hkratnih orgazmov," pravi Filip. "Potrudiva se, da najprej doživi orgazem eden od naju. Če najprej pride Janezu, in običajno mu, je včasih pripravljen na še en orgazem, ko pride meni."

Če hočeš, da obema pride istočasno, ne pričakuj, da se bo zgodil čudež. Povej partnerju, kako stvari napredujejo: "Bliža se... Kmalu mi bo prišlo... Prihaja mi." Če se dobro poznata, lahko iste stvari sporočiš z vzdihovanjem, katerega glasnost in ritem se povečuje.

na nastajanje semena.

Največja prednost porno zvezd pa je ta, da je na filmu lažje ponarediti stvari, kot pa v resničnem življenju. (Si kdaj videl, kako izgleda puding iz tapioke? Hmm...) Producenti filmov so tudi v prednosti: vedno lahko počakajo nekaj dni in ponovno posnamejo prizor.

PREZGODNJA EJAKULACIJA

(Ejakulacija, do katere pride, preden je zaželen, včasih celo pred začetkom spolnega odnosa in pogosto brez polnega občutka orgazma.)

Nihče ne zna natančno razložiti, zakaj nekateri moški prekmalu ejakulirajo, kadar so s partnerjem, ne pa, kadar se samozadovoljujejo. Eno od domačih zdravil predlaga: "Pomisli, da neseš smeti v kanto, medtem ko seksaš." To včasih pomaga, vendar kdo si želi imeti seks za priložnost, da razmislija o gospodinjstvih opravilih.

Nekateri pripomočki, pogosto oglaševani v tabloidih, obljublajo, da bodo podaljšali tvoj seks tako, da bodo "ohromili" tvoj penis, čeprav to povedo na bolj prefinjen način. Vendar: zakaj bi ohromil občutke za to posebno doživetje?

Terapija: K sreči je najboljši način za zdravljenje prezgodnje ejakulacije povečanje, ne zmanjšanje užitkov. Kvalificiran seksolog ti verjetno lahko pomaga. Če ti zamisel o takšnem zdravljenju ne diši, si lahko pomagaš s tremi načini, ki so opisani spodaj. Žal se ne da napovedati, kateri bo zate najprimernejši. Zavedanje samega sebe: Boljši nadzor nad ejakulacijo lahko dosežeš s programom v treh točkah:

1. Delaj Keglove vaje za krepitev medeničnih mišic. (Med uriniranjem se nenadoma zaustavi in zadrži vodo. Čutiš, da se je neka mišica tam spodaj skrčila? To mišico moraš strenirati. Dvakrat dnevno jo skrči in sprosti, deset do petnajstkrat zaporedoma. Postopoma povečaj število ponovitev. Ko lahko to brez težav narediš sedemdesetkrat, jo vsakokrat zadrži skrčeno za tri sekunde. S strenirano mišico boš imel več kontrole nad ejakulacijo in močnejše orgazme.)

2. Osredotoči se na signale telesa, s katerimi ti sporoča, da se bliža orgazem. Gotovo lahko prepoznaš "trenutek neizbežnosti", po katerem ti bo prišlo, ne glede na to, kaj narediš. Kaj občutiš tik pred tem trenutkom? Kaj čutiš pred tem? Najlažje se osredotočiš na to med samozadovoljevanjem, vendar lahko to narediš tudi z razumevajočim partnerjem. Moški z dobro kontrolo nad ejakulacijo so se naučili, da prepoznajo te signale in se podzavestno prilagodijo, da do ejakulacije pride hitreje ali počasneje.

3. Prilagoditve, ki so omenjene v 2. točki se razlikujejo od človeka do človeka. Za nekatere je najbolj občutljiv rob glavnice penisa. Če spremenijo kot ali zmanjšajo pritisk na to področje, lahko zadržijo ejakulacijo. Za druge bo uspešno krčenje - ali sproščanje - medeničnih mišic. Med samozadovoljevanjem bodi pozoren na majhne spremembe v stimulaciji, kakšne učinke imajo; kako lahko spremenijo hitrost, s katero se približuješ orgazmu.

Začni-ustavi tehnika: Cilj tega programa je, da spoznaš signale, ki ti jih pošilja telo, in da reagiraš tako, da povečaš samokontrolo. Program ima več korakov. Ni treba, da dosežeš popolnost pri vsakem - ko trikrat ali štirikrat dosežeš predpisan cilj, preidi na naslednji korak.

Začni s samozadovoljevanjem brez lubrikanta. Osredotoči se na občutke lastnega telesa, ne na seksualne fantazije. Ko se približaš ejakulaciji, se ustavi, dokler se telo ne umiri. Ponovi vajo nekajkrat, potem pa si dovoli, da ti pride. Postopoma bo več samozadovoljevanja kot pavziranja. Tvoj cilj je, da se zmoreš samozadovoljevati na ta način 15 minut.

Drugi korak je enak, le da se samozadovoljuješ z lubrikantom.

Sedaj poskusi, če lahko nadzoruješ nivo vzburjenja, ne da bi ustavil fizično stimulacijo. Samozadovoljuj se brez lubrikanta. Ko se približaš ejakulaciji, se ne ustavi. Poskusi spremeniti kot, pritisk ali ritem, da zmanjšaš

vzburjenje. Ne bo ti vedno uspelo, vendar se boš naučil, kaj ti najbolj ustreza. Poskusi zadržati 15 minut.

Če imaš razumevajočega partnerja, ponovi vse tri korake z njim. Naj ti ga on drka, ti pa mu povej, kdaj naj se ustavi ali kdaj naj spremeni ritem ali pritisk.

Sedaj lahko preideš na oralni ali analni seks ali na frotazo. Enako kot prej se ustavi, če se ti zdi, da ti bo prišlo prej, kot bi si želel. Če v kakšnem položaju posebej težko ustaviš orgazem, za začetek ne seksaj v tem položaju. Če v nekaj mesecih ne opaziš nobenega napredka, je čas, da spremeniš pristop.

Tehnika stiskanja: Koraki pri tej tehniki so podobni zgornjim, le da pri tej tehniki ne ustaviš fizičnega kontakta, ampak uporabiš (ti ali tvoj partner) poseben prijem. Ko čutiš, da ti prihaja, trdno stisni penis tik pod glavnico. Po nekaj sekundah stiskanja bo občutek, da se bliža ejakulacija, izginil. Ponovi vajo

štiri- ali petkrat.

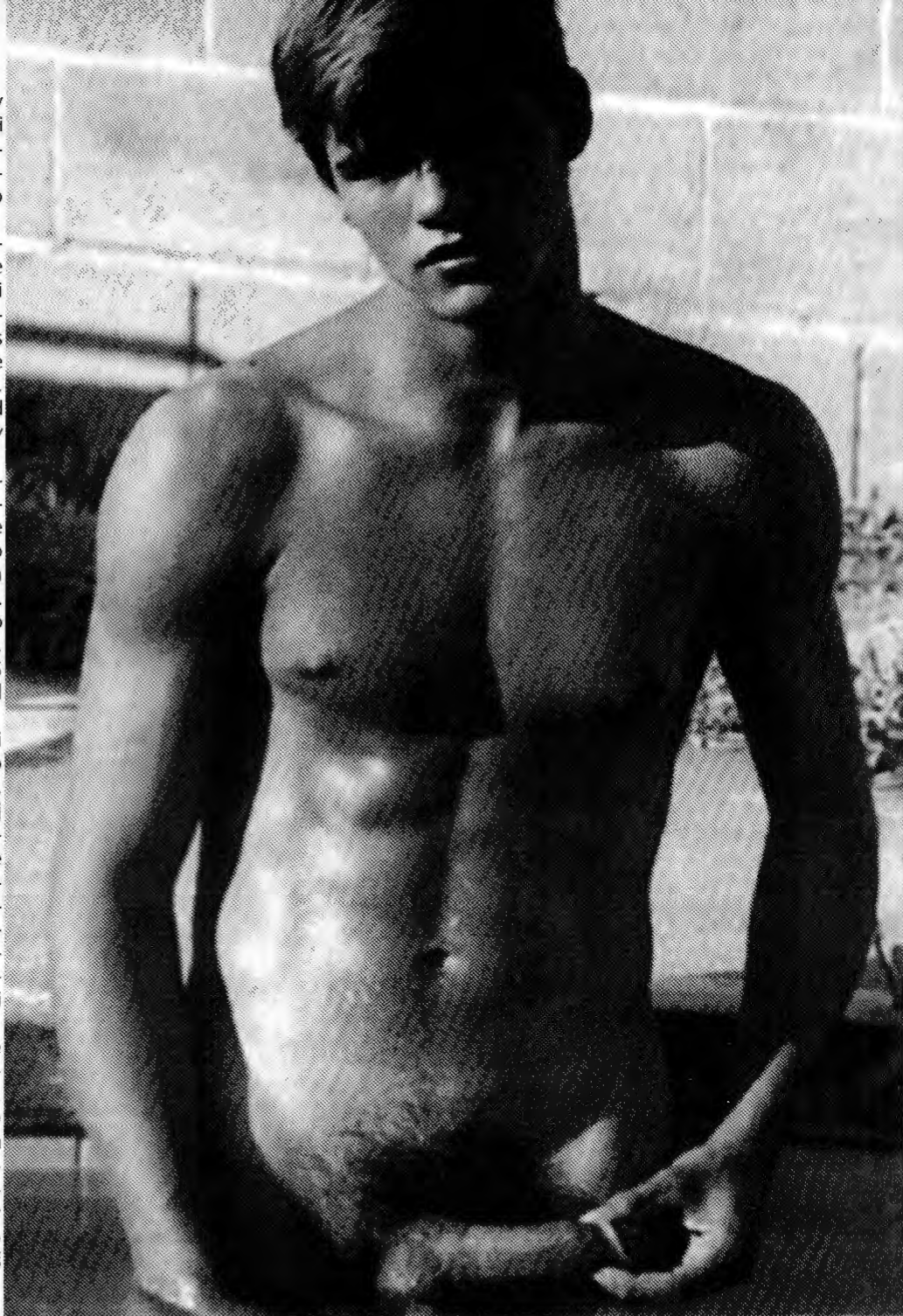
Ne pričakuj, da se bodo reakcije telesa spremenile čez noč. Če ti ne uspe izboljšati stanja, ponovno razmisli o razlogih, zaradi katerih nočeš poiskati profesionalne pomoči. Seksologi imajo velike uspehe pri zdravljenju prezgodnje ejakulacije. Splača se investirati nekaj časa sedaj, če je to cena za bolj zadovoljujoč seks v letih, ki prihajajo.

RETARDIRANA EJAKULACIJA

(Nezmožnost doseči orgazem s partnerjem.)

Moški, ki trpijo zaradi retardirane ejakulacije, lahko dosežejo orgazem med samozadovoljevanjem, ne pa s partnerjem. V nekaterih primerih lahko moškemu pride, če mu ga partner zdrka, ne pa, če mu ga pofafa ali če pofuka partnerja.

Veliko stvari vpliva na vsako spolno izkušnjo:

kaj ti je šef rekel danes na delu, tvoj odnos do seksa, partnerjeva tehnika, občutki do partnerja. Večina moških ima vsaj občasno težave z doseganjem orgazma. Če se ti to dogaja pogosto ali vedno in če nimaš težav z orgazmom, kadar se samozadovoljuješ, boš to verjetno želel spremeniti.

Terapija: Razlogi za retardirano ejakulacijo so večinoma psihološki. Večina nas je zrasla v homofobičnem in do seksa odklonilnem okolju. Čeprav ti zavest morda pravi, da ni nič narobe, da si spolno aktiven gej, so vsa tista anti-seks sporočila pustila odtis na tvoji psihi. Orgazmov nenazadnje ne sprožimo zavestno.

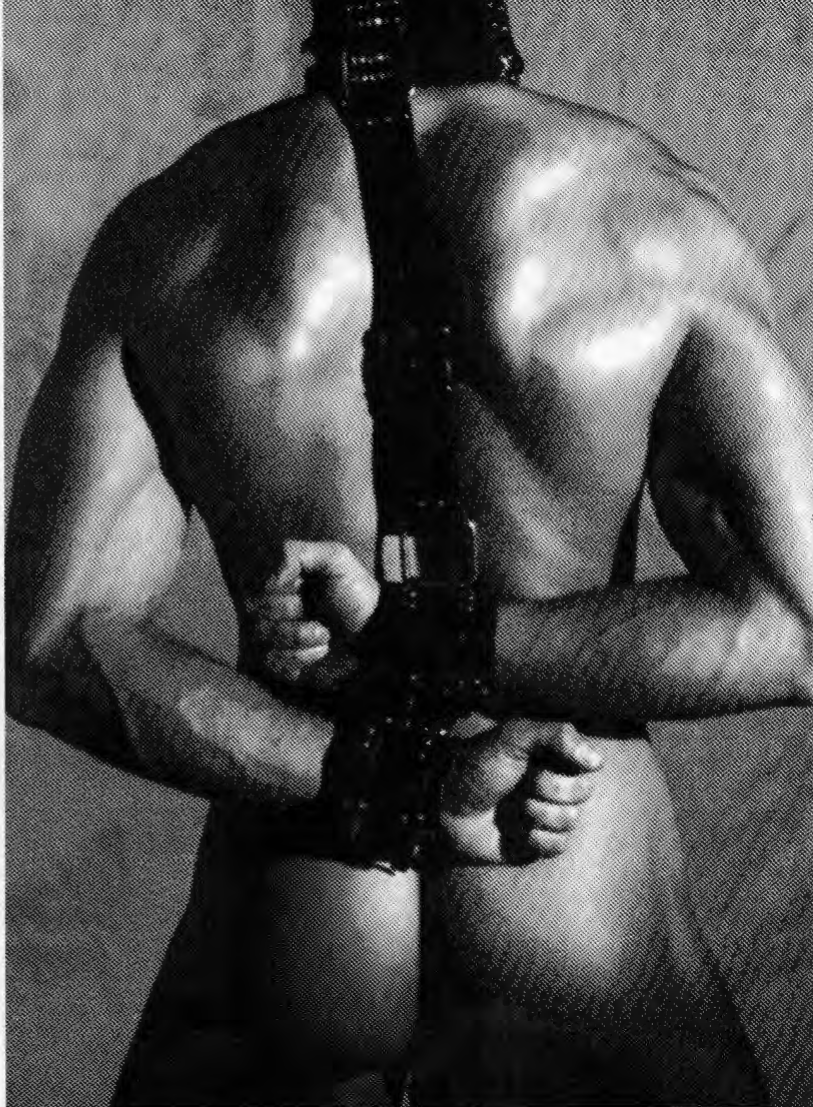
Terapija retardirane ejakulacije poteka v stopnjah. Zahteva razumevajočega partnerja.

Začnita tako, da se ločeno samozadovoljujeta. Običajno to pomeni, da se samozadovoljujeta v ločenih sobah, za zaprtimi vrati. V ekstremnih primerih je bolje, da se samozadovoljujeta v povsem ločenih prostorih. Dogovorita se za točen čas, ko se bosta samozadovoljevala. Cilj je, da z majhnimi koraki prideš od orgazmov v popolni zasebnosti, do orgazmov, ki jih boš dosegel skupaj s partnerjem.

Ko dosežeš orgazem v ločeni situaciji, zmanjšaj pregrado med partnerjem in sabo - na primer, odpri vrata med sobama. Ko se počutiš dovolj udobno, komuniciraj s partnerjem, z glasom ali vzdihovanjem, tako da vesta, kaj čuti drug.

Potem se preselita v isto sobo. Loči naj vaju knjižna polica ali kaj podobnega. Čez čas odstranita pregrado, vendar se obrnita v nasprotni strani. Na koncu ti bo uspelo, da s partnerjem ležiš v postelji in da drug drugega opazujeta pri samozadovoljevanju.

Od ene stopnje do druge lahko napredujeta hitro, če vsako stopnjo naredita samo enkrat, včasih pa bo potrebnih nekaj tednov. Ne hiti. Če je potrebno, naredi korak nazaj.

Ko se boš lahko samozadovoljeval skupaj s partnerjem, bodo problemi morda že rešeni. Bolj verjetno pa je, da boš kljub temu težko dosegel orgazem kot odgovor na partnerjevo stimulacijo. Še vedno velja princip postopnih sprememb. Ko bosta naslednjič seksala, se samozadovoljuj, dokler se ne približaš orgazmu (ali "trenutku neizbežnosti", ko veš, da ti bo prišlo), do konca pa naj ti ga zdrka ali pofafa partner. (Na tej stopnji ni priporočljivo, da ga pofukaš - v času, ki ga boš potreboval, da ga penetriraš, se boš preveč oddaljil od orgazma.) Postopoma naj partner prevzema stimulacijo vedno bolj zgodaj, dokler mu ne bo uspelo, da te čisto sam pripelje do orgazma. Ti orgazmi morda ne bodo tako močni kot tisti, ki jih dosežeš sam, vendar je za to krivo dejstvo, da je ta občutek zate nov.

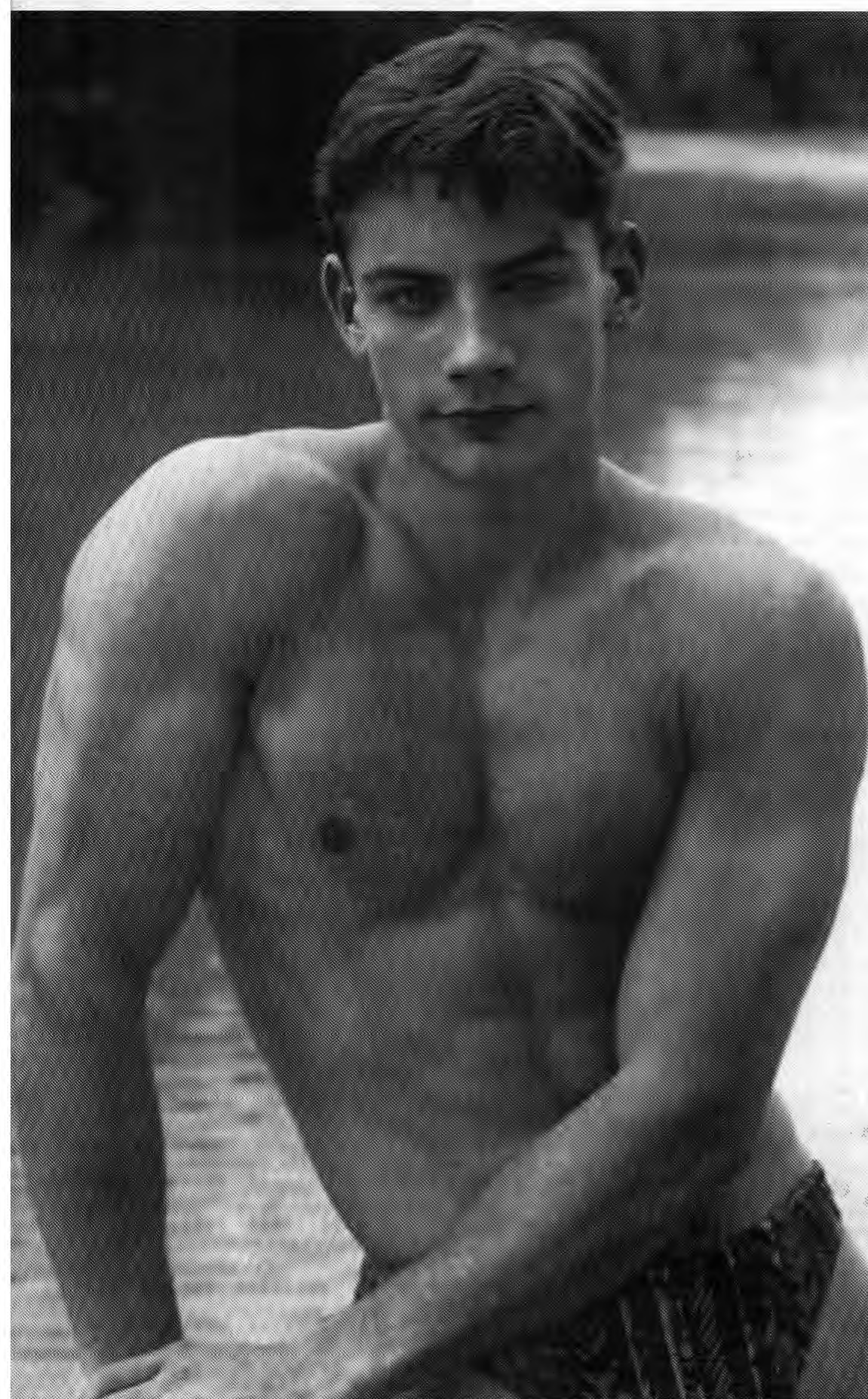
Ko ti to uspe, se lahko še vedno samozadovoljuje vsak sam, vendar boš vsaj vedel, da se sam zadovoljuješ zato, ker ti je to bolj všeč, in ne zato, ker drugače ne gre.

Fizični dejavniki lahko prav tako kot psihološki dejavniki prispevajo k retardirani ejakulaciji. Morda potrebuješ več pritiska na svoj penis, da bi dosegel orgazem - dosegel ga boš z oralnim ali analnim seksom. Mogoče si tako navajen na določen občutek, ki ga dobiš med samozadovoljevanjem, da te noben partner ne bo mogel pripeljati do orgazma, dokler se ne nauči, kaj si točno želiš.

Nekaterim moškim pomaga tudi vibrator, pritisnjen na koren penisa (ali kamorkoli drugam, kjer se pač zdi najboljše).

Če je tvoj partner tisti, ki trpi zaradi retardirane ejakulacije, ga vprašaj, če bi rad preizkusil katero od zgornjih terapij. Možno je, da ti bo hvaležen, ker si načel temo.

Omejitve terapije: Človeške seksualnosti še vedno ne razumemo popolnoma. Večina vzrokov retardirane ejakulacije je očitno psiholoških, vendar lahko vplivajo tudi fizični dejavniki. Če ti zlahka pride med oralnim seksom, ne pa med fukanjem, je možno, da je tvoje živčevje le malo drugače zvezano kot pri drugih moških. Procedure, opisane zgoraj, lahko izboljšajo tvoje reakcije na različne tipe stimulacije, če pa ima tvoje telo fizično raje eno aktivnost kot drugo, ti tega verjetno ne bo uspelo spremeniti.

OGLASI

JARI KAILA
poste restante
00160 Helsinki, Finska
29 let, blond, išče dopisovalce. Zanima se za glasbo, umetnost, naravo.

BOBAN KOSTADINOVIĆ
poste restante
3400 Kragujevac, Jugoslavija
36 let, rad bi si dopisoval s slovenskimi geji. Lahko mu pošljete kak Revolver.

CEDRIC BLANCHARD
185, rue du 4 Aout
69100 Villeurbanne, Francija
23 let, bi si rad dopisoval, želi sliko. Razume tudi angleško in rusko.

GIOVANNI GIANNONE
Via Pacchiotti, 1
10146 Torino, Italija
61 let, učitelj, bi rad spoznal študenta. Zna tudi angleško, francosko in špansko.

R. FLINK
Griftstraat 49 I.
1079 XZ Amsterdam,
Nizozemska
Zanima ga Slovenija in kaj počnemo. Seveda tudi Revolver (in še kaj?).

RUŽICA FRANOV
Trg hrvatskih velikana
23210 Biograd n/m, Hrvaška
Daje v najem apartman za 2-3 osebe v Biogradu, cena 7 dni za dva 170 dem, za tri 210 dem.

JOACHIM PAMIN
F.-F.Runge Strasse 4
16303 Schwedt/Oder,
Nemčija
Želi spoznati moškega iz SLO, zrelih let, 40-60, močno poraščenega. Pišite!

FELIX DAUBARAS
po box 102
2000 Vilnius, Litva
Doktor filologije, 50 let, bi rad spoznal geje iz SLO.

ALBERTO SANTOS
Rua Capitaio Rei Vilar, 58-4-D
2750 Cascais, Portugalska
tel 1-482-13-88
Rad bi spoznal geje v SLO, vabi tudi k sebi na obisk. Govori nemško, italijansko, francosko, špansko.

JEAN LUC RIGAULT
138 res bourbonais
76150 Maromme, Francija
tel 33.35.75.10.04
Moški, 40 let, 159/59, glasbenik, literat, išče primerne prijatelja.

EUROMO c/o P.Walsh
6 Langtry apts., Ann Street
St.Helier, Jersey, JE2 4SE
Channel Islands
Iščejo fotografije golih ali polgolih fantov za objavo. Plačajo. Javite se: fax +44.1534.613.757 E-Mail: euromo*msn.com

LESBIAN & GAY hospitality exchange international
c/o box 612, Stn C, Montreal, Quebec H2L 4K5, Kanada
tel&fax 514.523.1559 E-Mail: lghei*odyssey.net
Agencija za izmenjavo. Če bi radi potovali in pri kom bivakirali (ali obratno), se jim javite, da vam pošljejo svoj katalog (bodočih prijateljev).

KENZO NAKAHARA
E-mail: belloken*msn.com
Japonec iz Tokia, 33/160/51, želi spoznati geje iz Slovenije. Rad bere, gleda filme, posluša opero...

SLOVENSKA GEJEVSKA SCENA

II

Kot sem vam v prejšnji številki obljubil, vam bom tokrat natančno opisal vsak posamezen kraj in način kako se da dobiti fanta.

PRIMORSKA

Če začnemo s Primorsko, se, kot sem napisal že v prejšnji številki, dogaja zelo malo. Poleti si lahko privoščite obisk plaže v Fiesi in v Strunjanu. V Fiesi je to nudistična plaža za Domom rudarjev, v Strunjanu pa plaža pod Belim križem. Možnosti, ali boste dobili kaj za v posteljo, so v obeh primerih zelo odvisne od sreče. Tako da vam predlagam, da se na obeh plažah slečete, uležete in opazujete dogajanje okoli sebe. Vsakemu mladenci, ki vam je všeč, na diskreten način to tudi pokažete.

Dosti bolj vam priporočam plažo v Sistiani, do katere se iz Ljubljane tudi v najhujši sezoni pride v dobri uri. V najslabšem primeru si boste vsaj napasli oči na vrlih italijanskih mladcih, mnogokrat pa vam bo tudi uspelo znebiti se stresa in odvečne energije.

Na zgornje parkirišče v Sistiani pridete, če greste iz centra Sistiane proti Trstu. Takoj ko pridete iz centra, boste na desni strani zagledali prekinjeno cestno zaščitno ograjo in na drugi strani ograje parkirane avtomobile, kjer boste parkirali tudi vi. Svojo potrebo lahko opravite kar v grmovju ob parkirišču, kjer boste tudi našli svojo žrtev. Na zgornjem parkirišču se stvari dogajajo skozi celo leto, približno od 1h popoldne, pa do poznih večernih ur. Najbolje je priti v času, ko imajo Italijani zaprte trgovine, saj mnogi zavijejo ravno na to parkirišče.

S parkirišča se lahko odpravite po strmi poti navzdol in pridete do plaže. Poleti so na plaži zvečine mladi.

Ko boste prišli na plažo, zavijte levo in se sprehodite kakih 500 metrov v smeri proti Trstu. Gej plaže ne boste mogli zgrešiti. Na plaži si lahko mladce ogledate in če bodo za stvar, vas bodo popeljali v bližnje grmovje, kjer se lahko prepustite njihovim čarom. Drugače pa lahko tiste, ki so bolj potrebni, sami poiščete v grmovju vzdolž cele sistianske plaže.

Nam blizu so tudi italijanske Udine, kjer lahko obiščete gej diskoteko, vendar jo priporočam le tistim, ki od obiska ne pričakujejo preveč.

Mnogo bolje je v Padovi, ki je od meje oddaljena dobro uro vožnje. V Padovi imate na voljo dve diskoteki, bar z zelo dobro obiskanim dark roomom in dve savni, ki sta

namenjeni izključno mesenim užitek. Opisal vam bom pot v nočno savno, ki se čez vikend odpre ob 8h zvečer.

Izberete izhod z avtoceste Padova-est in takoj po cestninski postaji v krožnem križišču zavijete desno, pri semaforju pa levo proti centru mesta. Peljite se čez nadvoz in po 500 metrih vožnje pri večjem križišču, takoj pri bencinski črpalki, ki bo na vaši levi, zavijte strogo levo, tako da boste šli mimo kitajske restavracije, ki je na vogalu ulice. Čez kakih 300 metrov boste na svoji levi zagledali vhod v savno - Metro club.

Tu pozvonite, vstopite, se slečete, nato pa takoj veselo na delo. Savna ima turško in finske savne, hidromasažo, bar, video sobo, dark room in kabine za relaksacijo (s posteljami).

V savni boste dobili tudi vse informacije za ostale gej lokale v mestu.

GORENJSKA-DOLENJSKA

Za Gorenjsko in Dolenjsko smo rekli, da slovenskim gejem ne moreta ponuditi prav nič, tako da je prvim mogoče še najbližje, poleg Ljubljane, Celovec, kjer pa se tudi ne dogaja nič presenetljivega, drugim pa Zagreb, kjer se da dobiti fanta, predvsem v okolici železniške postaje.

lahko ustavite na zadnjem postajališču na avtocesti pred Gradcem ali na prvem po Gradcu. Tudi tu se marsikaj dogaja.

Drugače pa v diskoteko Bang zahajajo predvsem mlajši fantje. Diskoteka ima tudi dark room.

V naslednji številki dobite natančen opis Ljubljane, ki je še najbolj obsežen in zanimiv. Vendar naj vam še pred izidom naslednje številke Revolverja svetujem obisk plaže na Savi, predvsem na črnuški strani pod gostilno Žagar.

Matej

ŠTAJERSKA

V Mariboru greste lahko v lokal Stop na avtobusni postaji, hiter seks pa lahko dobite v parku Pri treh ribnikih. Z malo sreče se vam obeta kaj dobrega. V Celju greste lahko na WC na železniški postaji, ali pa v park, kjer se tudi kar nekaj dogaja. Če pa ste že na štajerskem koncu, morate obiskati tudi Graz (Gradec).

V Gradcu je slovenski gejem dobro znana diskoteka Bang, še pred Gradcem pa se

UDINE: DISCO KEY CLUB, VIA VENEZIA 464

PADOVA: SAVNA OLYMPUS CLUB VIA NICOLÒ TOMMASEO 96/A,

TEL. 807 58 43,

DISKO ETIENNE, STRADE DEI COLLI, SAVNA METRO, VIA TURAZZA 19,

TEL. 807 58 28

GRAZ: BANG DREIHACKENGASSE 4-10, TEL. 91 95 49

Prijatelji, prijateljice!

Roza klub uvaža poseben servis za osebne stike, ki bo deloval podobno kot druge agencije te vrste, s to razliko, da bo ta servis naš, ne bo pridobitniški in bo zato tudi cenejši. Naše edino vodilo bo pomagati v osamljenosti in osebnih stikih z iskanjem primernega prijatelja (prijateljice) in partnerke (partnerja)... Uspeh pa je odvisen predvsem od vašega sodelovanja.

Kako se prijaviti? Priskrbi si prijavno polo, jo izpolni ter pošlji na naslov: **Roza klub, Kersnikova 4, Ljubljana, s pripisom Kontakt.** Člani(ce) Roza kluba, ki so plačali(e) članarino, imajo usluge servisa za tekoče leto brezplačno, ostali priložite 500Slt. Da bi bila diskretnost zagotovljena, je poskrbljeno s sistemom šifer: prijavni poli s šifro dodaš še zalepljeno kuverto s svojimi naslovom... Šifrirano kuverto s tvojimi podatki bomo odprli šele takrat, ko ti bomo našli primernega partnerja (primerno partnerko).

Kaj je prijavna pola? To je anketni list, ki vsebuje tvoje fizične in druge podatke, obenem pa podatke, kakšno partnerko (kakšnega partnerja) si želiš. To bo omogočilo, da ti najdemo najbolj ustrezno osebo. Pomembno je, da zlasti izpolniš vprašanja s svojimi podatki, pri partnerki (partnerju) pa izpolni le tisto, kar se ti zdi zelo pomembno, ali piši *vseeno*.

Prijavo polo lahko dobiš v Revolverju, osebno ali pismeno na Roza klub...

Veliko uspeha pri iskanju svoje polovice...

ROZA KLUB - LJUBLJANA - KERSNIKOVA 4 - KONTAKT

MOJI PODATKI

starost: _____ starost: ☐ vseeno, od _____ do _____

višina: _____ višina: ☐ vseeno, od _____ do _____

teža: _____ teža: ☐ vseeno, od _____ do _____

lasje: _____ lasje: _____

oči: _____ oči: _____

brki: _____ brki: ☐ vseeno ☐ da ☐ ne

brada: _____ brada: ☐ vseeno ☐ da ☐ ne

telo: ☐ normalno ☐ vitko ☐ atletsko ☐ zajetno

poraslost: ☐ nič ☐ šibka ☐ srednja ☐ močna

izraz: ☐ naraven ☐ moški ☐ macho ☐ feminilen ☐ mladosten

izraz: ☐ naraven ☐ moški ☐ macho ☐ feminilen ☐ mladosten

kakšen sem do partnerja: ☐ tovariški

☐ se rad podrejam ☐ sem rad nadrejen

spolne želje: _____

kakšni naj bodo partnerjevi interesi: _____

kakšen pomen imajo zate spolni odnosi: _____

druge posebne želje: _____

materialna preskrbljenost: ☐ slaba ☐ dobra ☐ odlična

iz katerega kraja _____ predela SLO _____ tujine _____ naj bo partner

interesi: ☐ šport ☐ kultura ☐ potovanja

kakšno zvezo si želim: ☐ občasni stiki ☐ trdnjša zveza brez skupnega življenja

☐ skupno življenje ☐ kakor bo naneslo...

ŠIFRA: _____

Važno! Prijavni poli dodaj zalepljeno kuverto s svojim imenom, priimkom, naslovom, eventualno tel.št., na kuverto napiši le svojo šifro!

Vse skupaj naslovi na Roza klub, Kersnikova 4, Ljubljana, (kontakt).

KAKŠNEGA PARTNERJA SI ŽELIM

starost: ☐ vseeno, od _____ do _____

višina: ☐ vseeno, od _____ do _____

teža: ☐ vseeno, od _____ do _____

lasje: _____

oči: _____

brki: ☐ vseeno ☐ da ☐ ne

brada: ☐ vseeno ☐ da ☐ ne

telo: ☐ normalno ☐ vitko ☐ atletsko ☐ zajetno

poraslost: ☐ nič ☐ šibka ☐ srednja ☐ močna

izraz: ☐ naraven ☐ moški ☐ macho ☐ feminilen ☐ mladosten

izraz: ☐ naraven ☐ moški ☐ macho ☐ feminilen ☐ mladosten

kakšen je tvoj odnos do partnerke: ☐ tovariški

☐ se rada podrejam ☐ sem rada nadrejena

spolne želje: _____

kakšni naj bodo njeni interesi: _____

kakšen pomen imajo zate spolni odnosi: _____

druge posebne želje: _____

materialna preskrbljenost: ☐ slaba ☐ dobra ☐ odlična

iz katerega kraja _____ predela SLO _____ tujine _____ naj bo partnerka

interesi: ☐ šport ☐ kultura ☐ potovanja

kakšno zvezo si želim: ☐ občasni stiki ☐ trdnjša zveza brez skupnega življenja

☐ skupno življenje ☐ kakor bo naneslo...

ŠIFRA: _____

MOJI PODATKI

starost: _____ starost: ☐ vseeno, od _____ do _____

višina: _____ višina: ☐ vseeno, od _____ do _____

teža: _____ teža: ☐ vseeno, od _____ do _____

lasje: _____ lasje: _____

oči: _____ oči: _____

brki: _____ brki: ☐ vseeno ☐ da ☐ ne

brada: _____ brada: ☐ vseeno ☐ da ☐ ne

telo: ☐ normalno ☐ vitko ☐ atletsko ☐ zajetno

poraslost: ☐ nič ☐ šibka ☐ srednja ☐ močna

izraz: ☐ naraven ☐ moški ☐ macho ☐ feminilen ☐ mladosten

izraz: ☐ naraven ☐ moški ☐ macho ☐ feminilen ☐ mladosten

kakšen je tvoj odnos do partnerke: ☐ tovariški

☐ se rada podrejam ☐ sem rada nadrejena

spolne želje: _____

kakšni naj bodo njeni interesi: _____

kakšen pomen imajo zate spolni odnosi: _____

druge posebne želje: _____

materialna preskrbljenost: ☐ slaba ☐ dobra ☐ odlična

iz katerega kraja _____ predela SLO _____ tujine _____ naj bo partnerka

interesi: ☐ šport ☐ kultura ☐ potovanja

kakšno zvezo si želim: ☐ občasni stiki ☐ trdnjša zveza brez skupnega življenja

☐ skupno življenje ☐ kakor bo naneslo...

ŠIFRA: _____

Važno! Prijavni poli dodaj zalepljeno kuverto s svojim imenom, priimkom, naslovom, eventualno tel.št., na kuverto napiši le svojo šifro.

Vse skupaj naslovi na Roza klub, Kersnikova 4, Ljubljana, (kontakt).

**X. KONFERENCA MEDNARODNEGA
8. - 11. 8. 1996 ZDRUŽENJA LEZBIJK IN GEJEV
(ILGA)**

gay by nature
happy by choice

ZA VZHODNO, JUGOVZHODNO IN SREDNJO EVROPO
10TH CONFERENCE OF INTERNATIONAL LESBIAN AND GAY
ASSOCIATION (ILGA)
FOR EASTERN, SOUTHEASTERN AND CENTRAL EUROPE

ROZA DISKO

YSAKO NEDELJÖ OD 22-4

